

369

**ΣΥΝΤΑΓΕΣ
ΤΟΥ
ΚΑΛΟΓΕΡΟΥ**

ΠΑΤΕΡ ΓΥΜΝΑΣΙΟΣ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΕ ΒΟΤΑΝΑ

Ὁ «ΓΥΜΝΑΣΙΟΣ ΛΑΓΥΡΙΩΤΗΣ»
τυπώθηκε τὸν Ἰούνιο 1975 στὶς Γραφικὲς Τέχνες
«Ἄφοι Λαμπρινοῦ», Τζαβέλα 9-13, Ἐξάρχεια, Ἀθήνα, τηλ. 634.306,
γιὰ λογαριασμὸ τῶν ἐκδόσεων «Λέων».

Τὴν ὅλη ἐπιμέλεια εἶχε ὁ δημοσιογράφος Γιώργος Κουκάς.

Τὰ παλαιὰ χαρακτηριστὰ (γκραβοῦρες) τῶν βοτάνων
εἶναι τῆς συλλογῆς Κ. Σπανοῦ.

COPYRIGHT: Ἐκδόσεις «Λέων»
Πωλεῖται στὴν «Γκαλερί τῶν Βιβλιοφίλων» τοῦ Κ. Σπανοῦ,
Ἴπποκράτους 23, τηλ. 614.332.

Ἰπεύθυνη σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο Σ. Μυλωνά.

Ἐκδόσεις «ΛΕΩΝ», Ἀλκιβιάδου 55.

Ἀθήνα, 1975

ΓΥΜΝΑΣΙΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ

Ὁ καλόγερος καὶ οἱ συνταγές του
Ἑκατοντάδες θεραπευτικὰ βότανα
γιὰ ἑκατοντάδες ἀσθένειες

Ἐπιμέλεια: Γ. Ι. ΚΟΥΚΑΣ

Ἐκδόσεις «Λέων»

ΑΘΗΝΑΙ 1975

KENH

4

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸν ὀνόμασαν «ἅγιο», «σωτήρα», «Ἱπποκράτη», πολλοὶ ἔφτασαν νὰ τὸν ποῦν καὶ «θεό», ἐνῶ ἄλλοι κατασπιλώνοντάς τον τὸν ἀποκαλοῦσαν «ἀγύρτη», «ἀποκριστή», «ἐξορκιστή» ἢ «τρελλό». Γεγονὸς εἶναι ἓνα: ὅτι ὁ καλόγηρος Γυμνάσιος Λαυριώτης κλείσθηκε στὸ ψυχιατρεῖο, ταλαιπωρήθηκε ἀφάνταστα ἀλλὰ ἡ φήμη του ἔμεινε ψηλά ὡς θεραπευτοῦ. Σήμερα, —πέρασε μιὸς αἰώνας ἀπὸ τὴν περίοδο τοῦ θορύβου— τὰ βότανα μὲ τὰ ὁποῖα εἶχε ἀσχοληθεῖ ὁ Γυμνάσιος ἀναλύοντας τὶς θεραπευτικὰς τὸς ἰδιότητες, εἶναι μιὰ δλοκληρωμένη ἐπιστήμη.

Ὁ τύπος τῆς περιόδου ἐκείνης, ἀμέσως μετὰ τὸν Α΄ παγκόσμιον πόλεμον γέμιζε ἀπὸ ἐπιστολὰς. Ἦταν τὸ καθημερινὸ θέμα τῶν ἐφημερίδων. Εἶχε γίνῃ θρύλλος. Χιλιάδες ἐπιστολὰς τὸν ἀποκαλοῦσαν «Νέον Ἰησοῦν», «Μεγαλαμάρτυρα» ἢ «Πάντελεῆμονα».

Οἱ ἴδιες οἱ ἐφημερίδες πάλι τὸν παρουσίαζαν ὡς «θαυμαστοῖδ» ἢ «μεγάλον φακίρη». Ὁ Παῦλος Νιρβάνας τὸν ἔλεγε «ἄνθρωπο-φαινόμενο».

Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι μιὰ ἡμέρα μόνον τοῦ Ἰουλίου 1930 στὸ χωριὸν του, στὸν Θεολόγον Θάσου, εἶχαν συρρεύσει 2.500 ἄνθρωποι ζητώντας κάποιο βότανον, κάποια συνταγὴ γιὰ νὰ θεραπευθοῦν ἀπὸ κάποιον πόνον.

Ἐπιθυμία του ἦταν νὰ δημοσιευθοῦν οἱ συνταγές του, νὰ τὶς μάθῃ ὁ κόσμος. «Νὰ τὶς ἔχρησιμοποιοῦν οἱ ἄνθρωποι» καὶ ὄχι νὰ τρέχουν σ' αὐτόν.

Γ. Ι. ΚΟΥΚΑΣ

KENTH

6

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Γεώργιος Τζανέτης. Ένα όνομα πού δέν λέει τίποτε. Δέν έλεγε και δέν λέει. Χρήστος Τζανέτης. Τό ίδιο. Ούτε αὐτό ξυγνά μνημες. Καί όμως ὁ πρῶτος εἶναι ὁ περίφημος καλόγερος Γυμνάσιος Λαυριώτης καί ὁ δεύτερος ὁ πατέρας του.— Ὁ Χρήστος Τζανέτης κατάγεται ἀπό τήν Σκόπελο καί ἐγκαταστάθηκε στό χωριό Θεολόγος τῆς Θάσου τό 1854. Στή Θάσο γεννήθηκε καί ὁ Γεώργιος τό 1858. Ὁ πατέρας του ἦταν μιλωνάς καί τσαγκάρης. Δέν ἄφηνε όμως καί καμμία δουλειά πού νά μήν τήν κάνη.

Ὅταν ὁ Γυμνάσιος —ἄς τόν λέμε ἔτσι ἀπό δῶ καί πέρα— ἔφτασε 15 ἐτῶν, οἱ γονεῖς του ἐγκατέλειψαν τόν Θεολόγο καί πήγαν στό χωριό Ποταμιά. Ἀπό τότε ὁ Γυμνάσιος ἄρχισε νά ἀσχολεῖται μέ τά βότανα. Ἴσως νά τόν ἐπηρέασε ἡ ἐκπληκτική φύση τῆς Ποταμιάς. Ἦταν βέβαια στή μέση καί ἡ μητέρα του Ἄννα, τὸ γένος Μπριότσα πού ἀσκοῦσε τὸ ἐπάγγελμα τῆς πρακτικῆς μαμμῆς καί εἶχε σέ φύλλα χαρτί γραμμένες διάφορες σημειώσεις περὶ βοτάνων καί τῶν θεραπευτικῶν ιδιοτήτων τους. Οἱ σημειώσεις αὐτές ἦταν συνταγές πού εἶχε ἀντιγράψῃ ὁ παππούς τοῦ Γυμνασίου ἀπό κάποιο ἀγιορίτικο χειρόγραφο.

Νοσοκόμος στήν Ἀγγλία

Ἀνήσυχη φύση ὁ Γυμνάσιος, δταν ἔγινε 20 ἐτῶν παρά τίς ἀντιδράσεις τῶν δικῶν του, τοὺς ἐγκατέλειψε καί μπαρκάρισε σάν μοῦτσος σ' ἓνα Ἰστιοφόρο. Ἐμείνε ἀρκετὸ διάστημα στό πλοῖο. Ὅμως ἡ κλειστή ζωὴ τοῦ карабиού δέν ἦταν γι' αὐτόν. Σ' ἓνα του

ταξίδι, ο Γυμνάσιος εγκαταλείπει στην Άγγλία και ναυτες και πλοιο και καταφεύγει σ' έναν γιατρό που τον ονόμαζαν Καξίς. Έγινε νοσοκόμος στην κλινική που είχε ο γιατρός. Έμαθε ανατομία και έμεινε εκεί αρκετά χρόνια. Κατά την παραμονή του στην κλινική, γνώρισε και τον φακίρη Τιμόσσευ, που του έμαθε βοτανολογία.

Στό "Άγιον" Όρος

Μπορούσε όμως να μείνη για πολύ κάπου; Άδύνατον. Έρχεται και πάλι στην Ελλάδα. Μένει για λίγο στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη.

Στη Θεσσαλονίκη προσλαμβάνεται νοσοκόμος στον γιατρό Κωνσταντινίδη. Μιά μέρα βρέθηκαν με τον γιατρό στην Καστοριά. Όταν τέλειωσαν την ιατρική επίσκεψη για την οποία είχαν φθάσει στην πολιτεία της λίμνης, ο Γυμνάσιος και πάλι μαγεμένος από την γοητεία της φύσεως εγκαταλείπει τον γιατρό και μένει στην Καστοριά. Για 8 μήνες όμως μόνο. Μετά τον βρίσκουμε στην Εάνθη. Έκει μπαίνει στη δούλεψη του Τούρκου Μεμέτ Άλη σάν μάγειρος. Έμεινε κοντά του δύο χρόνια. Έφυγε κι' από κει και μετά από μία ακόμη δουλειά, εγκαταλείπει τὰ πάντα και ξαναγυρίζει στα κτήματα των γονέων του στη Θάσο. Παντρεύεται. Στέκει όμως και εδώ άτυχος. 15 μέρες μετά τον γάμο του πεθαίνει η γυναίκα του από καρδιακή προσβολή.

Και η κατάσταση αυτή των άτυχιών τον φέρνει στο "Άγιον" Όρος. Έγκαταστάθηκε σε μία σκήτη και άρχισε να άσχολείται με την βοτανολογία.

Και πάλι στην Άγγλία

Ξαφνικά, λαβαίνει μια επιστολή από τον γιατρό Καξίς στην Άγγλία: «Τρέξε ο γιός μου είναι άρρωστος». Έφυγε για την Άγγλία, αλλά όταν έφτασε ήταν άργά. Το παιδι είχε πεθάνει.

Ήταν παραμονές του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Όταν τὸ μακελειὸ άρχισε ο γιατρός Καξίς στρατεύθηκε και με μ.ά μονάδα

Ὁ πάτερ Γυμνάσιος τὴν περίοδο τοῦ 1925 - 30.

"Είνα ἀπὸ τὰ πρὸ γνωστὰ ἑλληνικὰ φυτὰ: ὁ δίκταμος.
(Ἰνραβούρα π.δ. 1700).

Εφθασε —τί σύμπτωση— στη Θεσσαλονίκη. Πήρε μαζί του και τον Γυμνάσιο. Από την Θεσσαλονίκη ο Γυμνάσιος πήγε στη Θάσο. Υπηρέτησε σε συνέχεια σάν έθελοντής νοσοκόμος στον άγγλικό στρατό και ιδιαίτερα στο αεροδρόμιο του Καζαβητίου.

Σέ μιá πτήσι πρós Θεσσαλονίκη τó αεροπλάνο στό όποιο ήταν και ó Γυμνάσιος έπεσε λόγω βλάβης στη σκήτη της 'Αγίας. Άννης στό "Άγιον Όρος. Ό Γυμνάσιος σώθηκε. Έμεινε εκεί. Τόν έκανε καλά ó γιατρός της μονής, βοτανολόγος Σπυρίδωνος. Και σέ λίγο εκάρη μοναχός μέ τó όνομα Γυμνάσιος Λαυριώτης.

Έμεινε στη μονή Άγίας Λαύρας, όπου άρχισε νά θεραπεύη μοναχούς και ιδιώτες. Και ή ρήξις μέ τόν γιατρό Σπυρίδωνος ήλθε. Όμως τά κατάφερε νά μείνη μόνος και κλητής. Για λίγο γιατί ó Σπυρίδωνος έφυγε μέν, αλλά ήλθε στη θέση του ένας άλλος γιατρός πού έθετε την λατρική σέ δεύτερη μοίρα. Πρώτα είχε «τό κοιποσχοίνι».

Έγινε ένα έπεισόδιο ανάμεσα τους και ó Γυμνάσιος κατέφυγε και πάλι στην σκήτη Άγίας Άννης. Από κει βρέθηκε στις Σέρρες άπογοητευμένος από τόν συνεχή κατατρεγμό. Έκει θεράπευσε ένα παιδί σχεδόν έτοιμοθάνατο. Από τις Σέρρες έφυγε και πάλι για την Ποταμιά όπου έγκαταστάθηκε σάν καντηλάφτης.

Έκει άρχισε νά θεραπεύη άσθενείς, μέ βάση πάντοτε διάφορα γιατροσόφια καιμωμένα από βότανα. Η φήμη του έφυγε από τó χωριό. Πήγε στό διπλανό και από εκεί πιδ κάτω και πιδ κάτω. Οι θεραπευθέντες δημοσίευαν έπιστολές ευχαριστήριες στις έφημερίδες της Καβάλας, και ή φήμη του εξαπλώθηκε περισσότερο.

Τό τέλος και ή άρχή

Όμως δια αυτά άνησύχησαν τις άρχές. Κι' ένα πρωινό αποβιβάζεται από την Καβάλα στην Θάσο δύναμη χωροφυλάκων.

—Πού είναι ó κομπογιαννίτης νά τόν δέσω, φώναζε ó επί κεφαλής ένωματάρχης.

Και τόν έδεσε. Μπροστά ó Γυμνάσιος, πίσω οι χωροφύλακες και πιδ πίσω 200 χωρικοί. Όλοι μαζί πέρασαν τó δάσος γιά νά θογούν

στή θάλασσα.

Στήν Καβάλα τόν περίμεναν χιλιάδες λαοῦ στήν προβλήτα. Μόλις κατέβηκε τόν χειροκρότησαν καί τόν συνόδευσαν φωκάζοντες συνθήματα, μέχρι τήν Εἰσαγγελία. «Δέν κάνω τόν γιατρό», εἶπε στόν εἰσαγγελέα. «Δέν κλέβω τόν κόσμο», «Δέν πέρνω λεφτά».

Ὁ εἰσαγγελέας τόν ἄφησε ἐλεύθερο. Φεύγοντας ὁ Γυμνάσιος λέει στόν σκοπό χωροφύλακα:

—«Πές στό ἀφεντικό σου, τόν κ. Εἰσαγγελέα διτι πάσχει ἀπό ἄσθμα καί διτι ἐγώ μπορῶ νά τόν κάνω καλά σ' ἕναν μῆνα. Πιστεύω διτι γρήγορα θά ἔλθῃ νά μέ βρῆ!».

Θρίαμβος τόν περίμενε στή Θάσο.

Νέα δίωξη ὅμως καί νέα σύλληψη τοῦ Γυμνασίου. Ἀπελάθη μέ ἐντολή τοῦ νομάρχου Καβάλας στό Ἅγιον Ὄρος. Ἐφτάσε στή μονή Λαύρας ὅπου ἕνα κλίμα ψυχρῶ τόν ὑπεδέχθη. Τοῦ ἐπέτρεψαν τελικά νά φύγῃ μετὰ ἀπό 21 μέρες. Ξαναγύρισε στήν Καβάλα. Νέα θριαμβευτική ὑποδοχή. Ἀλλά τήν ἴδια στιγμή συλλαμβάνεται. Τόν ἐκλείσαν σέ μιᾶ καμπίνα τοῦ ἀτμοπλοίου «Μισούλης» τὸ ὅποιο σαλπάρησε γιά τόν Πειραιᾶ. Ὁδηγήθηκε στήν Ἀσφάλεια. Τόν ἐξέτασαν οἱ ψυχίατροι: Τσατσόγλου καί Κωνσταντίνου. Τόν ἐκλείσαν γιά τρεῖς μέρες στό Δαφνί, ἀλλά τόν ἄφησαν ἐλεύθερο γιατί οἱ ἐξετάσεις ἀπέδειξαν πλήρη ψυχική καί διανοητική ὑγεία.

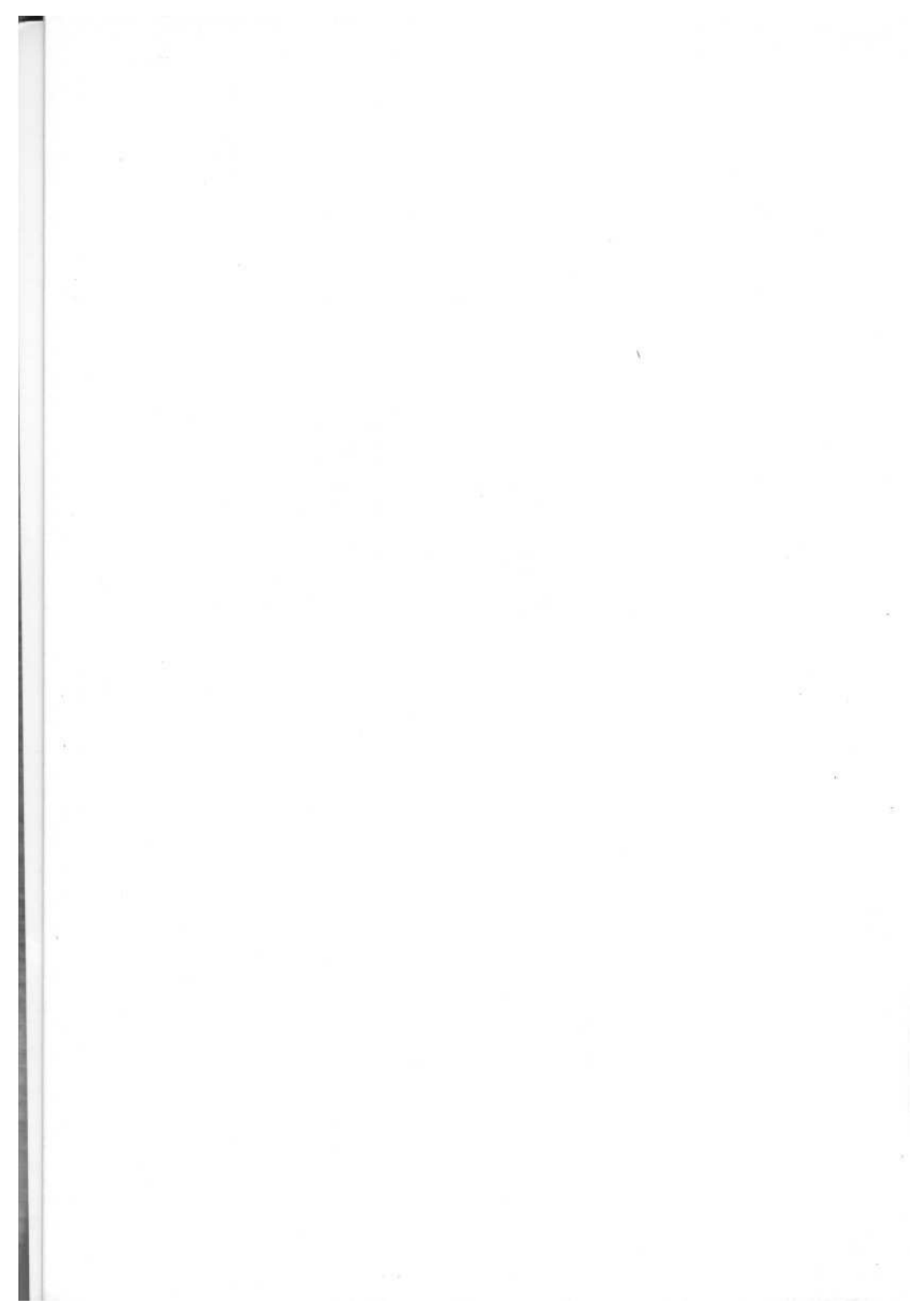
Ἡ Μητρόπολις Ἀθηνῶν τόν ἐστειλε νά ἡσυχάσῃ στή Μονή Ὁσίου Μελετίου.

Στήν Μονή τόν ἐπεσκέφθησαν 20 χιλιάδες ἄσθενεῖς. Ὅλοι κάτι ζητοῦσαν ἀπ' αὐτόν.

Τελικά ἔφυγε γιά τήν Θεσσαλονίκη μέ τὸ πλοῖο «Ν. Τόγιας». Στήν Θεσσαλονίκη τόν δέχεται στό γραφεῖο του ὁ γενικὸς διοικητῆς Μακεδονίας. Ἦταν, ὅσο ἔμεινε ἐκεῖ, φιλοξενούμενος τῆς Γ. Διοικήσεως.

Αὐτοκίνητο τῆς Γενικῆς Διοικήσεως τόν ὁδήγησε ἐξ ἄλλου στό λιμάνι ὅπου ὁ Γυμνάσιος θά ἐπεβιβάζετο στό «Ἀγγελική» γιά τήν Καβάλα καί ἀπὸ ἐκεῖ γιά τήν Θάσο. Ἐχει πάρει τήν ἀπόφασή του: νά δώσῃ τίς συνταγές του νά δημοσιευθοῦν καί νά μὴν ἐξετάσῃ πιά ἄλλους ἄσθενεῖς.

**ΟΙ
ΣΥΝΤΑΓΕΣ
ΚΑΙ ΤΑ
ΒΟΤΑΝΑ**

Η εκδήλησις τῆς Ἀγ. Ἀννης ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Ὄρει ἐπὶ ἕξ ἡμέρας γιὰ λίγα ὄ Γυμνάσιος.

Τις συνταγές δημοσιεύουμε ἀκριβῶς ὅπως τις διατύπωσε ὁ Γυμνάσιος Λαυριώτης. Μᾶς τις ἔδωσε τυπωμένες σὲ παλαιὰ ἔκθεση ἢ καλογρηὰ τῆς μονῆς Χίου, Καπονέρη πού τὴν συναντήσαμε στὴν Λέρο. Ἡ ἴδια μᾶς ἔδωσε καὶ δικές της συνταγές καθὼς καὶ τις συνταγές τοῦ καλόγερου Παχώμιου.

Στὸν τόμο αὐτὸν δημοσιεύονται οἱ συνταγές τοῦ Γυμνασίου Λαυριώτου καὶ τοῦ μοναχοῦ Παχωμίου Τσακώνα.

Διμορραγία

[Διμορραγία: λέγονται αἱ συνεχεῖς ρεύσεις καὶ τὸ τρέξιμον τοῦ αἵματος ἀπὸ κανὲν μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Αὗται προέρχονται ἀπὸ τὸ τρύπημα καὶ κόψιμον τῶν φλεβῶν, καὶ ἀρτηριῶν τοῦ πνεύμονος, τοῦ στομάχου, τῆς μήτρας καὶ τῶν αἱμορροϊκῶν ἀγγείων].

1) Τρόπος θεραπείας. Βράζουμε 50 δράμια ἀχλαδόριζα, μιά ὀκτὰ κρασί καὶ λίγα κρεμμυδότσοφλα καὶ πέρνουμε ἓνα ποτήρι τοῦ κρασιοῦ κάθε πρωί.

2) ἄλλος τρόπος. Πέρνετε ἓνα αὐγὸ ὀκταποδίου, θὰ τὸ βράσετε στὴ χόβολη, θὰ τὸ ξύσετε σὰν σαποῦνι φιλά, φιλά. Σ' ἓνα κηφεμπρίκι θὰ βάλετε κρασί καὶ θὰ βράση, μέσα θὰ ρίξετε μιά κουταλιά τοῦ καφέ ἀπὸ τὰ τρίμματα τοῦ αὐγοῦ. Ἄφου βράση τὸ στραγγίζετε καὶ θὰ πίνετε κάθε πρωί ἓνα φλυτζανάκι τοῦ καφέ.

3) Διμορραγία νεφρῶν. Βράζουμε 100 δράμια φράουλα ἄγρια, 10 δράμια μαστίχα χιώτικη, 10 δράμια ψαρόκολλα σὲ μιά ὀκτὰ κρασί μαῦρο καὶ πίνουμε δύο φλυτζάνια τὴν ἡμέραν

Διμορραγία μύτης

[Ἡ αἱμορραγία μύτης προέρχεται: ἀπὸ πονοκέφαλον, ἀπὸ κενώ-

σεις και δούσιμα τῶν αὐτιῶν, ἀπὸ ἐμφράξεις τοῦ ἥπατος και τοῦ σωλήνος. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αὐτὴ συμβαίνει εἰς νέους και πληθωρικούς ἀπὸ χτύπημα ἢ πένσιμον, ἀπὸ στενοχώρια, μέθη και ἀπὸ τὸ πολὺ αἷμα. Ἀπὸ τὴν αἰμορραγία τῆς μύτης προέρχεται ἡ μεγάλη ἀδυναμία, ἡ θέρμη, οἱ σπασμοί, τὸ χτύπημα τῆς καρδίας και οἱ ρευματισμοί].

4) Ψήνομε και καπνίζομε αὐτὰ χταποδίου και τὴν σκόνη αὐτὴ τὴν κάνομε καφέ και πίνομε, δηλαδὴ ἀντὶ γιὰ καφέ χρησιμοποιοῦμε αὐτὴ τὴ σκόνη.

5) ἄλλος τρόπος. Βάζομε ἓνα χαρτὶ στὸν οὐρανίσκο και ἓνα στὴν φτέρνα.

6) ἄλλος τρόπος. Στοιμπίζομε και κάνομε σκόνη τσακμακόπετρα και τὴν ρουφᾶμε σὰν ταμπάκο.

7) ἄλλος τρόπος. Στραγγίζομε δύο λεμόνια βάζομε μέσα μιὰ κουταλιά καφέ και τὸ πίνομε.

Αἱματόρροια

[Αἱμοτόρροια λέγεται ὅταν κατουρεῖ κανεὶς αἷμα· αὐτὸ προέρχεται ἀπὸ τὴν χαύνωσι τῶν νεφρῶν και διαλυμένον αἷμα, ἀπὸ ἄμμο και πέτρα, ἀπὸ τίς ζοχάδες τῆς φύσκας και ἀπὸ τὰ ἀφροδίσια. Ἀποτέλεσμα τῆς αἱματουρίας ἀπὸ τὴ χαύνωσι τῶν νεφρῶν εἶναι ἡ φθίσις, τῆς φύσκας εἶναι ἡ δυσουρία και ἡ στραγγουρία. Ὅταν ἡ ἄμμος κατακαθίσει στὴν κύστι τοῦ οὖρου τότε τρώγει τὴν τρυφερὴ ἐπιφάνειά της και δημιουργοῦνται αἱ ζοχάδες, φλέβες και ἀρτηρίες οἱ ὁποῖες τρέχουν αἷμα βραχυμερὸ ἀπὸ τὴν οὐρήθρα].

8) Βράζομε ἄγρια φράουλα και πίνομε κάθε μέρα ἀπὸ ἓνα ποτήρι.

Ἄναιμία

9) Πέρνομε 100 δράμια Κίνα, 100 δράμια ζάχαρι, 50 δράμια

κανέλλα, 100 δράμια φλοῦδα Καραγάτς, 1 δράμι κινίνο. Τὰ βράζουμε δλα σὲ 3 ὀκάδες νερὸ καὶ πίνουμε κάθε μέρα ἀπὸ τρία ποτήρια.

10) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε σὲ 1) 2 ὀκά κρασί 100 δράμια ἀγγριάδα, 100 δράμια ζάχαρι, 100 δράμια κίνα καὶ δύο χορφτες σκορπίδια (φυτὸ) καὶ πίνουμε κάθε μέρα ἀπὸ ἕνα ποτήρι.

11) ἄλλος τρόπος. Παραγεμίζουμε τρία καρπούζια μὲ 50 δράμια γαρύφαλλα καὶ 100 δράμια μαστίχα. Τὰ ψήνουμε στὸ φούρνο καλά. Ἀφοῦ ψήθουν τὰ κάνουμε πιλτὸ μέσα σὲ ἕνα ἀγγετο καὶ βάζουμε ἀνάλογη ζάχαρι καὶ τὸ βράζουμε μέχρις οὗ πῆξη καλά καὶ ἀπὸ αὐτὸ θὰ πέρη ὁ ἀσθενὴς ἀπὸ 3 κουταλάκια τὴν ἡμέρα.

12) ἄλλος τρόπος. 100 δράμια μέλι, 50 δράμια σκόνη ἀρκουδόψωμο, 10 δράμια κίνα, 10 δράμια ρεβέντι, 10 δράμια σιδηροῦχο, 3 δράμια στραμέτι, 1) 2 μπουκαλάκι κινίνου Ἀμστερδαμ, 2 κυπαρισσόμηλα σκόνη. Ὅλα αὐτὰ τ' ἀνακατεύομεν εἰς τὸ μέλι καὶ ὁ καχεκτικὸς λαμβάνει καθημερινῶς 2 κουταλιὰς γλυκοῦ ἐπὶ 10—15 ἡμέρας.

13) ἄλλος τρόπος. Πέρνομε 1) 2 ὀκά Καραγάτς, 100 δράμια κίνα, 100 δράμια ζάχαρι, δύο κυπαρισσόμηλα, 100 δράμια σέλινο, 50 δράμια κανέλλα. Τὰ βράζουμε δλα καὶ ἀφοῦ τὰ στραγγίσουμε πίνουμε ἀπὸ αὐτὸ τρία ποτηράκια τὴν ἡμέρα.

14) ἄλλος τρόπος. Πέρνομε 50 δράμια ἀψιθιά, 50 δράμια κανέλλα, 50 δράμια κίνα, θὰ τὰ βράσουμε σὲ 2 ὀκάδες κρασί καὶ θὰ πίνουμε ἀπὸ 2 ποτηράκια τοῦ κρασιοῦ τὴν ἡμέρα.

Αἰμορροΐδες (Ζωχάδες)

α) Ἐσωτερικαὶ

[Αἱ ἐσωτερικαὶ αἰμορροΐδες εἶναι μερικὲς φλέβες γεμάτες αἷμα. Αὐτὲς κατὰ περιόδους ἀνοίγουν καὶ χύνουν τὸ αἷμα πρὸς τὰ ἔξω ἔπως τὰ ἔμμηνα τῶν γυναικῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τοῦ πάσχοντος φαίνονται γεμάτα ἀπὸ μαῦρο καὶ πηχτὸ αἷ-

μα. Αι αιμορροΐδες προέρχονται από την πληθώραν του αιματος και πήξιμο αυτού από την υποχονδρίαν και άλλας κακοχυμίας του αιματος και από τον ξηρό αέρα].

15) Ανακατώνουμε σε κατράμι άλευρι από στύφι και τὰ ζυμώνουμε. Από τὸ μίγμα αὐτὸ κάνομε χάπια μικρὰ και πέρνομε 2 κάθε πρωί.

β) Ἐξωτερικαί

[Αι εξωτερικαί αιμορροΐδες σχηματίζονται έξω του άφεδρώνος και εἰς τὸν σφιγκτήρα αὐτοῦ. Αὐτὲς προέρχονται από την κακοχυμίαν του αιματος, μελαγχολίαν και από τὰ άφροδίσια πάθη].

16) Πέρνομε λίγο ζαμπουρι και τὸ βάζομε μέσα σε ζεστή ψημένη μικρὴ μελιτζάνα και άφοῦ βάλομε και λίγο σπέρτο καμγέτου, τὴ βάζομε στο πονεμένο μέρος. Σε λίγο βγάζομε τὴ μελιτζάνα και βάζομε πάγο. Αὐτὸ θά γίνη 5—6 φορές.

Ἐναθρασμὸς στήθους

17) Βράζομε 1) 2 ὄκα ζαμπουκο και τὸ ζομι τὸ κτυπομε με αὐγὸ και κάντιο και τὸ πίνομε.

Ἐδονοπάθεια

18) Πέρνομε 50 δράμια γόμα κερασιᾶς 50 δράμια μαστίχι, 50 δράμια κανέλλα 10 δράμια κίνα, 100 δράμια ζάχαρι και ένα κυπαρισσάμηλο. Ὅλα αὐτὰ ἔβράζομε με 2 1) 2 ὄκάδες κρασί μαυρο μέχρις ὅτου μείνει 1 1) 2 ὄκα. Από αὐτὸ τὸ κρασί ὁ πάσχων θά πίνη πρὸ του φαγητοῦ άπό ένα ποτηράκι κρασιοῦ.

19) ἄλλος τρόπος. Πέρνομε 1 ὄκα Καραγάτς μιὰ κουταλιὰ κατράμι, 100 δράμια σέλινο, 100 δράμια κίνα, 100 δράμια ζάχαρι

και τα βράζουμε σε 3 δεκάδες νερό. Από αυτό θα πίνω ο πάσχων ένα ποτήρι κρασιού πρωί και βράδυ.

20) Άλλος τρόπος. Πέρνουμε 100 δράμια λιναρόσπορο και τον βράζουμε τυλιγμένον μέσα σε μαντήλι μέσα σε μία δεκά νερό θα βράση ως που να μείνη 1) 2 δεκά. Από το νερό αυτό θα πίνω ο πάσχων 2 ποτήρια κρασιού την ημέρα. Θα γίνεται δε και επάλειψις με αμυγδαλόλαδο του μέρους που πονεί.

21) Άλλος τρόπος. Βράζουμε σε μία δεκά νερό 100 δράμια λιναρόσπορο τυλιγμένο σε πανί 100 δράμια γλυκάνισο, 50 δράμια κίμινο. Από αυτό θα πίνω ο πάσχων 2 ποτήρια του κρασιού την ημέρα πρωί και βράδυ.

22) Άλλος τρόπος. Βράζουμε στο τηγάνι άπλυτο μαλλί και ρακί άφου ζεσταθή όλίγο θα ριχτή στο μαλλί σκόνη λιθανιού και θα το βέση ο πάσχων στο στήθος.

Άρθριτισμός

[Άρθριτισμός είναι ένα πάθος το όποιον συμβαίνει εις τα άρθρα των χειρών και των ποδών ή εις όλον το σώμα των ανθρώπων.

Αυτό δεν είναι άλλο παρά ένας άρθριτικός ρευματισμός ο όποιος μένει εκεί άπό την πηξι των υγρών και σκληρυνσιν του εκεί δεσίματος του σώματος. Ο άρθριτισμός αυτός προέρχεται πολλές φορές άπό κρυώματα και άπό χαλασμένες τροφές, άπό την ύγρασία και άπό κληρονομικότητα. Πολλές φορές τα άρθρα πρίζονται. σκληραίνουν και πονούν δυνατά, πρό παντός την νύκτα όταν κρυώνουν].

23) Για τον άρθριτισμό ώρισμένου μέρους του σώματος. Πέρνουμε 4 όλόκληρα σκόρδα, τα καθαρίζουμε, τα κοπανίζουμε και τα δένουμε στο μέρας που μάς πονεί. Τα άφίνουμε εκεί επί 12 ώρες.

24) Άλλος τρόπος. Όταν πονοῦμε άπό άρθριτισμούς σε πολλά μέρη του σώματος, πέρνουμε μία δεκά σκόρδα, μία δεκά λάδι και ένα σκαντζόχοιρο και τα βράζουμε. Άπ' αυτό θα κάνουμε έντριβές στα πονεμένα μέρη, βράδυ παρά βράδυ. Μετά άπό κάθε έντριβή θα κά-

νομε ἐπάλειψι τοῦ σώματος με κανελλόλαδο.

25) ἄλλος τρόπος. Πέρνομε 1) 2 ὄκα σκόρδα, 100 δράμια λάδι καὶ τὰ βράζουμε μαζί. Κατόπιν ἀφοῦ γίνῃ πολτός τὸν στραγγίζουμε καὶ πέρνομε μόνο τὸ λάδι. Μέσα σ' αὐτὸ ρίχνουμε 50 δράμια κερι, 50 δράμια λουλάκι μπογιατζιδικό. Με τὴν ἀλοιφή αὐτὴ κάνουμε ἐπαλείψεις εἰς τὰς ἀρθρώσεις.

26) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε μιὰ ὄκα σκόρδα καθαρισμένα σὲ μιὰ ὄκα λάδι. Μετὰ τὸ βράσιμο στραγγίζουμε αὐτὰ καὶ βάζουμε ἐπὶ στραγγισμένο λάδι 50 δράμια νέφτι καὶ 5 κρόκους αἰγῶν. Με αὐτὸ νὰ κάνῃ ὁ πάσχων ἐντριβὰς στὰ μέρη ποὺ πονοῦν.

Ἐμυδαλίτις

27) Βράζουμε καλὰ ἀγγινάρες με τὰ φύλλα τους καὶ κάνουμε κατὰπλασμα ζεστὸ ἀπάνω στὸ λαιμό.

Ἄσθμα

[Ἄσθμα λέγεται ἡ μικρὴ καὶ δύσκολη αναπνοὴ τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ διαφέρει ἀπὸ τὴ δύσπνοια εἶναι πολὺ δυνατώτερο πάθος. Ὁ ἀσθενὴς πάσχει ἀπὸ αὐτὸ κατὰ τὸ βράδυ καὶ τὴν νύκτα, ἰδιαιτέρως δὲ οἱ ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι ἔχουν τὰ στήθη των στενὰ καὶ κακοσχηματισμένα, ἐξ αὐτοῦ δὲ προέρχεται εἰς τὸ ἴτους καὶ ἡ κύρτωσις τοῦ σώματος. Τὸ ἄσθμα προέρχεται ἀπὸ κρύωμα τοῦ πνεύμονος ἀπὸ πνευματώδη ποτὰ, σκληρὰς τροφᾶς καὶ πολλῆς ἀπὸ λύπας καὶ φόβους δυνατοῦς. Συμβαίνει κανεὶς νὰ ἔχῃ αὐτὸ τὸ πάθος καὶ ἐκ γενετῆς. Ὅταν ὁ ἀσθενὴς βήχων θγάξει φλέματα τότε τὸ ἄσθμα εἶναι ὑγρὸ· ἐπίσης ὑπάρχει καὶ τὸ ξηρὸ ἄσθμα. Ὁ ἀσθενὴς ποὺ πάσχει ἀπὸ αὐτὸ δὲν θγάξει φλέγμα μ' ὄλον δι' ἡμέρας καὶ αὐτὸ εἶναι χειρότερον ἀπὸ τὸ ὑγρὸ. Ἐπίσης εἶναι τὸ αιματώδες ἄσθμα· τοῦτο προέρχεται διότι συμβαίνει νὰ μὴν εἶναι ἐλαστικὰ τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα τοῦ πνεύμονος ἢ ἀπὸ μικροῦς σκώληκας ἢ πληγὰς τοῦ πνεύ-

μονος.

Οι πάσχοντες από αυτό έχουν το πρόσωπον κόκκινο και τους οφθαλμούς επίσης, δύσπνοια δυνατή και σφυγμών συνεχή και δυνατών. Επίσης είναι και το πνικτικό άσθμα: αυτό γνωρίζεται από το ότι οι πάσχοντες χάνουν ξαφνικά την ελευθερία της αναπνοής των. Επίσης το σπασμωδικό: τοῦτο είναι το δυνατότερο και πιό επικίνδυνο. Αυτό προέρχεται από τους σπασμούς των μυών και των νεύρων του θώρακος και των βρόγχων του πνεύμονος. Όταν το άσθμα είναι μικρό και άτάραχο και βαστά πολύ τότε λέγεται χρονικό. Αυτό δέν είναι δυνατό αλλά ταραΐζει τον άνθρωπο την νύκτα και δέν τον αφήνει να κοιμηθῆ].

28) Βράζομεν αρκετή φλοιδα Καραγατσιού ανάλογο σκορπιδόχορτο, κάντιο και ζάχαρι: αφού θράσουν καλά στο νερό, περνάμε κατόπι το νερό αυτό από ένα φίλο πανί να στραγιισθῆ καλά. Ο πάσχων θά πέρνη ένα ποτήρι τοῦ κρασιού κάθε πρωί αφού προηγουμένως χτυπήσῃ ένα αυγό μέσα στο ποτήρι καλά.

29) ἄλλος τρόπος. Πίνουμε κάθε πρωί από μισό φλυτζανάκι τοῦ καφέ πετρέλαιο. (Πρόκειται για μιὰ από τίς πιό περίεργες συνταγές τοῦ Γυμνασίου).

30) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε σκόνη κεχριμπαρόπετρας μιὰ κουταλιά, κατόπι μιὰ κουταλιά ἀλευρι και μιὰ κουταλιά καφέ τὰ ἀνακατεύουμε με λίγο νερό και τὰ κάνουμε χάπια. Ἐπό αὐτὰ θά πέρνη τρία τὴν ἡμέρα.

31) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε ὀλίγο ζαμπούκο σὲ 100 δράμα νερό, κατόπι σὲ ἕνα ἄλλο δοχείο χτυπάμε ἕνα κρόκο αἰγού με λίγο κάντιο. Ἐφού χτυπηθούν καλά αὐτὰ ρίχνουμε λίγο λίγο ἀπό τὸ ζεστό νερό με τὸ ζαμπούκο και τὸ ἀνακατεύουμε προσέχοντες νὰ μὴν κόψῃ. Κάθε πρωί και βράδυ θά τὸ κάνουμε αὐτὸ και θά τὸ πίνουμε.

Ἐγγύλωσις

32) Πέρνουμε 100 δράμα κρέας πρόβιο κιμά, τὸ δένουμε σὲ

ἀγγυλωμένο μέρος ἕως ἑξους βρωμῆς. Αὐτὸ θὰ γίνῃ ἐπὶ τρεῖς φορές.

33) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε μισθὸν ὀκτὼ κατράμι καλὸ, τὸ θράζουμε σὲ τηγανάκι, ἀφοῦ θράσῃ τὸ χύνουμε ἀπάνω σὲ ἕνα κομμάτι κάρμπον. Ἐπειτα πέρνουμε 50 δράμια κογχύλια τῆς θαλάσσης, τὰ ψήνουμε καὶ τὰ κάνουμε σκόνη, τὴν σκόνη αὐτὴ τὴν ρίχνουμε ἀπάνω στὸ κατράμι καὶ γίνεται ἔμπλαστρο. Αὐτὸ θὰ τὸ ζεσταίνουμε καὶ θὰ τὸ βάζουμε στὸ μέρος ποῦ πονεῖ ἐπὶ 10 ἡμέρας.

34) ἄλλος τρόπος. Ὅταν ἡ ἀγγύλωσις εἶναι στὰ πόδια, πέρνουμε τρεῖς ὀκτάδες ξύδι, τρεῖς ὀκτάδες νερό, μία ὀκτὰ πλεξίδες σκόρδου καὶ τὰ βάζουμε νὰ θράσουν σκεπασμένα καλὰ. Ἀφοῦ θράσουν βάζουμε τὰ πόδια νὰ ἀχνισθοῦν καλὰ.

Ἐκράτεια οὔρων

[Τὸ πάθος αὐτὸ συμβαίνει ἀπὸ τῆς πληγῆς τῶν σφιγκτήρων τῆς κύστεως, ἢ ἀπὸ τὴν παραλυσίαν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τὴν ἄμμο τῆς κύστεως. Τὸ οὔρον στάζει λίγο, λίγο, ἢ χύνεται ἀμέσως, ὅταν πάσῃ κανεὶς ἀπὸ αὐτὸ τὸ πάθος. Αὐτὸ συμβαίνει κυρίως στὰ βρέφη καὶ εἰς τοὺς γέροντας.

35) Πέρνουμε μία μύτη χοίρου τὴν ψήνουμε καὶ τὴν κάνουμε σκόνη. ἐπίσης πέρνουμε λίγη σκόνη μαστίχας χιωτικῆς καὶ σόδα φαγητοῦ θὰ τὰ ἀνσκατέψουμε καὶ τὰ τρία αὐτὰ καὶ θὰ πίνουμε μὲ νερὸ ἀπὸ ἕνα σκονάκι πρωτὶ καὶ βράδυ.

36) ἄλλος τρόπος. Βάζουμε στὰ παραπάνω τρία εἶδη καὶ σκόνη τριῶν φαρῶν μικρῶν ἀπ' αὐτὰ ποῦ μένουσιν στὰ δίχτυα τῆς τράτας μπλεγμένα (εἶναι καὶ πολὺ μικρὰ φαράκια).

Ἐνορεξία

[Εἰς τὴν ἐνορεξίαν τὸ στόμα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πικρὸ καὶ ἄνοστο καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ σκεπασμένη μὲ ὕλες πικρὰς καὶ ἄνοστες. Ἡ

άνορεξία προέρχεται από πολλά φαγητά από χιλή του στομάχου, από άχωνουσίαν και δυσκοιλιότητα, από κρυώματα, ταραχή της ψυχής και του σώματος].

37) Βράζουμε κάθε πρωί τρία κλωνάρια βωμπο, βάζουμε ζάχαρι και πίνουμε σαν τσάι (αυτήν τη συνταγή μπορούν να την μεταχειρίζονται όλοι· είναι πολύ καλή για την βρεξι).

'Αχινός χειρός

38) Βράζουμε μια δκα κάστανα και στο ζεστό νερό βάζουμε το χέρι μέσα.

'Αδυναμία

39) Πέρνουμε 25 δράμια γόμα κερασιάς, την βάζουμε σε ένα μπουκάλι, ρίχνουμε μέσα ένα ποτήρι νερό και το χτυπούμε καλά λίγη ώρα, ώστε να πάρη το νερό ούσια απ' τη γόμα, κατόπιν πίνουμε το νερό αυτό, το επαναλαμβάνουμε δσάκις διψούμε. Δηλαδή ο αδύνατος αντί νερό καθαρό να το πίνη όπως λέμε παραπάνω.

40) Άλλος τρόπος. Πέρνουμε 1) 2 δκα παραγάτι, 100 δράμια κίνα, 100 δράμια ζάχαρι, 100 δράμια σέλινο, 50 δράμια κανέλλα, 2 κυπαρισσόμηλα. Τα βράζουμε σε 2 δκάδες νερό, το στραγγίζουμε και πίνουμε τρία ρακοπότηρα την ημέρα, πρωί, μεσημέρι και βράδυ.

"Αλατα

41) Βράζουμε σέλινα και πίνουμε κάθε μέρα από ένα ποτήρι του νερού.

Βραχνάδα

[Η βραχνάδα προέρχεται από τα καταρρακτώδη υγρά, τα όποια μολύνουν τās μυξώδεις μεμβράνας και τούς αδένες του λάρυγγος και του λαιμού. Αυτή προέρχεται από τὰ ψυχρώματα από τās κραιγές και τὰ τραγούδια, από τὰ άλμυρά φαγητά και από τās ζοχάδες του λαιμού και από τὰ άφροδίσια πάθη].

42) Πέρνουμε μιά δυο σταγόνες δαφνόλαδο τās ρίχνουμε σέ σιρόπι και πίνουμε.

Βήχας

[Ο βήχας είναι ένα έρεθισμα του πνεύμονος και του λάρυγγος πολλάκις δέ και του στομάχου. Υπάρχουν πολλών ειδών έρεθισμοί, ήτοι: ο έρεθιστικός και ξηρός, υγρός και σπασμωδικός και χρονικός. Όταν δέν δοθη προσοχή στον βήχα μπορεί νά δλάψη πολύ τον άνθρωπον.

Ο έρεθιστικός βήχας είναι: ο χειρότερος. Αυτός πολλάκις προέρχεται από κρύωμα του πνεύμονος από κατάρρουν, και από τόν στόμαχον.

43) Βράζουμε καλά σκορπιδόχορτο και πίνουμε κάθε πρωί από ένα φλυτζάνι τσαγιού.

44) Άλλος τρόπος. Βράζουμε πίσσα και κάνουμε χάπια τὰ όποια τὰ ρίχνουμε σέ κοπανισμένο ρεβέντι και ύστερα στέ ξύδι. Από τὰ χάπια αυτά πέρνουμε 2 τήν ήμέραν.

45) Άλλος τρόπος. Βράζουμε μιά δυο νερό και άφου βράση, ρίχνουμε 100 δράμια κατράμι και τὸ ανακατώνουμε καλά: τὸ άφίνουμε 24 ώρας νά κατασταλάξη. Αφαιρούμε τήν άκαθαρσία και πίνουμε ένα ρακοπήτηρο κάθε βράδυ.

Βλενόρροια, όξεία

46) Βράζουμε δυόσμο, φύλλα κυδωνιών ή φλοιό, μία κουταλιά

ζάχαρι και καλαμίδι και από τὸ ὑγρὸ πίνουμε κάθε πρωτὲν ἓνα ποτῆρι.

47) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 15 δράμια Μπάλαμο, 30 δράμια Κοπάι, 3 δράμια μπαχάρι και μισὸ κουτάλι μέλι σούπας· κάνουμε χάπια και πέρνουμε 3 τὴν ἡμέρα.

48) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε μιὰ κουταλιὰ καθαρὸ κατρίμι 2 κουταλιᾶς ἀλεῦρ: ἀπὸ ρίζι και 1) 2 κουταλιὰ καμμένη και τριμμένη στύψι· κάνουμε χάπια και πέρνουμε 2 τὴν ἡμέρα.

49) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 1) 2 ὄκα θαλασσόνερο στραγγίζουμε και ἓνα λεμόνι και ἀπὸ αὐτὸ πίνουμε 3 ποτηράκια τὴν ἡμέρα.

50) ἄλλος τρόπος. Νὰ πάρῃ ἓνα φλυτζάνι γάλα γαϊδούρας σὲ τρεῖς δόσεις.

51) ἄλλος τρόπος. Κάνουμε χάπια ἀπὸ πίσσα, ὄξο κέδρου και κουκούτσια κέδρου και πέρνουμε 2—3 τὴν ἡμέραν.

52) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 100 δράμια θαλάνια, 1) 2 ὄκα καλαμίδι, τὰ βράζουμε σὲ 1) 2 ὄκα νερὸ και θὰ πίνουμε ἀπὸ ἓνα ποτῆρι κρασιοῦ πρωτὲν - βράδῳ.

53) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε σὲ 2 ὄκ. νερὸ ρίζα ἀδαταινιάς, 1) 2 ὄκ. θαλάνια, 50 δράμια πολυτριχί και πίνουμε κάθε πρωτὲν και βράδῳ ἀπὸ ἓνα ποτῆρι κρασιοῦ.

54) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε σὲ 3 ὄκαδες νερὸ 100 δράμια σπόρο σκούπας, 1 ὄκα καλαμίδι, 1 ὄκα σέλινο και πίνουμε 2 ποτῆρια κρασιοῦ τὴν ἡμέρα, πρωτὲν και βράδῳ. Ἀπαραίτητο νὰ πίνουμε πρὸ τῆς θεραπείας αὐτῆς ἓνα ποτῆρι γάλα γαϊδούρας.

Βλενόρροια, χρονία

55) Πέρνουμε 1) 2 ὄκα ρίζι, λίγο καλαμίδι, 1) 2 ὄκα πεντάνευρο, 1) 2 ὄκα ἀγριάδα και μιὰ χούφτα κουκούτσια κέδρου. Τὰ βράζουμε και πίνουμε κάθε μέρα 3 ποτηράκια.

Βασκανία

56) Στο θυμιατήρι μαζί με το θυμίαμα ρίχνεται και σκόνη έλαφοκεράτου και λιθανίζουμε τον άσθενή (1).

Βαρυκοΐα

57) Στίβουμε φύλλο βερμοκαρυās και τον χυμό του τον βάζουμε με θαμβάκι στα αυτιά.

58) Άλλος τρόπος. Τηγανίζομεν 4 κρόκους αυγών και το λάδι που θά βγάλουν το βάζουμε με θαμβάκι στα αυτιά.

Γκύλιμας

59) Θα πιη ό άσθενής τρία ποτηράκια κάτουρο άγελάδος από ένα την ημέρα.

Δυναμωτικά

60) Πέρνουμε 50 δράμια κίνα, 50 δράμια συναμική, 50 δράμια αυγά χταποδιού, 1 κουταλιά κατράμι, μιá κουταλιά σκόνη στύψι, 50 δράμια ρεβέντι, 50 δράμια μάνα, 50 δράμια σιδηρούχο, 50 δράμια σιμιγδάλι, 2 κουταλιές άλεύρι, 2 αυγά. Όλα αυτά θά τριφτούν και θά ζυμωθούν προτού τά ζυμώσουμε βγάζομε δλίγη σκόνη άπ' όλα αυτά άνακατεμένη. Θα γίνουν 200 χάπια όστερα θα τά ρίξουμε στη σκόνη αυτή για να ξεραθούν. Την πρώτη έβδομάδα θα πέρνουμε από 4 καθημερινώς κατόπιν από τρία (ή άνωτέρω συνταγή είνι ένα από τά θαυμασιώτερα δυναμωτικά).

(1) Για τις προσευχές και τά έξορκιστικά βλέπε: «ΕΞΟΡΚΙΣΤΗΣ», έκδόσεις «Λέων», Άθήνα 1974.

61) Άλλο. Θα βράσωμε καλά 50 δράμια κίνα, μισή δκά πέτσα άσκαμνιάς, μισή δκτ κρασί άγνό, 100 δράμια ζάχαρι, και θα πέρνῃ ὁ άσθενής ένα ποτήρι τοῦ κρασιού τὸ μεσημέρι: πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

62) Άλλο. Θα βράσωμε καλά 50 δράμια κίνα με μαλλιά Κομπάκας, μήλα κυπαρισσιού, 3 φλοῦδες άσκαμνιάς, ὀλίγο άπλυτο μαλλι άρνιού, ρίζα άπαλουριάς και 2 1) 2 δκάδες νερό. Ἐπὸ αὐτὸ θα πέρνῃ ὁ άσθενής ἀπὸ ένα ποτήρι: τὸ μεσημέρι πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

63) Άλλο. Θα βράσωμεν ὕσσωπον και άφοῦ τὸ στραγγίσομε ἀπὸ ένα φιλὸ πανί θα πίνῃ ὁ άσθενής ἀπὸ ένα φλυτζάνι τσαγιοῦ κάθε πρωί.

64) Άλλο. Πέρνομε φύλλα ἀπὸ πολυτρίχι, όταν εἶναι ἀκόμη μικρά και δὲν ἔχουν βγάλῃ άνθος και τὰ κοπανίζομε. Τὸν χυμὸ ποῦ θα βῆ τὸν βράζομε με νερό. Ἐπὸ αὐτὸ θα πίνομε 2 ποτήρια κρασιού τὴν ἡμέρα.

Δυσκοιλίότης

[Στὴ δυσκοιλίότητα οἱ άνθρωποι πολὺ δύσκολα ἐνεργοῦνται. Ἄσ-τη συμβαίνει: εἰς τοὺς ἀδυνάτους, φλεγματικούς και αἱμορροϊδικούς, ἀπὸ τὴν δυσκοιλίότητα προξενεῖται: ὁ πονοκέφαλος, ἡ άνορεξία, οἱ ξυσομοὶ τοῦ σώματος, ἡ άϋπνία και ἡ άνησυχία αὐτοῦ].

65) Βράζομε μαλλιά καλαμποκιού και θα πίνομε ἀπὸ ένα ποτήρι: κρασιού ἀπ' τὸ νερὸ αὐτὸ, πρωί, μεσημέρι και βράδυ.

66) Άλλος τρόπος. Θα βράσωμε τὸ άνθος ἀπὸ τὰ βούρλα και θα πίνομε τὸ νερό. Ὅταν τὸ έντερο εἶνε τυλιγμένο ἀντι τὸ άνθος τῶν βούρλων θα βράσωμε τὸ φυτόν.

Δύσπνοια

67) Πέρνομε μιὰ κεχρημπάρνια μπαλίτσα, τὴν κάνομε σκόνη.

Τὴν ἀναμιγνύουμε μὲ ἓνα αὐγὸ καὶ ἀλεῖρι· καὶ κάνουμε 12 χάπια· ἀπ' αὐτὰ πέρνουμε ἓνα κάθε βράδῳ πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

68) Ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 100 δράμια γλυκάνισο. 50 δράμια κανέλλα καὶ τὰ θρᾶζουμε σὲ μιὰ ὀκτᾶ νερό, ὕστερα τὸ βάζουμε σὲ ἓνα μπουκάλι καὶ ρίχνουμε μέσα 20 κόκκους κάμφορας. Ἀπ' αὐτὸ πίνουμε κάθε βράδῳ ἀπὸ ἓνα ρακοπότηρο.

69) Ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 100 δράμια ζαμποῦκου, 50 δράμια πετροζάχαρι καὶ ἓνα κρόκο αὐγοῦ καὶ τὰ κτυπάμε καλά. Ἀπ' αὐτὸ πέρνουμε κάθε πρωὶ ἀπὸ ἓνα ποτηράκι οὔζου.

70) Ἄλλος τρόπος. Πιάνουμε μιὰ νυχτερίδα καὶ πίνουμε τὸ αἷμα πού θὰ τρέξῃ ἀφοῦ τῆς κόψουμε τὸ κεφάλι (1).

Δύσπνοια μὲ φλεγμονή

71) Πέρνουμε 100 δράμια ζαμποῦκο τριμμένο, 1 ὀκτᾶ κρασί, ἓνα αὐγὸ, 50 δράμια κάντιο τριμμένο· ἀφοῦ τὰ ἀνακατώσουμε τὰ κάνουμε χαπάκια καὶ πέρνουμε 2 τὴν ἡμέρα.

72) Ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε ἓνα κρόκο αὐγοῦ, ὀλίγο ζαμποῦκο τριμμένο, ὀλίγη σοκολάτα καὶ ἀφοῦ τὰ ἀνακατώσουμε κάνουμε χάπια καὶ πέρνουμε 2 τὴν ἡμέρα.

Εὐκοιλιότης

[Εὐκοιλιότης εἶναι ἡ ἀκατάπαυστος ροή καὶ κένωσις τῆς κοιλίας τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ ἐξερχόμεναι ὕλαι αὐτῆς εἶναι ρευσταί, ἀφρώδεις καὶ κολλώδεις.

Ἡ εὐκοιλιότης προέρχεται ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν ζέσθη καὶ ἀπὸ τὴν ψύχρα, ἀπὸ τὰς ζεστάς τροφάς, τὰ παχειὰ κρέατα καὶ ἀπὸ τὴν ἐντερικὴν φθίσιν. Ἀπὸ τὴν εὐκοιλιοτήτα προέρχεται ἡ λυεντερία, ἡ δυσεντερία καὶ ἡ μεγάλη ἀτονία τοῦ σώματος].

(1) Ἡ συνταγὴ αὕτῃ τοῦ Γυμνασίου θυμίζει ἐξορκισμούς.

73) Ζυμώνουμε ένα κρόκο αύγου με 3—4 κουταλιές καφέ και μ' αυτό κατασκευάζουμε χάπια από τα όποια πέρνουμε 3—4 κάθε ημέραν.

74) Άλλος τρόπος. Ξηραίνουμε ένα συκόφυλλο και άφου τó κά-
νουμε σόνη θά τó πίνουμε με νερό.

Έμετός

[Ό έμετός προέρχεται από τόν στόμαχον, από πολλήν χολήν, ά-
πό κρυώματα, από άηδη πράγματα, από τά έμετικά λατρικά, από
πόνον του στομάχου, από ήλιακό πάθος και μυιοχέσματα και δηλη-
τήρια].

75) Για νά πάψη πέρνουμε μιá κουταλιά πετιμέζι από σταφύλια.

Έκζεμα

76) Θά τά άλείψουμε με σόνη από άρκουδόψωμο.

77) άλλος τρόπος. Πέρνουμε δύο κουταλιές κατράμι, 50 δράμια
κερί και τά λιώνουμε σε 100 δράμια λάδι, κατόπιν τά θράζουμε. Ή
άλοιφή πού θά γίνη, θά χρησιμοποιηται για τó εκζεμα.

78) άλλος τρόπος. Πέρνουμε 50 δράμια μαστίχα χιώτικη, 100
δράμια μασούρι θειάφι και τά άνακατεύουμε, ή άλοιφή πού θά γίνη
θά χρησιμοποιηθη για τó εκζεμα.

79) άλλος τρόπος. Πέρνουμε λίγο άγνιόκλημα και άφου τó φή-
σουμε τó κάνουμε σόνη. κατόπιν 50 δράμια μαστίχα χιώτικη, 50
δράμια θυμίαμα, 50 δράμια ζαμπουρι, 50 δράμια κερί, 100 δράμια
λάδι. Θά θράσουν όλα έκτός του ζαμπουριού, τó όποιο άφου θρά-
σουν θά τó ριζουμε άπάνω στα άλλα μαζί με 50 δράμια άλόη, σό-
νη. Αυτά όλα θά γίνουν άλοιφή και θά θάζουμε στο εκζεμα.

Ἐλκος στομάχου

80) Βράζουμε μαϊδανό, ἀγριάδα καὶ μαλλιά ἀπὸ καλαμπόκι. Θὰ πέρνουμε ἀπ' αὐτὸ 5—6 ἡμέρες. (Ἄν ἔλθῃ αἷμα αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μᾶς τρομάξῃ). Ὑστερα ἀπ' αὐτὸ ζυμώνουμε τὰ ἑξῆς. Μία κουταλιά πιπέρι μαυρο κοπανισμένο, μία κουταλιά ζάχαρι, ὀλίγη κίνα κοπανισμένη, μὲ ἓνα αὐγὸ, καὶ κάνουμε χάπια ἀπὸ τὰ ὁποῖα πέρνουμε τρία τὴν ἡμέρα.

Συγχρόνως πέρνουμε μιά φέτα ψωμί. τὴν ψήνουμε στὴ φωτιά καὶ τὴν βουτάμε στὸ ξύδι, ἀμέσως θὰ τὴν ἀλείψουμε μὲ κατράμι καθαρὸ καὶ θὰ τὴν δέσουμε ὅλη τὴν νύκτα στὸ μέρος τοῦ στομάχου ποὺ μᾶς πονεῖ. Αὐτὸ θὰ γίνῃ ἐπὶ 6 ἡμέρας. Συγχρόνως, ὅπως εἶπαμε, θὰ πέρνουμε καὶ χάπια.

81) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 50 δράμια ρεβέντι, 50 δράμια βούτυρο, 50 δράμια μάννα, 50 δράμια μαστίχα χιωτικῆ, 50 δράμια κίνα, 2 ἀγά, 2 κουταλιές κατράμι, κάνουμε σκόνη ἕσα ἀπ' αὐτὰ γίνονται καὶ ἀφοῦ τὰ ζυμώσουμε ὄλα μαζί, ρίχνουμε μέσα δυὸ κουταλιές κανελλόλαδο. τὰ κάνουμε χάπια καὶ πέρνουμε 4 τὴν ἡμέρα, πάντοτε πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

Ἐντέρων φλόγωση, ἀναβρασμός

[Ἀσθένεια τῶν ἐντέρων εἶναι ἡ φλόγωσις αὐτῶν. Αὕτη προέρχεται ἀπὸ διάφορα σκληρὰ περιττώματα καὶ πρίσματα τῆς κοιλίας, ἀπὸ τὶς πέτρες αὐτῆς, ἀπὸ τὶς πέτρες τῆς χολῆς, ἀπὸ τὸ σπᾶσιμο αὐτῆς].

82) Βράζουμε συναμικῆ καὶ πίνουμε κάθε πρωί. Ἐπίσης βράζουμε μαλλιά καλαμποκιοῦ καὶ πίνουμε 4—5 φορές τὴν ἡμέρα ἀπὸ ἓνα ποτήρι ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτό.

83) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε σὲ μιά ὀκτὼ νερὸ 100 δράμια ἄνθος λιγαριᾶς, 50 δράμια κανέλλα, 50 δράμια ζάχαρι καὶ ἀπὸ αὐτὸ πέρνουμε 2 φλυτζανάκια τοῦ καφέ κάθε πρωί.

84) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε 100 δράμια κατράμι· ἔταν ἀρχίσῃ

ρυώνη τὸ κάνουμε χάπια, τὰ ὁποῖα ρίχνουμε μέσα σὲ ρεβέντι ἀπὸ αὐτὰ πέρνουμε 2 κάθε βράδυ.

λογοσία

85) Πέρνουμε σαρχοφάγο (χόρτο), σκόρδο καὶ ξύδι, ἀνάλογη κρῆ ποσότητα ἀπὸ ὄλα, καὶ τὰ χτυποῦμε καλά. Τὸν χυλὸν αὐτὸν ἔν βάζουμε σὲ μισὸ τσόφλι καρυδιοῦ. Κατόπιν τὸ δένουμε ἀκριβῶς ἄνω στὸ σφυγμὸ τοῦ χεραιοῦ, τὸ ἀφίνουμε ἐκεῖ 3 ὥρες ὅπου θὰ γίνη μιά φούσκα ἢ ὁποῖα θὰ σπάση καὶ θὰ τρέχη ὕγρὸ. Κατόπιν τὸ ἀλοῖφετε μὲ λίγο λάδι. Προσέξτε τὸ χέρι αὐτὸ νὰ μὴ βραχῆ σ' αὐτὲς τὶς 3 ὥρες.

86) ἄλλος τρόπος. Βράζομεν φύλλα σουτιῆς καὶ πίνουμε κάθε πρῶτὸ ἓνα ποτῆρι τοῦ κρασιοῦ.

Ἐμμηνα

87) Ὃταν συμβαίνει νὰ ἔρχωνται συχνὰ τὰ ἔμμηνα: Θὰ βράσομε μὲ κρασί ρίζα ἀχλαδιᾶς καὶ ἀφοῦ τὸ στραγγίσουμε μὲ τὸ νερὸ αὐτὸ κάνουμε καφέ καὶ πίνουμε χωρὶς ζάχαρι, ὀλότελα πικρὸν.

88) Ὃταν ἀργοῦν νὰ ἔλθουν: Βράζουμε 100 δράμια μαλλι ἀπλυτο, 100 δράμια φλοῦδα ἀσκαμνιάς, 100 δράμια πολυτρίχι, 100 δράμια ρίζα βατσινιάς, 50 δράμια φλοῦδα κρεμμυδιοῦ καὶ δύο κυπαρισόμηλα σὲ 2 ὀκάδες νερό. Ἄφοῦ τὰ στραγγίσουμε, θὰ πίνουμε ἀπ' αὐτὸ κάθε πρῶτὸ ἓνα ποτῆρι τοῦ κρασιοῦ.

Ἐρεσιπέλας ἢ ἀνεμοπύρωμα

[Τὸ ἐρεσιπέλας ἢ φτέρη, εἶναι μιά φλόγωσις τῆς ἐπιδερμίδος, ἢ ἰποῖα κυρεῖναι τὰ χέρια, τὸ πρόσωπο καὶ τὸ λαιμὸ καὶ αὐτὰ τὰ ἔν-

τερα ακόμη. Αυτό προέρχεται από την Ξαφι και θέρμανσι του αιματος και παύσι τῆς ἀναπνοῆς τῆς ἐπιδερμίδος].

89) Πέρνουμε ἀνάλογο ρακί και γαλαζόπετρα. Κτυπάμε καλὰ αὐτὰ μέσα εἰς ἓνα μπουκάλι και κάνουμε ἐντριβή τοῦ ἐρεισιπέλατος. Τὴν συνταγὴν αὐτὴν τὴν μεταχειρίζομεθα μόνο γιὰ ἐντριβή. Ἐσωτερικῶς δλάπτει.

Ἐγκαύματα

90) Βράζουμε σὲ μισὴ ὀκτῶ κρασί μισὴ ὀκτῶ κερασόφυλλα. Βγάζουμε τὰ φύλλα ἀφοῦ βράσουν και τὰ θάζουμε ἀπάνω στὸ ἔγκαυμα. Τὰ ἀφίνομε 10 λεπτά. Κατόπιν τὰ θγάζουμε και ἀλοίφουμε τὸ ἔγκαυμα μὲ ρετινόλαδο.

91) Ἄλλος τρόπος. Βράζουμε 4 αὐγά καλά. Κατόπιν θὰ πάρουμε τοὺς κρόκους και θὰ τοὺς τηγανίσουμε σκέτους μὲ τὸ λάδι ποὺ θὰ θγάλουν κάνουμε ἐπάλειψι τοῦ ἔγκαύματος.

Ἐπιληψία ἢ σεληνιασμός

[Λέγεται σεληνιασμός γιὰτὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πειράζει τοὺς πάσχοντας πρὸς τὸ τέλος τῆς Σελήνης, σπανίως δὲν τὸν ἄλλον καιρόν. Οἱ κάτω τῶν 25 ἐτῶν ἐπιληπτικοὶ θεραπεύονται εὐκολώτερον παρὰ οἱ ἄνω τῶν 25, τῶν ὁποίων ἡ θεραπεία εἶναι δυσκολωτέρα καθόσον ὁ σεληνιασμός εἶναι ἀσθένεια δαιμονικὴ ὡς ποῦμε. Καὶ ἐπὶ πιστεύεται καὶ ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμον. Τὰ συμπτώματα αὐτῆς τῆς ἀσθενείας εἶναι γνωστά (1).

92) Κατὰ πρῶτον, ἀπαιτεῖται ἀπόλυτος διαίτα, ἀπαγορευομένου τελείως τοῦ κρέατος. Θὰ τρώγῃ ὁ ἀσθενὴς μόνον νηστίσιμα φαγητά, γαλακτερά και ὀλίγα ψάρια. Σφίγγουμε δυνατὰ τὸ μῆτριον τοῦ ἀσθενοῦς ὥστε νὰ φουσκώσῃ μιὰ φλέβα ποὺ βρίσκεται στὸ μέσον τῆς

(1) Βλέπε περὶ δαιμονισμένων στὸν «Ἐξορκιστή», ἑ.ἄ.

χειρός. Τὴν φλέβα αὐτὴ θὰ τὴν κεντήσῃ μιὰ ἀναμμένη βελόνα καὶ θὰ βγῆ ἓνα ὑγρὸ. Ὑστερα ἀπὸ 15 μέρες θὰ πάρῃ μιὰ βεντούζα μὲ αἷμα ἀπὸ τὴν ὠμοπλάτη, ὕστερα θὰ κάνῃ τὴν παρακάτω συνταγὴ. Θὰ πάρουμε 100 δράμια ἀψηφιά, 100 δράμια κίνα, 1) 2 ὀκτὰ πικραμύγδαλα (ἀφοῦ προηγουμένως ζεματιστοῦν οἱ φλοῦδες).

Ἔλα αὐτὰ θὰ βράσουν σὲ 1) 2 ὀκτὰ νερὸ ἕως τοῦ μείνει μιὰ ὀκτὰ. Τὸ ὑγρὸ αὐτὸ θὰ στραγγισθῇ καὶ ὁ ἀσθενὴς θὰ πέρνῃ ἀπ' αὐτὸ 3 ποτηράκια τὴν ἡμέρα. Ἡ διαίτα θὰ διαρκέσῃ ἓνα χρόνον.

Ἀπαραίτητον εἶναι, ὁ ἀσθενὴς νὰ ἔχῃ ζωσμένη τὴ μέση του κατάσαρκα μὲ μιὰ ζώνη ἀπὸ δέρμα ὄνου. Ἐπίσης πρέπει κατὰ τὴν θεραπεία νὰ ἀποφεύγῃ ὅσο τὸ δυνατόν τὸ βρέξιμο τῶν χειρῶν.

93) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 1) 2 ὀκτὰ πετιμέζι καὶ ρίχνουμε μέσα 10 σπυριά κάμφορα καὶ θὰ τὸ κτυπήσουμε καλὰ. ἀπ' αὐτὸ θὰ πέρνῃ πρὸ τοῦ ὕπνου ἓνα ποτηρι ρακιοῦ ὁ ἀσθενὴς. Ἐπίσης, θὰ κάνῃ τὴν διαίταν τῆς ἀνωτέρω συνταγῆς καὶ θὰ φορῇ κατάσαρκα τὴ ζώνη πού εἴπαμε. (Αὐτὴ ἡ συνταγὴ ὀφελεῖ τοὺς ἐπιληπτικούς ποῦ παραμιλοῦν τὴν νύκτα).

94) ἄλλος τρόπος. Σφάζουμε ἓνα κοτόπουλο, τὸ σχίζουμε στὰ δύο καὶ ἀφοῦ βγάλουμε γρήγορα τὰ ἔντερα, ζεστὸ ὅπως εἶναι, τὸ βάζουμε σὺν καπέλλο στὸ κεφάλι, ὅπου τὸ ἀφίνομε ὡς πού νὰ κρυώσῃ. Τὸ ἴδιο κάνουμε τρεῖς φορές.

(Αὐτὴ ἡ συνταγὴ εἶναι περισσότερο γιὰ παιδιὰ ποῦ παθαίνουν σεληνιασμὸ βαρὺ ἢ ἑλαφρόν, ἢμποροῦν ὁμως νὰ τὴ μεταχειρίζονται καὶ μεγαλύτεροι).

Ἐντεροκολίτις

95) Πέρνουμε λίγη ρίζα ἀγριοαχλαδιάς, 50 ὄρ. φαρόκολλα, 1 ὀκτὰ κρασί, μισὴ ὀκτὰ νερὸ. Ἔλα αὐτὰ τὰ βράζουμε καλὰ καὶ ἀπὸ τὸ νερὸ πού θὰ μείνῃ ψήνομε καφέδες εἰς τὸν ἀσθενὴ ἐπὶ δύο ἡμέρες.

96) Πέρνουμε 4 κλωνάρια κόλτσου, τὰ ὅποια, ἀφοῦ ξεραθοῦν τὰ

βράζουμε και πίνουμε τὸ ζουμί των.

97) ἄλλος τρόπος. (Χρόνια). Συκόφυλλα θὰ τὰ ξηράνουμε και θὰ πέρνῃ ὁ ἀσθενὴς 1) 2 κουταλιὰ τὸ πρωὶ μὲ νερό. Κατόπιν θὰ πάρῃ μιὰ μεγάλη φέτα ψωμί. θὰ τὴν ψήσῃ, θὰ τὴν βουτήξῃ στὸ ξύδι, θὰ τὴν ἀλείψουμε ἀμέσως μὲ κατράμι και θὰ τὴν τοποθετήσουμε ἀπάνω στὰ ἔντερα τὸ βράδυ και θ' ἀμείνῃ ὡς τὸ πρωί· αὐτὸ θὰ ἐπαναληφθῇ ἀρκετὲς φορές.

98) ἄλλος τρόπος. (Γιὰ μικρὰ παιδιὰ). Σεραίνουμε συκόφυλλο και τὸ κάνουμε σκόνη. Ἀπ' αὐτὴ δίνουμε στὸ παιδί ἀπὸ ἓνα κουτάλι· μὲ νερό.

Ζαχαροδιαβήτη

99) Πέρνουμε 100 κορυφὲς βάτων, τίς βράζουμε και ὁ ἀσθενὴς πίνει κάθε πρωὶ νηστικὸς ἓνα ποτηράκι ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτό.

100) Πέρνουμε 1 ὄκα πολύκομπο, ἀφοῦ τὸ βράσουμε πίνουμε 8-πὼς παραπάνω (οἱ πάσχοντες δὲν πρέπει νὰ τρῶνε γλυκὰ οὔτε ψωμί μαῦρο).

Ζαλάδες

101) Βράζουμε συναμικῆ και ἀπὸ τὸ ζουμί της πίνουμε ἓνα ποτήρι. Κατόπιν βράζουμε κουκουάρια και πίνουμε ἀπὸ τὸ ζουμί τους δυὸ ποτηράκια.

102) ἄλλος τρόπος. Κτυπάμε ὀλίγο ζαχαροκάντιο μὲ αὐγὸ, κατόπι: βράζουμε ὀλίγο βασιλικὸ και τὸ νερὸ τὸ ρίχνουμε μέσα στὸ μίγμα αὐτό, τὸ ἀνακατεύουμε και πέρνουμε ἓνα ποτήρι τοῦ κρασιοῦ.

Θαμπάδα ματιῶν

103) Πλένουμε τὰ μάτια 2—3 φορές μὲ κάτουρο ἀγγελᾶδος.

194) Άλλος τρόπος. Πέρνουμε λίγα φύλλα από αδάραμο, βάζουμε και λίγο κάντιο. Τα κοπανίζουμε καλά, τα στραγγίζουμε έως δτου να βγή μισό φλυτζάνι υγρό· από αυτό θα ρίχνουμε από λίγες σταγόνες στά μάτια κάθε μέρα.

105) Άλλος τρόπος. Βράζουμε λίγο βσωπο και ρίχνουμε από τὸ νερό στά μάτια κάθε μέρα δυό έως τρείς σταγόνες.

106) Άλλος τρόπος. Βράζουμε κάθε πρωί τρία κλωναράκια βσωπο και πίνουμε με ζάχαρι σάν τσάι.

Ἰδρώτας ποδιῶν

107) Πέρνουμε 1 ὄκα ξύδι, 1 ὄκα νερό και λίγο άλάτι, άφου τά βράσουμε αὐτά, τά κατεβάζουμε και άφου κρυώση ὀλίγο, βάζουμε τά πόδια μας μέσα για λίγη ὥρα. Αὐτό θα έπαναληφθῆ 6—7 βραδυές.

Καταρροή κεφαλιουῦ με πονόματο

108) Κτυποῦμε 2 άσπράδια αὐγῶν με ζαχαροκάντιο καλά, άφου πῆξουν, τά άφήνουμε να κατασταλλάξουν. Κάτω στο ποτηρι μένει ένα καθαρό υγρό, από αὐτό θα ρίχνουμε από 2—3 σταγόνες στά μάτια.

Κοκκινάδα στά μάτια

109) Βράζουμε σε 100 δράμια κρασί 50 δράμια μαγιάτικα τριαντάφυλλα, μετά τὸ βράσιμο θα γίνουν πλύσεις τῶν ματιῶν, τά τριαντάφυλλα τά δένουμε στά μάτια.

Κάλτοι

110) Ἀλείφουμε τοὺς κάλους μὲ γάλα συκοφύλλου ἀνακατεμένο μὲ σκόνη ζαμπουριού.

Καταρράκτης ματιῶν

[Ὁ καταρράκτης γίνεται ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ μάτι ἀπὸ τὴν κόρη τοῦ ματιοῦ. Τριῶν εἰδῶν καταρράκτες σχηματίζονται: 1) δταν παγῶνῃ ὁ ἔμπροσθεν φλοιὸς τῆς κρυσταλλοειδοῦς φακῆς τοῦ ματιοῦ, 2) δταν παγῶνῃ ὁ πίσω αὐτῆς φλοιὸς ὁ ὁποῖος δὲν φαίνεται καὶ 3) δταν παγῶνῃ ὅλη ἡ φακὴ καὶ γίνεται σὰν πέτρα. Ὁ καταρράκτης φαίνεται ἔξω ἀπὸ τὴν κόρη κυκλικὸς ὀσλος λευκὸς ἢ ὑπόλευκος].

111) Πέρνουμε αὐγὰ πελαργοῦ, τὰ καθαρῖζουμε καὶ ἀφαιροῦμε τὸ τσόφλι. Τὰ τσόφλια αὐτὰ τὰ κοπανῖζουμε, ἀφοῦ προηγουμένως τὰ ψήσουμε. Ἀπὸ τὴ σκόνη αὐτὴ ρίχνουμε στὰ πονεμένα μάτια ἀπὸ λίγη κάθε μέρα.

112) Ἄλλος τρόπος. Πλύνουμε τὰ μάτια μὲ κάτουρο ἀγελάδος. Ἀμέσως σφάζουμε ἓνα κοτόπουλο καὶ τὸ βάζουμε στὸ κεφάλι μὲ τὰ αἷματα ζεστὰ ὅπως θὰ εἶναι, ἀφοῦ προηγουμένως βγάλουμε γρήγορα τὰ ἔντερα. Τὸ ἀφίνομε ἕως ὅτου κρυώσῃ.

113) Ἄλλος τρόπος. Χτυπᾶμε καλὰ ζαχαροκάντιο ὀλίγο μὲ 2 ἀσπράδια αὐγῶν. Αφοῦ τὸ ἀφίσομε νὰ κατακαθίσῃ πλένομε μὲ τὸ κατακάθισμα τὰ μάτια καὶ ἐφαρμόζουμε καὶ τὸ ἀνωτέρω μὲ τὸ κοτόπουλο.

Κεφαλιοῦ πόνος

[Ὁ πονοκέφαλος βαστᾷ πολὺ ἢ ὀλίγο καιρὸ. Προέρχεται ἀπὸ τὴν μέθη, τὸ πολὺ αἷμα ἢ ἀπὸ τὴν αἱμορραγία τὴν πολλὴν ἢ ἀπὸ τὴν βρώμα καὶ ἀκαθαρσία τῶν σπιτιῶν. τῶν σκεπασμάτων, ἀπὸ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς: θυμὸς, λύπη, ἀγανάκτησι, ἀπὸ τὴν μεγάλη πείνα ἢ ἀ-

πνία, από τούς σκώληκας τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἀπὸ τὸν καπνὸ.

Ἵπάρχει ὁμοῦ καὶ ἄλλος πόνος κεφαλῆς ὁ ὁποῖος διαρκεὶ πάντοτε καὶ εἶναι δυνατώτερος καὶ χειρότερος ἀπὸ τούς ἄλλους πόνους τῆς κεφαλῆς].

114) Βράζουμε κουκούτσια κυδωνιῶν καὶ πίνουμε τὸ νερὸ κάθε πρωὶ ἢ μόλις αἰσθανθοῦμε τὸν πόνον.

115) ἄλλος τρόπος. Βάζουμε εἰς τὸν αὐχένα βυζικάντι καὶ δταν τὸ βγάλουμε βάζουμε στὴν πληγὴ τσιρότο καθαρὸ (αὐτὴ ἢ συνταγὴ καὶ ἡ παρακάτω ὠφελοῦν περισσότερο στὸν πονοκέφαλο πού διαρκεὶ πάντα).

116) ἄλλος τρόπος. Βάζουμε βυζικάντι ἐπὶ τοῦ αὐχένου ἀπὸ βραδύς. Τὸ πρωὶ στὴ φοβόσα πού θὰ σχηματισθῆ μὲ ὑγρὸ βάζουμε ἓνα καθαρὸ πράσινο φύλλο τὸ ὁποῖο θὰ ἀφίσουμε νὰ τραβήξῃ ὄλο τὸ ὑγρὸ τῆς φοβόσας.

Καθίσματα (δυσκοιλίτητα μὲ βλέννα)

117) Κοπανίζουμε ξηρὸ συκόφυλλο καὶ τὴν σκόνῃ τὴν πίνουμε μὲ νερό.

Κιρσοὶ (νευρίτιδες)

118) Πέρνουμε μιὰ ὀκτὴ ξύδι καὶ ἀρχετὲς πλεξίδες ἀπὸ σκόρδα. Ἐφοῦ δράσουν δὲ καλά, τὰ κατεβάζουμε καὶ ἀχνίζουμε τὸ πονεμένο μέρος καλά. Κατόπιν πέρνουμε 100 δράμια λάδι, 4 κρόκους αὐγῶν, 50 δράμια νέφτι, μιὰ κουταλιὰ σούπας ἀλάτι φιλὸ καὶ ἓνα φυτζάνι ξύδι καὶ ἀφοῦ δράσουν ὅλα μαζὶ κάνουμε μασάζ εἰς τὸ πονεμένο μέρος 4—5 φορές τὴν ἡμέρα.

Ἐπαναλαμβάνουμε τὴν συνταγὴ ἔαν οἱ πόνοι ἐξακολουθοῦν.

119) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε δυὸ ὀκτὰδες πατάτες καὶ ἀφοῦ τὶς βράσουμε, τὶς ζυμώνουμε μὲ γάλα, τὸν πολτὸ αὐτὸν τὸν βάζουμε ἀπάνω στοὺς κυρσοὺς τὸν ἀφίνουμε ἕως τὸ πρωί. Τοῦτο τὸ ἐπαναλαμ-

δάνομεν.

120) Άλλος τρόπος. Βράζουμε δύο δεκάδες σκόρδα μέσα σέ δυό δεκάδες ξύδι και μέ αυτό άχνίζουμε τούς κισσούς.

121) Άλλος τρόπος. Πέρνουμε 1) 2 δεκά άμυγδαλόδαδο, 4—5 αόγά, λίγο άλάτι φιλό, και ένα φλυτζάνι νέφτι. Όλα αυτά τά κτυπούμε καλά κα' τρίβουμε τούς κισσούς επί 2 ήμέρας.

Καρδιάς πόνος

122) Ψήνουμε και κάνουμε σκόνη έλαφρόπετρα και πίνουμε μέ νερό 3 φορές την έβδομάδα.

123) Άλλος τρόπος. Βράζουμε 50 δράμια μελισσόχορτο, 50 δράμια άψηφιά σέ μισή δεκά νερό και θα πιούμε επί τρεις ήμέρας μιá φορά την ήμέρα.

124) Άλλος τρόπος. Βράζουμε 50 δράμια μελισσόχορτο σέ 100 δράμια νερό και τό πίνουμε σέ δυό δόσεις.

Κάψιμο στό πόδι

125) Όταν καίει τό πόδι τό άλοιφουμε κατράμι κατόπιν μέ τό κεφάλι μιáς καρφοβελόνας τό καυτηριάζουμε.

Καθάρισμα δοντιών

126) Καθαρίζουμε τό άγνιόκλιμα και τό καίμε έως δτου γίνη κάρβουνο μέ την σκόνη ατή τά τρίβουμε.

Κομμάρα, κόπωση

127) Βράζουμε 6 βαλανίδια, 100 δράμια κίνα, 1 δεκά κρασί μαύρο, 100 δράμια ζάχαρ: και πέρνουμε κάθε πρωί 1 ποτήρι τοῦ κρασιού.

Κήλη

128) Καπνίζουμε και κάνουμε σαν πήτα ένα μολύδι (σφαίρα). Ἀλοιφουμε τὸ μέρος με ἀλοιφή ὑδραργύρου και θάζουμε κατόπιν ἐκεῖ τὴ μολυβένια πλάκα και τὴ δένουμε. Ταυτοχρόνως πέρνουμε 5 ρίζες κυδιωνιάς και ἀφοῦ τίς ψήσουμε στὸ φούρνο καλά, τίς κοπανίζουμε και κάνουμε σκόνη. Τὴ σκόνη τὴ θάζουμε σὲ μισὴ ὀκτὰ μέλι και τρώμε κάθε πρωτὸ μία κουταλιὰ τοῦ γλυκοῦ.

Κοκκύτης

129) Βάζουμε 50 δράμια κατράμι σ' ἓνα τηγανάκι θὰ λύωσῃ και ὅταν κρυώσῃ, τὴν κάνουμε χαπάκια. Αὐτὰ τὰ ρίχνουμε σὲ ἓνα πιάτο με ζῦδι και θὰ τὰ ἀφήσουμε μέσα. Θὰ πέρνουμε 2—4 κάθε ἡμέρα.

130) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε σὲ ἓνα τηγανάκι 100 δράμια κατράμι και μιὰ ὀκτὰ νερὸ σὲ ἓνα ἄλλο δοχεῖο. Ἐπειτα ρίχνουμε τὸ νερὸ στὸ κατράμι και ἀφοῦ κατασταλάξῃ πέρνουμε τὸ καθαρὸ νερὸ. Ἀπὸ αὐτὸ θὰ πίνῃ ὁ ἀσθενὴς ἓνα ρακοπότηρο τὴν ἡμέρα.

Κότσια, πόνοι στὰ χέρια

131) Βάζουμε ἀπάνω στὰ κότσια ἀγριόσυκα.

Κριθαράκι ματιῶν

132) Πέρνουμε ἓνα κόκο κριθαριοῦ και χαράσσουμε τὸ κριθαράκι σταυροειδῶς με τὴν αἰχμὴ τοῦ κριθαριοῦ.

Δεύκωμα νεφρῶν

133) Πέρνουμε 1) 2 ὄκων ἀγριάδα καὶ 4 πατάτες καὶ τὰ βράζουμε σὲ ἀνάλογο νερὸ ἀπὸ τὸ ὅποιον πίνουμε 1 ποτήρι τὴν ἡμέρα. Θὰ κάνουμε ἐπίσης καὶ δίαιτα γάλα, γιασούρι, πατάτες, ρύζι καὶ λαχανικά. Ὁχι ψωμί.

134) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε μιὰ ὄκα ἀγριάδα, 100 δράμια πατάτες καὶ προσθέτουμε καὶ 100 δράμια σκορπιδόχορτο. Τὰ βράζουμε σὲ νερὸ. Καὶ πίνουμε δυὸ ποτηράκια κρασιοῦ τὴν ἡμέρα. (Τὸ σκορπιδόχορτο εἶναι θαυμασίον διὰ τὸν καθαρισμὸν)

135) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε 100 δράμια ἀγριάδα, 100 δράμια μαϊδανὸ καὶ πίνουμε 1 ποτήρι τὸ πρωί.

Δαιμὸς (πόνος)

[Οἱ πόνοι αὐτοὶ προέρχονται ἀπὸ σοβαρὰς ἀσθένειες, ἀπὸ κρυώματα καὶ ἀπὸ τὰ ἀφροδίσια πάθη].

136) Πέρνουμε ἀγκινάρες, φύλλα 1) 2 ὄκα τὰ κοπανίζουμε καὶ γίνονται σὰν λάσπη κατόπι τὰ ζυμώνουμε μὲ βούτυρο καὶ τὰ δένουμε στὸ λαιμὸ ἐπὶ 2 βραδυὰς κατὰ σειρὰν.

137) ἄλλος τρόπος. Ἀνακατεύουμε πίτυρο νερὸ καὶ ἔπειτα στραγγίζουμε τὸ ζουμί θὰ τὸ βράσουμε ἕως δτου γίνῃ χυλὸς μ' αὐτὸ θὰ κάνουμε γαργάρες χωρὶς νὰ τὸ πιούμε.

138) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε λιναρόσπορο τὸν στραγγίζουμε καὶ πίνουμε τὸ ζουμί. Αὐτὸ τὸ κάνουμε μιὰ δυὸ φορές.

139) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε δαφνόλαδοκαὶ μὲ θαμβάκι καυτηριάζουμε ἐσωτερικῶς τὸν λάρυγγα πρὸ τοῦ ὕπνου.

Δευκόρροια

140) Βράζουμε ρίζα καλαμιδιοῦ. ρίζα σέλινο καὶ λίγη ζάχαρη καὶ πίνουμε ἀπὸ ἓνα ποτηράκι τὴν ἡμέρα.

Δύκος (πληγή)

141) Ψήνουμε στο φούρνο έως 8του γίνη κάρβουνο ένα κομάτι από κεφάλι σκυλιοῦ. Πέρνουμε 50 δράμια θυμιάμα, 50 δράμια κερὶ καὶ 50 δράμια ἄλοῃ. Πέρνουμε μιὰ κουταλιὰ σκόνη ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ σκυλιοῦ, τὰ ἀνακατεύουμε κάνουμε ἄλοιφῆ καὶ βάζουμε ἐπάνω στὴ πληγῆ (1) .

Λυσεντερία

[Εἶναι ἡ ἀδιάκοπος διάρροια· δταν πάσχη κανεὶς ἐξέρχονται δ-
λαι αὶ τροφαὶ σχεδὸν ἀχώνευται. Αὕτη προέρχεται ἀπὸ τὴν παρα-
λυσίαν καὶ ἀδυναμίαν τῶν ἐντέρων].

142) Ζυμώνουμε ἓνα κρόκο αὔγου με ὀλίγον καφὲ κάνουμε ἀπ' αὐτὸ χάπια μικρότερα ἀπὸ ρεβίθια καὶ πέρνομεν τρία τὴν ἡμέρα πρῶτ, μεσημέρι, βράδυ.

Λειχήνες

143) Πέρνουμε 1 κουτάλι κατράμι, 50 δράμια λάδι, 50 δράμια κερὶ δλα αὐτὰ τὰ βράζουμε. Ὅταν κρυώσουν κτυποῦμε σὲ μιὰ κοῦ-
πα ἀσθέσι με ἄλογο νερὸ θὰ τὸ ἀφίσουμε γὰ κατασταλλάξῃ θὰ πά-
ρουμε ἀπ' τὸ νερὸ ποῦ θὰ κατασταλλάξῃ ἓνα φλυτζάνι καὶ θὰ τὸ
ρίξουμε στὰ ἄλλα, θὰ τὸ κάνουμε ἄλοιφῆ ἀπ' τὴν ὁποία θὰ κάνου-
με ἀπαλείψεις κάθε βράδυ.

Λεύκωμα νεφρῶν

144) Πέρνουμε 1) 2 ὄκα μαϊτανό, 1 ὄκα ἀγριάδα, 1) 2 ὄκα πα-

(1) Βλέπε: «Ἐξορκιστὴς» ἐκδόσεις «Λέων» 1984.

τάτες. 100 δράμια σκορπιδόχορτο τὰ βράζουμε σὲ 2 ὄκ. νερὸ καὶ πίνουμε 2 ποτήρια ἕνα τὸ πρωὶ καὶ βράδυ.

Λιπώματα (ὄγκοι)

145) Πέρνουμε ἕνα κεφάλι μικροῦ (σκυλιοῦ κουταβιοῦ) τὸ βάζουμε στὸ φούρνο ἕως ὅτου γίνῃ κάρβουνο, τὸ κοπανίζουμε καὶ τὸ κάνουμε σκόνη, κατόπιν ἀλείφουμε τὸν ὄγκο μὲ μέλι καὶ ἀπάνω ρίχνουμε λίγη σκόνη. Τὸ ἀφίνομε ἀπάνω ὅσο μπορούμε περισσότερο. Αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται δύο ἕως τρεῖς φορές.

Μόλυνση

[Πολλὲς φορές προέρχεται μόλυνσις εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος, ὅπως π.χ. πολλοὶ ἄνθρωποι μολύνονται ἀπὸ ξυράφια, βελόνια κλπ.].

146) Πέρνουμε λίγη μαστίχα χιώτικη καὶ μασούρι θειάφι τὰ κοπανίζουμε καὶ τὰ κάνουμε σκόνη, τὰ ρίχνουμε σὲ 100 δράμια λάδι καὶ τὰ χτυποῦμε καλὰ καὶ ἀφοῦ γίνῃ ἀλοιφή κάνουμε ἐπαλείψεις.

147) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε δυὸ κουταλιᾶς κατράμι, 50 δράμια κερὶ, 100 δράμια λάδι, ὅλα αὐτὰ τὰ βράζουμε σὲ ἕνα τηγάνι. Ἄφροῦ τὰ κατεβάσουμε θὰ ρίξουμε μέσα καὶ σκόνη ἀπὸ θειάφι. Κατόπι πέρνουμε ἕνα κόκαλο ἀπὸ κεφαλὴ σκύλου καὶ ἀφοῦ τὸ κάψουμε στὸ φούρνο καὶ γίνῃ κάρβουνο τὸ κάνουμε σκόνη, καὶ ρίχνουμε μιὰ κουταλιά μαζί μὲ τ' ἄλλα καὶ τὸ κάνουμε ἀλοιφή. Μ' αὐτὴ κάνουμε ἐπαλείψεις.

148) ἄλλος τρόπος. Λιώνουμε θειάφι μέσα σὲ λάδι καὶ κάνουμε ἀλοιφή ἀπ' αὐτὴ κάνουμε ἐπαλείψεις.

Νευρασθένεια

149) Βράζουμε σταυράγκαθο καὶ πίνουμε κάθε πρωὶ ἀπὸ ἕνα

φλυτζάνι τσαγιού.

150) Άλλος τρόπος. Πέρνουμε 100 δράμια κίνα, 100 δράμια καλαμίδι, 100 δράμια φλοιό παραγάτζ και 100 δράμια ζάχαρη. Τα βάζουμε να βράσουν σε 2 όκάδες νερό και πίνουμε τρία ποτήρια κρασιού την ημέρα.

151) Άλλος τρόπος. Βράζουμε σε 2 όκάδες νερό 100 δράμια σταυράγκαθο 1) 2 όκά Καραγάτζ φλούδα και 100 δράμια αγριάδα και πίνουμε απ' αυτό ένα ποτήρι νερού πρωί και βράδυ.

152) Άλλος τρόπος. Θα πάρουμε εις ανάλογο ποσότητα: 1) Μαϊδανόν, 2) Ψασκομηλιά, 3) Δυόσμο και 4) Άγριάδα. Θα τα κοπανίσουμε καλά και θα τα βράσωμε σε ανάλογο νερό. Άφου βράσουν θα τα περάσωμε από φίλο πανί και θα πίνωμε κάθε πρωί από ένα ποτηράκι του κρασιού.

Νεφρίτιδα

[Νεφρίτις είναι μία φλόγωση των νεφρών. Οι πάσχοντες δοκιμάζουν ένα πόνο στερεό στα νεφρά. Πολλάκις αυτή προέρχεται από κρυώματα, από πουρί και πνευματώδη ποτά, από κτυπήματα, από άφροδίσια κλπ.]

153) Κάνουμε παξιμάδι: έως δτουκοκκινήση καλά, το βάζουμε στο νερό και πίνουμε το νερό.

Νεφρά (άμμος)

[Ἡ άμμος των νεφρών είναι μικροί κόκκοι λεπτότατοι, σκληροί ἢ και μαλακοί έξερχόμενοι μαζί με το σδρος και με πόνους. Αδτη προέρχεται πολλές φορές από τη στένωσι ἢ χαύνωσι των νεφρών. πρδ παντός από μιá άμμώδη ύλη, ἢ όποια εύρσκεται εις το αίμα του ανθρώπου, ἢ όποια είναι από το είδος του πωριού που δρσκαται: στα δόντια του ανθρώπου. Ἡ άμμος με τον καιρδ μπορεί να μεταδληθη σε πέτρα της κύστεωσ και των νεφρών. Οι περισσότεροι

Φιγούρα παλαιού ιατρού.

άνθρωπο: Έχουν αίμμο εις τὰ σώματα αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν τὴν αἰσθάνονται, ὅταν εἶναι λίγη].

154) Πέρνουμε μισὴ ὀκτὼ μαϊδανό, μισὴ ὀκτὼ σέλινο, μισὴ ὀκτὼ δυόσμο ἀγριο, 100 δράμια πεντάνευρα. Τὰ βράζουμεν καλὰ καὶ τὰ στραγγίζουμε ἀπὸ ἓνα ψιλὸ τουλπάνι καὶ ἀπὸ τὶ νερὸ αὐτὸ πίνει ὁ ἀσθενὴς πρωτ, μεσημέρι, βράδυ, πρὸ τοῦ φαγητοῦ, ἀπὸ ἓνα φλυτζανάκι.

155) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε μόνο μαϊδανὸ καὶ πίνουμε τὸ νερό.

Νεφρὰ (πέτρα)

[Ἡ πέτρα τῶν νεφρῶν προξενεῖται ἀπὸ τὴν αίμμο αὐτῶν. Οἱ πάσχοντες δοκιμάζουν ἓνα θάρος στὴ μέση (ἢ πέτρα πολλές φορές εἶναι μικρὴ κατεβαίνει στὴ κύστι με πόνο ἢ χωρὶς πόνο).

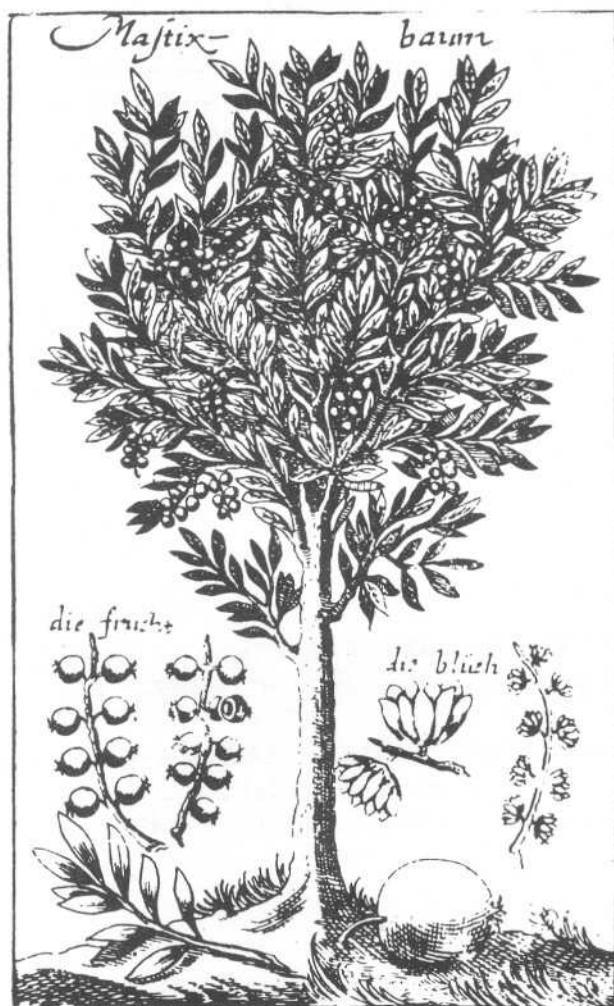
157) Πέρνουμε μιὰ ὀκτὼ μαϊδανὸ με τὰ φύλλα καὶ τὶς ρίζες. Τὸν πλένουμε καλὰ τὸν βράζουμε καὶ πέρνουμε κάθε πρωτ ἓνα ποτηρι μεγάλο νεροῦ καὶ ἓνα τὸ βράδυ ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα.

158) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε κάθε μέρα 1) 2 ὀκτὼ μαϊδανὸ με τὶς ρίζες μαζὺ προσθέτουμε καὶ 50 δράμια ρίζι κοινό, ὅσο νερὸ θὰ μείνη πίνουμε τὸ μισὸ τὸ πρωτ καὶ τὸ ἄλλο τὸ βράδυ. Αὐτὸ γίνεται ἐπὶ 15 ἡμέρας.

Νεφρὰ (πρηξιμο)

159) Βράζουμε κουκούτσια κέδρου καὶ πίνουμε τὸ νερό.

160) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε 1 ὀκτὼ παξιμάδι φριγανιά, 1) 2 ὀκτὼ πατάτες, 1) 2 ὀκτὼ κόλτο, 1) 2 ὀκτὼ ἀγριάδα χλωρὴ, 1) 2 ὀκτὼ κουκούτσια κέδρου σὲ 2 ὀκ. νερὸ θὰ πίνουμε ἀπ' αὐτὸ 3 ποτήρια κρυστοῦ τὴν ἡμέρα ἕως ὅτου τελειώσῃ.

Μαστίχα: πρώτη ύλη για πολλά από τα φάρμακα του Γυμνάσιου. (Γκραβούρα του 1700).

Νευραλγία ούλων (πονόνευρο)

171) Κόβουμε αγγιόκλιμα τὸ ψήνουμε καὶ τὸ κάνουμε σκόνη μὲ αὐτὴν τρίβουμε καλὰ τὰ οὖλα. Ἐπειτα πέρνετε 15 σκόνες κίμινο μὴ τὸ πρωὶ καὶ μὴ τὸ βράδυ χωρὶς νερὸ ὥστε νὰ λιώνουν ἀπὸ στόμα σας.

Ναυτία

[Τὸ ἀναγούλιασμα συμβαίνει δταν πλέουμε στὴ θάλασσα, δταν σηκωνόμεθα καμμιά φορὰ τὸ πρωὶ δταν μυρίζουμε κανένα ἀηδὲς πράγμα, δταν οἱ γυναῖκες εἶναι ἔγκυες].

172) Σὲ ἓνα ποτήρι θαλασσινὸ νερὸ στραγγίζουμε 2 λεμόνια καὶ τὸ πίνουμε. (Αὐτὸ δταν ταξειδεύουμε σὲ θάλασσα. Γιὰ τίς ἄλλες περιπτώσεις ἢ συνταγὴ ἑμετοῦ εἶναι τὸ καλλίτερο φάρμακο).

Νευραλγία ματιῶν

173) Ψήνουμε τσόφλια αὐγῶν πελαργοῦ τὰ κάνουμε ψιλὴ σκόνη καὶ ἀπὸ αὐτὴ ρίχνουμε στὰ μάτια μὴ βραδυὰ στὸ ἓνα καὶ μὴ στὸ ἄλλο.

174) ἄλλος τρόπος. Πλένουμε τὰ μάτια μὲ κάτουρο ἀγγελόδοξ. Κατόπι: πέρνουμε τριαντάφυλλα τὰ ζεστένουμε σὲ νερό, μὲ τὸ νερὸ κάνουμε πλύσεις, τὰ δὲ τριαντάφυλλα τὸ βράδυ τὰ δένουμε στὰ μάτια.

Νυκτομωπία

175) Οἱ ἀσθενεῖς αὗτοι πρὶ ἐνφ βλέπουν τὴν ἡμέρα, δὲν μποροῦν σχεδὸν νὰ ἴδουν καθόλου τὴν νύκτα, κάνουν αὐτὸ: Πέρνουν ἓνα κομάτι σηκότι καὶ ἀφοῦ τὸ ψήσουν, βάζουν μὴ κότα νὰ τὸ τσιμπήσῃ κάμποσες φορὲς, κατόπιν τὸ τρώγουν οἱ ἴδιοι.

Νευραλγία

[Ο άρρωστος πονεί πολύ στο σώμα του και εις τους κλάδους του νεύρου. ούτος αισθάνεται κρύο, τότε ζέστη δυνατή και πότε νάρκωσι και κλονισμό στα νεύρα. Οι πόνοι αυτοί μπορούν να μεταβούν άμέσως από ένα μέρος στο άλλο. Αυτή προέρχεται από τον ψυχρόν και υγρόν άέρα ή από πληγάς και κεντήματα ή λύπη δυνατή ή από ρευματισμούς και άρθριτισμό].

176) Βράζουμε 1 όκιά φλούδα παραγάτζ δένδρου σε άνάλογο νερό και πίνουμε 2 ποτήρια την ήμέρα του κρασιού, πρωί και βράδυ.

177) άλλος τρόπος. Πέρνουμε μιá ρίζα άδρυγιניάς, την στυμπίζουμε καλά, κατόπιν βάζουμε μιá κουταλιά άλάτι, τά άνακατεύουμε, βάζουμε και πετρέλαιον άκάθαρτο και κάνουμεν έντριβάς.

Νευρική σύγχυση

178) Βράζουμε 50 δράμια μελισσόχορτο και πίνουμε κάθε πρωί.

179) άλλος τρόπος. Μέσα σε 100 δράμια κερι, βράζουμε ένα πανί, ώστε να ρουφήξη καλά και να γίνη εμπλαστρο, θά τó δάλουμε άπάνω στη κοιλιά, τοποθετούντες άπό πάνω μιá πλάκα μολύδι. Θά τó δάλουμε αυτό δυό βραδυές κατά συνέχειαν.

Σηρόπονοι

180) Πέρνουμε μιá πλάκα κάμφορα και την κάνουμε σκόνη και την βάζουμε σε μπουκάλι. Κατόπι ρίχνουμε 1 κουτάλι σούπας τριμμένο πιπέρι μαύρο, και 300 δράμια ούζο τó άνακατώνουμε και κάνουμε έντριβάς μετά την έντριβήν άφου βρέξουμε με αυτό τó υγρό ένα κομμάτι άπλυτο μαλλί, τó δάζουμε στο μέρος που πονεί.

181) άλλος τρόπος. Βράζουμε τά φύλλα άδρυγιניάς, κατόπι πέρνουμε τή ρίζα τού φυτού αυτού που είναι σαν πατάτα την στυμ-

πιζουμε στο γουδί, με ένα κουτάλι άλατι και τὰ φύλλα και με τὸ μίγμα αὐτὸ κάνουμε ἐντριδάς στὸ μέρος ποὺ πονεῖ.

182) ἄλλος τρόπος (δταν ὁ ξηρόπονος εἶνα: στὸ πόδι). Πέρνου-
με 100 δρ. ἀβριγιανιά φύλλα και στουμπίζουμε μαζί με ἄλατι μέ-
σα σὲ ἕνα γουδί, ρίχνουμε και 100 δράμια πετρέλαιο ἀκάθαρτο
και κάνουμε ἐντριδάς εἰς τὸ πόδι: ποὺ μᾶς πονεῖ ἐπὶ 2 βραδυές κα-
τὰ σειράν.

Ξυνηλες στομάχου

183) Πέρνουμε 50 δρ. ρεβέντι, 50 δρ. κίνα, 50 δρ. Σιδηροῦχο,
50 δρ. στύψι, 50 δρ. ρύζι ἄπλυτο, τὰ κοπανίζουμε, τὰ ζυμώνουμε
με 5 αὐγά και μὲ κουταλιὰ ἀλευρι ρίχνουμε και λίγο κανελλό-
λαδο. Αὐτὰ ὅλα τὰ κάνουμε χάπια και πέρνουμε 3 τὴν ἡμέρα.

***Ογκωμα**

184) Βράζουμε κατράμι, τὸ ἀπλώνουμε σὲ ἕνα πανί, ρίχνουμε λί-
γη σκόνη ζαμπουριού και τὸ δένουμε ἀπάνω στὸ ἐξόγκωμα.

Οὔρα — δυσκολία

[Κάποτε δυσκολευόμεθα, νὰ οὐρήσωμεν, αὐτὸ προέρχεται πολ-
λές φορές ἀπὸ βλάβη τῶν νεφρῶν και στράγγισμα τῶν οὐρῶν εἰς
αὐτά. ἀπὸ τὴν αἰμορροΐαν και πέτραν αὐτῶν, ἀπὸ τὴν παραλυσίαν
τῆς κύστεως και τὰ ἀφροδίσια πάθη. Πολλές φορές τὰ οὔρα μέ-
νουν ἀκίνητα εἰς τὴν κύστιν, εἰς τοὺς οὐρητήρας ἢ εἰς τὰ νεφρὰ
και δὲν τρέχουν καθόλου. Ἀπὸ αὐτὸ συμβαίνει ἡ φλόγωσις τῆς κύ-
στεως τῶν οὐρητήρων και τῶν νεφρῶν, ἡ νάρκωσις τοῦ λαιμοῦ, τῆς
φούσκας και ἡ παραλυσία αὐτῆς].

185) Καβουρτίζουμε καλά στὸ τηγάνι 100 δράμια καναβοῦρι.

Μάθημα Ιατρικής κατά παλαιά γραβόρα.

Κατόπι τὸ κοπανίζουμε στὸ χαβάνι καὶ τὸ βάνουμε σὲ ἕνα τουλπάνι καὶ αὐτὸ τὸ βαπτίζουμε σὲ μία ὀκτὼ νερὸ σὲ σημεῖο ὥστε τὸ νερὸ νὰ τραβήξῃ τὴν οὐσία. Σὲ λίγο τὸ νερὸ θὰ ἀσπρίσῃ σὰν γάλα καὶ στὸ τουλπάνι θὰ μείνουν μόνον τὰ τσόφλια. Ἄπὸ τὸ νερὸ αὐτὸ πίνουμε κάθε πρωτὴ καὶ βράδυ ἕνα ποτῆρι τοῦ κρασιοῦ.

186) Ἄλλος τρόπος. Βράζουμε πεντάνευρο καὶ σκορπίδι καὶ πίνουμε κάθε μέρα ἕνα ποτῆρι τὸ πρωτὴ καὶ ἕνα τὸ βράδυ.

Ῥοειδίτις (ρεύσεις)

187) Βράζουμε φύλλα ροδακινιάς καὶ θὰ πίνουμε τὸ νερὸ ὀσάκις μᾶς προξενεῖται ρεῦσις.

Ῥοιτίτις στομάχου

188) Πέρνουμε 100 δρ. κατράμι τὸ βράζουμε σὲ τηγάνι, κατόπι πέρνουμε κοχύλια θαλάσσης τὰ κάνουμε σκόνη καὶ τὴν ρίχνουμε στὸ κατράμι. Κατόπι τὴν κάνουμε ἔμπλαστρο καὶ τὸ τοποθετοῦμε δυὸ βράδρια στὸ στομάχι καὶ δυὸ στῆ μέση.

Ῥοιτίτις

[Ῥοιτίτις λέγεται ἡ φλόγσις τῶν ὀρχεων. Προέρχεται αὐτὸ ἀπὸ δυνατὸ πυρετὸ, ἀπὸ γονόρροια δηλαδὴ βλεννόρροια, ἀπὸ κτύπημα. Οἱ ὀρχεὶς δύνανται νὰ σκληρυνθοῦν ὁπότε δεῖται συμθετὸ κόπτονται].

189) Πέρνουμε ρίζα δρακοντιᾶς καὶ ἀφοῦ τὴν καθάρισουμε τὴν στομπίζουμε καὶ τὴν κάνουμε σὰν σκορδαλιὰ καὶ τὴν ζυμώνουμε μὲ λίγο γάλα καὶ ἀφοῦ δέσωμε φιλὸ πανὶ εἰς τοὺς ὀρχεὶς βάζομεν ἐπ' αὐτῶν τὸ βῆγμα.

Πρήξιμο κοιλιάς

[Τὸ πρήξιμο κοιλιάς συμβαίνει ἀπὸ τὰς ἐμφράξεις τῶν ἀδένων, τοῦ μεσεντέρου καὶ τῶν ἄλλων σπλάγχων ἀπὸ χῶμα καὶ καχεξία].

190) Βράζουμε τσουκνίδα καὶ τῆς βάζουμε ἀπάνω λίγο βούτυρο. Κατόπι τὴν δένουμε στὴν προισμένη κοιλιά.

191) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε Ἐγκυρα καὶ τὰ κάνουμε κατάπλασμα.

Πονόδοντος

[Τὰ δόντια πολλές φορές σκάζουν καὶ ξεγυμνώνονται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ σμάλτο τους καὶ σαπίζουν. Ὅταν δὲ κεντηθῇ τὸ νεῦρο αὐτῶν ἀπὸ τὸν ἀέρα ἢ ἀπὸ τὰς τροφάς, ὁ πόνος εἶναι πολὺ δυνατός].

192) Σ' ἓνα μπρίκι τοῦ καφέ, βάζουμε μέλι, ἀλάτι καὶ ἕγριο σαδί. Θὰ θράσουν ὄλα αὐτὰ καλὰ καὶ θὰ κάνουμε γαργάρα.

193) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε ξύδι, ἀλάτι καὶ μέλι καὶ μὲ τὸ ὑγρὸ κάνουμε γαργάρα.

Πληγές

194) Θὰ κτυπήσουμε καλὰ ἀνάλογο ρακί, κάμφορα καὶ λάδι καὶ θὰ ἐπαλείψουμε τὰς πληγὰς ἀφοῦ πρῶτα πλύνουμε τὴν πληγὴν μὲ σαπουνάδα.

195) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε φύλλο κερασιάς μέσα στὸ κρασί καὶ τὸ φύλλο αὐτὸ τὸ βάζουμε στὴν πληγὴ. Ὅταν θγάσουμε τὸ φύλλο πλένουμε τὴν πληγὴ μὲ ρετσινόλαδο.

Πληγές σοβαρές

196) Πέρνουμε από 50 δρ. μασίχα, λουλάκι μπογιατζίδικο, θυμίαμα, κερί και 50 δρμ. σαμόλαδον. Όλα αυτά τὰ βράζετε καλῶς, εἰς τὸν πολτὸν αὐτὸν ρίπτετε σκόνην παρασκευασθεῖσαν ἀπὸ κεφαλὴν κυνὸς καλῶς ψησθεῖσαν.

Πέτρα νεφρῶν

197) Βράζουμε μαϊδανὸ καὶ πίνουμε ἀπὸ τὸ νερὸ κάθε μέρα 2 ποτήρια νεροῦ.

Πέτρα κύστεως

[Ἡ πέτρα τῆς κύστεως σχηματίζεται εἰς τὴν φύσκαν ἀπὸ τὴν ἄμμο καὶ τὴν πέτρα τῶν νεφρῶν. Οἱ πάσχοντες δοκιμάζουν μεγάλους πόνους καὶ μετὰ δυσκολίας κατουροῦν].

198) Βράζουμε μαϊδανὸ καὶ κουκούτσια κέδρου καὶ πίνουμε κάθε μέρα ἀπὸ 1 πότηρι τοῦ νεροῦ.

Πούντα (κρύωμα)

199) Ἀνακατεύουμε μαυροπίπερο μὲ ρακί καὶ κάνουμε 2—3 μέρες ἐντριβὰς, κατόπι βαπτίζουμε ἓνα κομμάτι ἄπλυτο μαλλί τὸ ἑποῖον περιφέρουμε σὲ ὀλόκληρο τὸ σῶμα.

Πόνος αὐτιῶν

[Ὁ πόνος τῶν αὐτιῶν εἶναι μιὰ φλόγωσις ἢ φλεγμονή τῶν ἔσω-

Φιγούρα παπλαιού Ιατρού

τερικῶν ἢ ἐξωτερικῶν ὀργάνων τῶν αὐτιῶν, ὁ πόνος δοκιμάζει πόνους δυνατοὺς εἰς ὅλο τὸ αὐτὶ ἐκτεταμένους ἕως τοῦ φάρυγγος, εἰς δὲ τὴν ἀκοήν βούσιμα καὶ σφύριγμα. Ὁ πόνος αὐτὸς προέρχεται ἀπὸ ρευματισμοὺς ἢ κακουχίαν ἢ ἀπὸ μετὰστασι τοῦ ὕλων ἢ κρύωμα τοῦ ἀέρα ἢ κτυπήματα καὶ πληγὰς ἢ ἀπὸ συνάχῃ ἢ ἀπὸ σφιλίν].

200) Πέρνουμε 4 ἀυγά, τὰ βράζουμε καλὰ καὶ ἔπειτα θὰ πάρουμε τοὺς κρόκους των καὶ θὰ τοὺς καθουρδίσουμε καλὰ σκέτους ἕως δτου θγάλουν λάδι. Τὸ λάδι αὐτὸ χρησιμοποιοῦμε, ρίχνοντες ἀπὸ λίγες σταγόνες εἰς τὰ αὐτιά.

201) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε 1) 2 ὄκα ξυδι καὶ ἐκθέτουμε εἰς τὸν ἀτμὸν τὸ πονεμένο αὐτὶ μας. Ἀφοῦ εἰσδύσῃ εἰς αὐτὸ ἀρκετὸς ἀτμός, βάζουμε δύο σταλαγματιῆς ἀμυγδαλόλαδο καὶ κλείνουμε τὸ αὐτὶ μὲ βαμβάκι.

Πόνος ματιῶν

202) Βάζουμεν ἀπάνω στὸ μάτι ἀδάρσαμο κτυπημένο μὲ κάντιο.

203) ἄλλοστρόπος. Πλύνουμε τὰ μάτια μὲ κάτουρο ἀγγελάδος.

204) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε μαγιάτικα τριαντάφυλλα μέσα σὲ κρασί, τὰ τριαντάφυλλα τὰ δένουμε ἐπάνω στὰ μάτια, ἀφοῦ προηγουμένως καὶ μετὰ κάνουμε πλύσεις μὲ τὸ κρασί.

205) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε κυδωνόσπορο καὶ ροδόσταμο καὶ τὰ βάζουμε νὰ μείνουν μέσα σ' ἓνα γυαλί πέντε ἡμέρες ἕως δτου μουσκέψῃ καλὰ ὁ σπόρος. Κατόπι κάνουμε πλύσεις τῶν ματιῶν.

Πόνος σταφυλίτου

[Ὁ Σταφυλίτης τοῦ ἀνθρώπου θυμῶνει καὶ χαμηλώνει· τότε προξενεὶ ἀνησυχίαν καὶ δυσκολίαν τῆς ἀναπνοῆς καὶ πόνους].

206) Πέρνουμε 1) 2 ὄκα φύλλα ἀγκυνάρας τὰ κοπανίζουμε καὶ γίνονται λάσπη κατόπιν αὐτὸ τὸ ζυμώνουμε μὲ βούτυρο καὶ τὸ δέ-

Τρία ελληνικά βότανα κατά παλαιά γραβόρα.

νουμε στο λαιμό επί 2 βραδυές κατά σειράν.

207) Άλλος τρόπος. Πέρνουμε δαφνόλαδο και με βαμβάκι καυτηριάζουμε έσωτερικώς μ' αυτό τον λάρυγγα πρό του ύπνου.

Πόνοι δυνατοί στη ράχη

208) Πέρνουμε πρόβιο κρέας τὸ κάνουμε κυμα και τὸ δένουμε στη ράχι. Τὸ ἀφίνουμε ἐκεῖ δυὸ μέρες, κατόπι τὸ θγάζουμε και κάνουμε ἕνα ἔμπλαστρο ἀπὸ θρασμῆνο κατράμι ρίχνουμε και λίγη σκόνη ἀπὸ ψημμένα κοχύλια θαλάσσης.

Πόνοι σώματος έσωτερικοί

209) Πέρνουμε 50 δρμ. ρύζι, 50 δρμ. στύφι, 50 δρμ. κίνα, 50 δρμ. ρεβέντι, 50 δρμ. σιδηρουχο, 1 αὐγό, 2 κουταλιές ἀλευρι τὰ ζυμώνουμε καλά και τὰ κάνουμε χάπια. Ἄπ' αὐτὰ θὰ πέρνουμε 3 τὴν ἡμέρα.

Πόνοι γυναικῶν στὰ πλευρὰ

210) Πέρνουμε 100 δρμ. μαλλιά καλαμποκιοῦ, 1) 2 ὄκα βαλανίδια στουμπισμένα, 100 δρμ. φλοῦδα δέντρου βαλανιδιάς και 10 δράμια ψαρὸκολλα. Τὰ θράζουμε σὲ δυὸ ὀκάδες νερὸ και πίνουμε κάθε πρωὶ ἕνα ποτῆρι κρασιοῦ.

Πολυομυελίτιδα

Ὁ Γυμνάσιος Λαυριώτης εἰς τὸν ὁποῖον παρουσίασαν τὸ 1930 ἕνα μικρὸν πάσχοντα ἐκ τῆς ἀσθενείας ταύτης και συγκεκριμένως τὸν 4ετῆ υἱὸν τοῦ ἀρτοποιοῦ Ἰωάννου Ἴσκου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Διαλέτη

ἐν Θεσσαλονίκη, ἐφήρμοσε τὴν κάτωθε συνταγὴν διὰ τῆς ὁποίας καὶ ἐθεραπεύθη ὁ μικρός.

211) Πέρνουμε φρέσκη κόπρον ἀγελάδος ἢ ὁποία πρέπει νὰ βόσκη σὲ ἀνοιχτὸ μέρος διὰ νὰ τρώγῃ διάφορα χόρτα. Τὴν κόπρον αὐτὴν τὴν ἐπιθέτομεν εἰς παχὺ στρώμα ἐπὶ τῶν παραλυμένων μερῶν τοῦ πάσχοντος καὶ κατόπιν τὰ δένουμε ἐν εἴδει φασκιώματος. Αὐτὸ γίνεται τὴν ἡμέρα. Τὴν νύκτα τὰ ξεφασκιώνουμε καὶ κάνουμε ἐπαλείψεις μὲ τὴν ἀκόλουθον ἀλοιφήν. Πέρνουμε 1) 2 ὀκτὰ κατράμι, 50 δράμια κερὶ καὶ μιὰ σκόνη Σκάρφης, τὰ ὁποία ἀναμιγνύουμε καὶ κάνουμε ἀλοιφή. Αὐτὴ ἡ ἀλοιφή μένει ὅλην τὴν νύκτα. Αὐτὸ ἐπαναλαμβάνεται: ἕως ὅτου ἰατρευθῇ τελείως.

Πυρετός

[Λέγεται: πυρετός ἐφημερος ἐπειδὴ καὶ ἡ περίοδος αὐτοῦ εἶναι μιὰ μέρα. Αὐτὸ προέρχεται ἀπὸ κρυώματα καὶ πληθῶρα τοῦ αἵματος ἢ ἀπὸ πολλὰς τροφάς].

212) Πέρνουμεν ἱτιά καὶ ἀφοῦ βγάλουμε τὴν φλοῦδα τὴν βράζουμε σὲ τρία φλυτζάνια νερὸ ἕως ὅτου μείνουν δύο, τὰ ὁποία πίνουμε σὲ διάστημα 3—4 ὥρων.

Πυρετοὶ παιδιῶν

213) Πέρνουμε κατράμι, τὸ βράζουμε, τὸ βάζουμε σὲ ἕνα πανί, ρίχνουμε ἀπάνω σκόνη κινίνου καὶ τὸ βάζουμε στὴ ράχι: ἔμπλαστρο.

Πέτρα στομάχου

214) Πέρνουμε μιὰ χεριὰ ρεβίθια, τὰ κάνουμε ἀλεῖρι, τὰ ζυμώνουμε μὲ λίγο νερὸ καὶ ἀπ' αὐτὸ κάνουμε χάπια, ἀπ' τὰ ὁποία πέρνουμε κάθε πρωὶ καὶ βράδυ ἀπὸ 3.

Πνεύμονες χαλασμένοι

215) Βάζουμε στο νερό σιταρίσια πίτυρα και τὰ ἀφίνομε νὰ ξυτίσουν καλά, τὰ ἀνακατεύουμε κάθε μέρα. Ὅταν τὸ νερὸ ξυτίσῃ και γίνῃ σὰν μύρα, πίνουμε ἀπὸ αὐτὸ ἕνα ποτήρι κάθε μέρα. (Αὐτὴ ἡ συνταγὴ εἶναι γιὰ τοὺς ἔχοντας μεγάλας πληγὰς εἰς τοὺς πνεύμονας, μὲ αὐτὴν ἀνακουφίζονται ἀπὸ τὰς ἐνοχλήσεϊς).

Πιτυρίδα

216) Κτυποῦμε δυὸ κρόκους ἀσφῶν μὲ σκόνη συκοφύλλου και κάνουμεν ἀλοιφή μὲ τὴν ὁποία ἀλείφουμε τὸ κεφάλι κάθε ἡμέρῃ.

Προφυματίωση

217) Πέρνομε 10 κουκουνάρια ἀπὸ πεῦκο μικρὸ, 5 δρ. φαρὸ-
κόλλα, 1) 2 ὄκα νερὸ. Θὰ βράσουν ὄλα μαζί και ὁ ἀσθενὴς θὰ παίρ-
νῃ ἀπὸ ἕνα ποτηράκι ρακιοῦ πρῶτ, μεσημέρι, βράδυ.

218) ἄλλος τρόπος. Πέρνομε 20 δράμια ρύζι, 10 δράμια στυ-
φι. Τὸ ρύζι θὰ ψηθῇ και τὴ στυφι θὰ ψηθῇ γιὰ νὰ γίνουν
σκόνη, 4 κουταλιῆς ἀλευρι. 1) 2 κουταλιῆς κατράμι καθαρὸ και 3
αὐγά. Ὅλα τὰ ἀνωτέρω θὰ ζυμωθοῦν και θὰ γίνουν χαμοῦρι. Τὸ
χαμοῦρι θὰ γίνῃ χάπια μικρότερα ἀπὸ ρεβίθι και τὰ χάπια θὰ πυ-
λιχθοῦν καλά εἰς 50 δρμ. ρεβέντι.

Ὁ ἄρρωστος θὰ πέρνῃ ἀπὸ ἕνα χάπι πρῶτ, μεσημέρι, βράδυ.

219) ἄλλος τρόπος. Πέρνομε 100 δρμ. πίσσα, θὰ βράτῃ και
δταν βγῇ ἀπὸ τὴν φωτιὰ νὰ γίνῃ χάπια μικρότερα ἀπὸ ρεβίθι και
νὰ παίρνῃ ὁ ἀσθενὴς 2 πρὶν κοιμηθῇ. (Αὐτὴν τὴν συνταγὴν δύ-
ναντα: νὰ τὴν πέρνουν και οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς φυ-
ματιώσεως εἶναι ἀποτελεσματικῇ).

220) ἄλλος τρόπος. Κατὰ πρῶτον δίδεται εἰς τὸν πάσχοντα ἕνα
ποτήρι: γαίδουράγαλα. Ἐπειτα κάνετε χάπια ἀπὸ κατράμι: ἀπὸ τὰ

ὅποια θὰ πάρη δέκα, ἀπὸ δύο καθ' ἡμέραν καὶ θὰ παύσῃ. Ἐπειτα παίρνετε 50 δρμ. στυψί: σκόνη, 50 δρμ. ρύζι φθηγνὸ κτυπημένον, 50 δρμ. σιδηροῦχο, 50 δρχ. κίνα, 50 δρμ. μάνα, δύο κουταλιᾶς ἀλευρί καὶ δύο ἕως τέσσαρα αὐγά. τὰ ἀνακατεύετε ὄλα καὶ στάζετε λίγο σουσαμόλαδο καὶ τὸ ὄλον μίγμα τὸ κάνετε χάπια. Τὴν πρώτην ἑβδομάδα δίδετε εἰς τὸν ἀσθενῆ ἀπὸ τέσσαρα χάπια καθ' ἡμέραν, τὴν δευτέραν καὶ τρίτην ἀνὰ τρία καθ' ἡμέραν. Ὅταν τὸ φάρμακον τελειώσῃ ξαναφτιάνετε.

Παράλυση χειρῶν καὶ ποδῶν

221) Πιέρουμε 100 δράμια κιμᾶ ἀπὸ πρόθειον κρέας καὶ τὸ ἐπιθέτετε ὠμὸν ἐπὶ τοῦ ποδὸς ἢ τῆς χειρὸς καὶ τὸ ἀφίνετε μέχρι τοῦ βρωμῆσει. Τοῦτο δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ 2—3 φορές. Ἀκολούθως βράζετε ἐντὸς δοχείου κεκαλυμμένου 2 ὄκ. ξυδι, 1 ὄκ. νερό, 1 ὄκ. σκορδοπλεξίδας ἀνευ σκόρδων, ὅταν δὲ βράσουν καλῶς, τὸ κατεβάζετε καὶ ἐπὶ τοῦ ἀχνοῦ τούτου ἀχνίζετε τὸ παράλυτον πόδι ἢ χέρι. Μετὰ τὸ ἀχνισμα κάμνετε ἐπάλειψιν μὲ καμφορέλαιον. Ἀκολούθως κάμνετε ἐντριβάς μὲ τὴν ἀκόλουθον ἀλοιφήν: 50 δρμ. νέφτι, 1) 2 ὄκα λάδι, 5 κρόκους αὐγῶν, μία κουταλιά τοῦ γλυκοῦ ἀλάτι καὶ ἕνα φλυτζάνι ξυδι.

Παρονυχίδες

222) Βράζουμε 1 ὄκα κάστανα καὶ στὸ ζεστὸ νερὸ βάζουμε μὲσα τὰ χέρια. Οἱ παρονυχίδες πέφτουν.

Πλευρίτιδα

[Πλευρίτις εἶναι μιὰ φλόγωσις τῆς πλευρᾶς (σακκούλας) ἢ ὅποια κρατᾷ τὸν πνεῦμονα μέσα. ἢ τῶν μυῶν οἱ ὅποιοι σκεπάζουν

τὰ πλευρὰ καὶ τὸ στήθος.

Εἰς τὴν πλευρίτιδα ὁ ἀσθενὴς δοκιμάζει μόνον πόνον, σπάνια δὲ θήχαν.

Ἡ πλευρίτις προέρχεται ἀπὸ κρύωμα, ἀπὸ οἰνοπνευματώδη ποτά. Ἀπὸ τὸν πλευρίτη πολλές φορές ἔρχεται ἡ περιπνευμονία. Ἄν δὲν προφθασθῆ κάνει τὸ ἀπόστημα μέσα ἢ ἔξω ὁπότε δύσκολα θὰ λατρευθῆ].

223) Πέρνουμε 100 δρμ. ρίγανι, 100 δρμ. φλοῦδα Καραγάτς, 100 δρμ. κουκούτσια κέδρου. Ὅλα αὐτὰ θὰ βρασθοῦν σὲ μιὰ ὀκτὰ νερὸ ἕως ὅτου μείνει 1) 2 ὀκτὰ. Ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτὸ θὰ πίνουμε 3 ποτηράκια ρακιοῦ τὴν ἡμέρα.

224) Ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 1) 2 ὀκτὰ κατράμι τὸ βράζουμε καὶ τὸ ρίχνουμε σὲ ἓνα πανί· ἀφοῦ γίνῃ σὰν ἔμπλαστρο θὰ τὸ βάζουμε μιὰ βραδυὰ στὴ ράχι καὶ μιὰ βραδυὰ στὸ στήθος.— (Στὴν πλευρίτιδα χρειάζεται ἀνάπαυσι καὶ καλοφαγία, προφύλαξι δὲ ἀπὸ ἄλλο κρύωμα).

Παχυσαρξία

225) Διὰ νὰ περιορίσωμεν τὸ πάχος, θὰ τρώγωμεν οἱ πολύσαρκοι: κάθε βράδυ σκορδαλιὰ (αὕτη ἢ συνταγὴ εἶναι ἀποτελεσματικωτάτη).

Πίκρα στὸ στόμα

226) Πέρνουμε κάθε πρωὶ 3 κλωναράκια Ἰσωπο, τὰ βράζουμε καὶ πίνουμε μὲ ζάχαρι σὰν τσάι κάθε πρωὶ ἢ ὅταν ἔχουμε πικράδα στὸ στόμα.

227) Ἄλλος τρόπος. Βράζουμε κάθε πρωὶ ἢ ὅταν ἔχουμε πικράδα βασιλικὸ κέδρου καὶ πίνουμε σὰν τσάι.

Πρόληψη Ἀσθενειῶν

228) Πέρνουμε ἰδρώτα πεύκου ἄγριου, τὸν ζυμώνουμε μὲ ἀνάλογο ἄλευρι καὶ πέρνουμε, ἀφοῦ τὰ κάνουμε χάπια σὰν ρεβίθι, 3 τὴν ἡμέρα ὅποια ὥρα θέλουμε (αὐτὴ ἢ συνταγὴ προλαμβάνει οὐκ ὀλίγας ἀσθενείας).

Στομαχόπονοι

229) Πέρνουμε 50 δρμ. σιναμική, 50 δρμ. ἄλευρι ἀπὸ ρίζι δεῦτερο, μιά κουταλιά γλυκοῦ σπίνι, μία κουταλιά γλυκοῦ κατράμι, 50 δρμ. μάννα, 50 δρμ. Βασιλικὸν κέδρου, 50 δρμ. σιδηροῦχο, 2 κουταλιές ἄλευρι καὶ 2 αὐγά δλόκληρα (μὲ τὸ ἀσπράδι) καὶ 50 δρμ. ρεβέντι. Νὰ ζυμωθοῦν καλὰ καὶ νὰ γίνουν χάπια μικρότερα ἀπὸ ρεβύθι. Τὰ χάπια αὐτὰ τὰ πλάσσετε σὲ λίγυ σιδηροῦχο καὶ νὰ παίρνετε 4 καθ' ἑκάστην ἐπὶ 5 ἡμέρας. Ἄργότερα νὰ παίρνετε ἀπὸ 3, ἓνα τὸ πρωτὶ, ἓνα τὸ μεσημέρι καὶ ἓνα τὸ θράδυ, νὰ ἀποφεύγετε δὲ τὰ ποτά.

230) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 50 δρ. σιδηροῦχο. 50 δρμ. ρεβέντι, 50 δρμ. κίνα, 50 δρμ. μάννα, δύο αὐγά καὶ 2 κουταλιές ἄλευρι, θὰ ζυμωθοῦν καλὰ καὶ θὰ γίνουν χάπια σὰν τὸ ρεβύθι: καὶ θὰ πέρνουμε 3 τὴν ἡμέρα.

Στομαχικὰ (πτώσει)

231) Ἐβύνουμε μιά πλάκα σαποῦνι, ρίχνουμε δυὸ ἀσπράδια αἰγῶ στὴ σκόνη αὐτὴ καὶ τὰ ζυμώνουμε μὲ οὔζο. Ὄταν αὐτὸ γίνῃ σὰν μαστίχη, θὰ τὸ βάλομε στὴν κοιλιά καὶ ἀπάνου θὰ βάλομε μαλλιά κατσικιοῦ καὶ θὰ τὰ δέσομε.

Σπυρια (βουβά)

232) Πέρνουμε 50 δρ. μασούρι θειάφι, τὸ κάνουμε σκόνη και πίνουμε κάθε μέρα με νερό 1) 1 κουταλιά τοῦ γλυκοῦ.

233) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε μιὰ κουταλιά γλυκοῦ ἀλεύρι και μιὰ κουταλιά κανέλλα, και λίγο θειάφι μασούρι με ὀλίγο νερό τὰ κάνουμε χάπια μικρότερα ἀπὸ κόκον πιπεριοῦ και πέρνουμε 3 τὴν ἡμέρα μετὰ τὸ μεσημέρι. Ἐνῶ τὸ πρωὶ θὰ πέρνουμε 1) 2 κουταλιά γλυκοῦ μασούρι θειάφι με νερό.

Σπυριὰ κεφαλῆς

234) Πέρνουμε ἀγυιόκλιμα τὸ καθαρίζουμε, τὸ φήνουμε και με τὴ σκόνη ἀλείφουμε τὰ σπυριά.

235) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 50 δράμια μαστίχη, χιώτικη, 50 δρμ. κερὶ. 50 δρμ. λουλάκι βογιατζίδικο, 50 δρμ. μοσχοκάρφια και 150 δρμ. λάδι. Ἀφοῦ γίνουν ὀλα σκόνη τὰ θράζουμε με τὸ λάδι. Ἀπὸ τὸ μίγμα αὐτὸ κάνουμε ἐπαλείψεις τῆς κεφαλῆς κάθε θράδυ. Τὸ πρωὶ πλένουμε καλὰ τὸ κεφάλι.

Σπυριὰ σώματος

236) Πέρνουμε 50 δρμ. μαστίχη χιώτικη, 50 δρμ. θυμίαμα, 50 δρμ. μασούρι θειάφι, 2 κουταλιές κατράμι, 50 δρμ. κερὶ, 2 βαθράκια τὰ καίμε και τὰ κάνουμε σκόνη και 100 δρμ. λάδι. Ὅλα αὐτὰ τὰ θράζουμε και κάνουμε ἀλοιφή με τὴν ὁποία ἀλείφουμε τὰ σπυριά.

Σπυριὰ προσώπου

237) Κάνουμε ἐπάλεψι τοῦ προσώπου με νερό στὸ ὁποιο ἔχουν

στυστή καμένα σίδερα.

238) Πέρνουμε 50 δρμ. λάδι, 50 δρμ. κερί, λίγο κατράμι και λίγο θειάφι. Τά κάνουμε αλοιφή με την οποία τά αλοιφουμε.

Σκωληκοειδίτις

239) Πέρνουμε 4 σκόρδα τά στουμπίζουμε, βάζουμε 2 κουταλιές άλευρι και ξύδι και τά κάνουμε έμπλαστρο τό όποιο δένουμε στό δεξι μέρος. Κατόπιν πέρνουμε 1) 2 όκθ κατράμι τό θράζουμε και ρίχνουμε άπάνω σκόνη από κοχύλια θαλάσσης γίνεται έμπλαστρο τό όποιον τό βάζουμε την δεύτερη ήμέρα, άφού θγάλουμε τό άλλο.

Συρίγγιο

240) Πέρνουμε 2 κουταλιές κατράμι, 150 δρμ. κερί. 50 δρμ. λάδι, 50 δρμ. μπεζιρόλαδο, 50 δρμ. μαστίχα χιώτικη, 50 δρμ. θυμίαμα και όλίγη σκόνη από σύλου κεφάλι καμένο. Όλα αυτά τά θράζουμεν, άφού προηγουμένως κάνουμε σκόνη και τό θυμίαμα. Άφού θράσουν, τά κάνουμε έμπλαστρο και τό δένουμεν άπάνω στό συρίγγιο.

241) Άλλος τρόπος. Άλείφομε τό συρίγγιο με κατράμι, ρίχνουμεν άπάνω σκόνη από ζαμπούρι και μετά τό καυτηριάζουμεν αότό με τό κεφάλι καμένης καρφοβελόνας.

Σύγκαμα

242) Πλένουμετό σύγκαμα με κρασί μαυρο και ρίχνουμε άπάνω μπαμπούροχμα.

Λύφιλη

243) Πέρνουμε 100 δρμ. σπόρους σκούπας, μιὰ δκα ρίζι, 50 δρ. άγριο δόσμο, μιὰ δκα σέλιου τὰ θράζετε σέ δυò δκ. νερό και πίνετε τρεις φορές τήν ήμέρα. Επίσης γεμίζετε ένα μπουκάλι τής μι:ας δκας με θάλασσα και στίθετε ένα λεμόνι και πίνετε τρία ρακοπότρηρα τήν ήμέρα. Ό άσθενής πριν πάρη αυτά πίνει: ένα ποτήρι γάλα γαϊδουρινò άπαξ μόνον.

244) άλλος τρόπος. Βράζουμε 100 δρμ. άνθος βούρλου σέ 2 δκ. νερό και νά μείνη μιὰ δκα. Άπό αυτό τò νερό πίνουμε 2 ρακοπότρηρα τήν ήμέρα πρωτ και βράδυ από ένα.

245) άλλος τρόπος. Βράζουμε ρίζα βούρλων δχι τò άνθος σέ μιὰ δκα νερού εως δτου μείνη 1) 2 δκα και πίνουμε 2 ρακοπότρηρα τήν ήμέρα, ένα τò πρωτ και ένα τò βράδυ (ή ποσότης τής ρίζας θά ελ- ναι ανάλογη με τò νερό).

246) άλλος τρόπος. Πέρνουμε ένα καρπούζι, τò τρυπάμε στην κορφή και τò παραγεμίζουμε με διάφορα μυρωδικά και τò ψήνου- με στο φούρνο. Κατόπιν άφου ψηθη τò στραγγίζουμε και τò υγρό πού θά βγάλουμε τò βάζουμε σέ ένα τεντζεράκη νά θράση. Άπ' αυτό τò υγρό θά πίνουμε 1 ποτηράκι ούζου πριν φάμε κάθε πρωτ.

247) άλλος τρόπος. Πέρνουμε τριμιντίνα άγρίου πεύκου και ρί- ζη ανάλογο στουμπισμένο. Αυτά τὰ κάνουμε χάπια και πέρνουμε 2 τήν ήμέρα.

248) άλλος τρόπος. Βράζουμε κάθε πρωτ σπαραγγιάς ρίζα με τήν πικράδα τής μελιτζάνας και πίνουμε ένα φλυτζανάκι: τού καφέ.

Σαπίτης (σαπίσμα μέρους σώματος)

Άφου πλύνουμε τò σαπισμένο μέρος με σαπουνάδαν κατόπιν ά- λοιφουμε τήν πληγή με τήν έξης άλοιφή. Πέρνουμε λουλάκι: βο- γι:ατζίδικο Ίσοπο, Καραγάτς και σκόνη από καμένο κόκαλο Χε- λώνας κάνουμε έπαλήψεις επί δύο μήνας.

Στεναχώρια δμφαλοῦ

250) Πέρνουμε 100 δρχ. γλυκάνισο, 50 δρχ. κανέλλα τὰ θράζουμε σὲ μιὰ δκά νερὸ νὰ μείνη μισὴ δκ. τὸ ὑγρὸ αὐτὸ τὸ θάζουμε σὲ ἓνα μπουκάλι κατόπι ρίχνουμε 10 κόκους σὰν πιπέρι κάμφορα. Ἄπὸ αὐτὸ πίνουμε κάθε μέρα ἓνα ρακοπότηρο.

Σπλήνα

251) Πέρνουμε 1) 2 δκά κάπαρι, μισὴ δκά φλοῦδα μηλιάς, 100 δρμ. μοσχοκάρφια καὶ δύο δκ. κρασί. Τὰ θράζουμε σὲ χωματένιο τέντζερι ἀφοῦ τὸν σφραγίσωμεν νὰ μὴ ἐξατμίζη. Ἄφοῦ θράσουν καλά τὰ στραγγίζουμε καὶ ἀπὸ τὸ ζουμί πίνουμε κάθε πρωτὴ μιὰ κουταλιὰ σούπας καὶ περιπατοῦμε ἐπὶ μισὴ ὥρα τοῦλάχιστον.

252) Ἄλλος τρόπος. Θὰ θράσουμε μὲ 2 δκ. κρασί ἀνάλογη φλοῦδα μηλιάς μὲ κάπαρι καὶ ἓνα κομμάτι στίφι καὶ μόλις ξυπνήσουμε θὰ πίνουμε ἓνα κρασοπότηρο.

253) Ἄλλος τρόπος. Ἀνακατεῦμεν 50 δρμ. μοσχοκάρφια (γαρύφαλλα) 50 δρμ. κανέλλα, 50 δρμ. σιδηροῦχο, 1 δάξο κινίνο, 50 δρμ. κάπαρι καὶ μιὰ κουταλιὰ ψημένη στύφι σὲ ἀνάλογο μέλι. Τὴν πρώτη ἐβδομάδα θὰ πάρωμε 2 μικρὰ κουταλάκια τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ἄλλη ἀπὸ ἓνα.

254) Ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε σκόνη ἀπὸ ψημένο σκυλλίσιο κερφάι τὴ ρίχνουμε ἐπάνω σὲ ἓνα πανὶ ἀλοιμένο μὲ μέλι καὶ τὸ δένουμε στὸ μέρος τῆς σπλήνας.

255) Ἄλλος τρόπος. Σύνουμε ἓνα ἄσπρο ρεπάνι καὶ τὸ ἀπλώνουμε σὲ ἓνα πανὶ μὲ μέλι κατόπι θάζουμε καὶ ἓνα διφραγγο ἀσημένιο στὴ μέση καὶ τὸ δένουμε ἀκριδῶς ἀπάνω στὴ σπλήνα.

Στομάχι (ἀρχή)

256) Ὄταν ἀρχίζη νὰ μᾶς πονεῖ τὸ στομάχι κοπανίζουμε στὴ

ψι και μ' αὐτὴ ζυμώνουμε μαῦρο πιπέρι και λίγη ζάχαρι, κάνουμε χάπια ἀπὸ τὰ ὁποῖα πέρνουμε 2—3 τὴν ἡμέρα.

Ρευματισμοὶ

Ἦ ὁ ρευματισμὸς δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ μιὰ στάσις και ἀκίνησια τοῦ αἵματος και λοιπῶν ὑγρῶν εἰς τὸ κελλικὸν ὕφασμα τοῦ σώματος και λοιπῶν μερῶν, φλεβῶν, και ἀρτηριῶν. Αὐτὸ λέγεται ρευματισμὸς, διότι τρέχει ἐδῶ και ἐκεῖ ὅπως τὰρεῦματα εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸς κυριεῦει τοὺς πόδας, χεῖρας και ὅλο τὸ σῶμα και ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κυριεῦονται οἱ εὐρωστοὶ, οἱ νέοι, οἱ αἱματώδεις και οἱ εἰς ἀκμαίαν ἡλικίαν πρὸς τὴν ἀνοιξιν και τὸ φθινόπωρον. Οἱ πάσχοντες κατ' ἀρχὰς δὲν τὸν προσέχουν τὸν ρευματισμὸν μετὰ καιρὸν ὅμως γίνεται ἀνήσυχος και τρομερὸς. Τότε οἱ ἀσθενεῖς αἰσθάνονται πυρετὸν, πόνον συνεχῆ και μάλιστα ὅταν θλίβουν αὐτὸ τὸ μέρος, ἢ ὅταν κοιμοῦνται, τότε ἔχουν ἐξόγκωσιν και ἐρυθρότητα τοῦ δέρματος.

Ἦ ρευματισμὸς προξενεῖται ἀπὸ τὰ πεπυκνωμένα ὑγρά τοῦ σώματος, ἀπὸ τὴν παῦσιν τῆς ἀδήλου διφυοῦς διαπνοῆς ἀπὸ τὰ κρυώματα, και μάλιστα ὅταν κανεῖς εἶναι ἰδρωμένος και κάθετα: σὲ κρύα πέτρα ἢ κοιμάται εἰς τὸ ὑπαιθρον.

Διακρίεται εἰς ὀξὺν και χρονικὸν εἰς τοπικὸν, και γενικὸν εἶναι και κληρονομικόν. Ἀπὸ τὸν ρευματισμὸν συμβαίνει ἡ ποδάγρα και ἡ χειράγρα, ἡ χονάγρα, ἡ ἰσχύασις και ὁ ἀρθρίτης και ἡ ἀκίνησια τοῦ ἀνθρώπου.

257) Πέρνουμε 100 δρμ. σαμόλαδο, 50 δρμ. λουλάκι Βεγγάλης, 50 δρμ. μαστίχη, 50 δρμ. ἰδρωτός ἀγριοπεύκου, 3 μοσχοκάρυδα. 50 δρμ. γαρύφαλα, 100 δρμ. κηρί ἀγνό. Ὅλα αὐτὰ θὰ θράσουν και ὅταν κατέβουν ἀπ' τὴ φωτιά νὰ ριφθῆ ἓνα μπουκαλάκι 50 γραμμάρια κανελλέλαιον. Μ' αὐτὰ γίνεται ἀλοιφή με τὴν ὁποῖαν ὁ ἀσθενὴς κάμνει ἐντριβὰς εἰς τὸ σῶμα. Ἀλλὰ πρὸ τῶν ἐντριβῶν πρέπει: νὰ ἀχνισθῆ με 3—4 ὀκ. ξύδι, τὸ ὁποῖον θράζει με ἓνα κεφάλ: σκίρδο.

258) Άλλος τρόπος. Κάνουμε έντριβάς με τὸ ἐξῆς μίγμα: 100 δρμ. κάμφορα (σκόνη), μισή ὀκά τσίπουρο καὶ 5 δρμ. λουλάκι βογιατζίδικο,

259) Άλλος τρόπος. Βάζουμε σὲ ἓνα δοχεῖον μίαν ὀκά ξύδι καὶ τὸ τοποθετοῦμε στὴ φωτιά. Ὄταν ἀρχίσῃ νὰ βράζῃ, βάζομεν τὶς γάμπες ἐπὶ τοῦ ἀχνοῦ ἀρκετὴ ὥρα. Αὐτὸ θὰ γίνῃ 2—3 μέρες.

260) Άλλος τρόπος. Πέρνομε μίαν ὀκά ἕως 1) 2 ξύδι καὶ δύο τρία σκόρδα, τὰ ὁποῖα τὰ στουμπίζομε, τὰ ρίχνομε στὸ ξύδι καὶ κάνομε μπάνιο τὰ πονεμένα μέρη.

261) Άλλος τρόπος. Πέρνομε ἓνα φλυτζανάκι νέφτι, 100 δράμια λάδι, ἓνα φλυτζανάκι ξύδι, τρεῖς κρόκους αὔγων καὶ μίαν κουταλιά ἀλάτι καὶ ὄλα αὐτὰ τὰ κάνομεν ἀλοιφή καὶ ἀλοιφομε τὰ πόδια.

262) Άλλος τρόπος. Πέρνομε μίαν κουταλιά μαῦρο-πίπερο σκόνη, 100 δράμια πλάκα κάμφορα καὶ 1) 2 ὀκά ρακί. Τὰ χτυποῦμε καλὰ σὲ ἓνα μπουκάλι καὶ με αὐτὰ κάνομε έντριβάς.

263) Άλλος τρόπος. Συσκευάζομεν τὴν ἐξῆς ἀλοιφήν: 50 δράμια νέφτι, 1) 2 λάδι, 5 κρόκους αὔγων, 1 κουταλιά γλυκοῦ ἀλάτι φιλό, 1 φλυτζάνι δυνατὸ ξύδι.

Ἡ συσκευασία τῆς γίνεται οὕτω: Θέτομεν πρῶτον σ' ἓνα μπουκάλι τὸ λάδι καὶ τοὺς 5 κρόκους αὔγων καὶ ἀφοῦ χτυπηθοῦν καλὰ θέτομεν τὰ λοιπὰ καὶ τελευταῖον τὸ νέφτι. Τὰ χτυπάμε δὲ ὄλα μζύ.

Πρὸ τῆς χρήσεως τῆς ἀλοιφῆς κάνομεν τὸ ἐξῆς μπάνιο. Θὰ θράσωμεν μέσα σὲ ἓνα δοχεῖον 3—4 ὀκάδες ξύδι καὶ μαζὺ ἀρκετὲς σκορδοπλεξοῦδες, ἐπάνω στὸ δοχεῖον θέτομεν ἓνα κομμάτι ξύλον διὰ νὰ πατήσωμεν καὶ σκεπαζόμεθα καλὰ, με ἓνα σινδόνι καὶ πέρνομεν οὕτω ἓνα μπάνιο ἀτμοῦ.

Μετὰ τὸ μπάνιο ἀπὸ τὴν παρασκευασθεῖσαν ἀλοιφήν κάνομεν έντριβὴν εἰς τὸ μέρος ὅπου μᾶς πονεῖ ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα.

264) Άλλος τρόπος. Πέρνομε 1) 2 ὀκά ρίζες καλαμιديوῦ, μίαν ὀκά σέληνο, καὶ μίαν χούφτα κουκούτσια κέδρου. Θὰ τὰ θράσωμε με ἀνάλογο νερὸ καὶ θὰ πίνομε 3 ποτήρια τοῦ νεροῦ ἐπὶ 2 μῆνες.

265) Άλλος τρόπος. (Ρευματισμῶν συνοδευομένων με ἀρθριτι-

ομούς). Πέρνουμε 1) 2 ὀκτὰ σκόρδα τὰ βράζουμε σὲ 1 ὀκτὰ λάδι καὶ τὰ στραγγίζουμε σὲ ἕνα τρυπητό, ρίχνουμε κατόπι 50 δράμια κερὶ. ἀκόμη 50 δράμια λάδι, 50 δράμια λουλάκι μπογιατζίδικο. Τὰ βάζουμε ἄλα στοὺς τηγάνι τὰ βράζουμε καὶ γίνονται ἀλοιφή. Μὲ αὐτὴν ἐπαλοίφουμε τὸ ἄρρωστο μέρος.

266) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 50 δρμ. ἀλευρι, 1) 2 ὀκ. λάδι, 5 κρόκους αὐγῶν, 1 κουταλιά γλυκοῦ ἀλάτι ψιλό, ἕνα φλυτζάνι ξυδι. Κτυποῦμε πρῶτα τὰ αὐγά μὲ τὸ λάδι καὶ κατόπιν ρίπτομεν τὸ ξυδι καὶ τὸ ἀλάτι. Μὲ τὴν ἀλοιφή αὐτὴν ἀλοιφομεν τὰ πονοῦντα μέρη.

267) ἄλλος τρόπος. Πέρνομεν 100 δρμ. σουσαμόλαδο, 50 δρμ. νέφτι, ἕνα κουταλάκι ἄλας, ἕνα ποτήρι ξοδι, πέντε κόκκους λουλάκι βογιατζίδικο καὶ τέσσαρας κρόκους αὐγῶν κτυπημένους. Τὰ ἀνακατεύομεν καὶ μὲ τὴν ἀλοιφήν αὐτὴν κάμνομεν ἐπάλειψιν δις τῆς ἑβδομάδος.

268) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε ρίζα βρούδας στουμπίζομε μιὰ κουταλιά ἀλάτι, μιὰ κοῦπα πετρέλαιο ἀκάθαρτο τὸ χτυπᾶς καὶ μὲ τὸ φάρμακο αὐτὸ κάνεις ἐντριβάς.

Ταχυκαρδία

269) Βράζουμε 1 ὀκτὰ φλοῦδα Καραγάτς, 1 ὀκτὰ ραδίκια, 1) 2 ὀκτὰ ζωχό· ἀφοῦ βράσουν βγάζομε τὸν ζωχὸ καὶ τὸν τρώομε ἀνάλατο· ἀπὸ τὸ νερὸ δὲ πίνουμε 2 ποτήρια κρασιοῦ τὴν ἡμέρα.

270) ἄλλος τρόπος. Βράζουμε μελισσόχορτο καὶ πίνουμε κάθε μέρα ἀπὸ ἕνα ποτηράκι κρασιοῦ.

Τρεμοῦλες (χεριῶν καὶ ποδιῶν)

271) Δένουμε δυνατὰ τὰ τρέμοντα μέλη καὶ ἀφοῦ πεταχτοῦν οἱ φλέβες τὰς ἀλοίφουμε μὲ κατράμι βρασμένο, κατόπι σκεπάζομεν τὸ μέλος μὲ ἕνα χονδρὸ βρεμένο πανί καὶ σιγὰ σιγὰ περνᾶμε ἀπὸ πᾶ-

νω ζεστό σίδερο (σιδερώματος) όσον μπορούμε και άντέχουμε στη θερμότητα.

Τραχώματα

272) Στουμπίζουμε ένα καθαρισμένο σκόρδο και βάζουμε τόν πολτόν αυτόν σέ ένα φιλό μαντήλι και μέ αυτό καυτηριάζουμε τά μάτια θέτοντας τό βράδυ άπάνω άπό τά βλέφαρα. Τό πρωί πλύνομε τά μάτια μέ κάτουρο άγελάδος.

Τόνωση σώματος

273) Για νά τονώσουμε τά άτροφικά χέρια, πόδια ή όλον τό σώμα, πέρνομε τήν φλούδα Καραγάτς και βράζουμε σέ 2 όκάδες νερό και άφού τό νερό πήξη και γίνη σάν σαλέπι κόκκινο, κάνουμε μπάνιο του πονούντος μέλους ή όλοκλήρου του σώματος όποτε θέθαια θά δάλουμε περισσότερη ποσότητα μέ άνάλογο νερό. Όταν θγούμε άπό τό μπάνιο τυλιγώμαστε καλά και όταν ιδρώσουμε κάνουμε έντριβάς μέ τό έξης μίγμα. Κτυπάμε λάδι, κρόκον αύγου, νεύτι και ούζο δια αυτά σέ άνάλογο ποσότητα.

274) άλλος τρόπος. Πέρνομε ούζο, άσπράδια αύγών, σαπούνι κομμένο σέ φιλά κοματάκια, και μία κουταλιά άσβέστι, τά κτυπάμε καλά αυτά πολύ ώρα μέχρις ότου γίνουν σάν άφρός και τό αλοίφουμε στην πλάτη ή στο στήθος ή άλλα μέλη του σώματος, δένοντας άπάνω μαλλιά κατσικιού. Τό άφίνουμε εκεί επί άρκετάς ήμέρας. Τούτο επαναλαμβάνεται.

Τσίμπλες στα μάτια

275) Πλύνομε τά μάτια μέ χυμό (δάκρυ) κλίματος.

276) άλλος τρόπος. Πλύνομε τά μάτια μέ κάτουρο άγελάδος.

Τριχοφάγος

277) Ἄνακατεύουμε σκόρδο, μπαρουτι, κεραμίδια (σκόνη) καὶ τὰ κάνουμε ἀλοιφή. Κατόπιν ἀφοῦ ξυρίσουμε τὸ κεφάλι: τὸ ἀλοιφούμε μ' αὐτὴ θάζοντας ἀπάνω κοπριά ἀγελάδος. Κατόπι ἀφοῦ μείνει ἀρκετὴ ὥρα ἢ ὀλόκληρη νύχτα, πλένουμε τὸ κεφάλι καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνουμε αὐτὸ μερικὲς φορές. (Γιὰ νὰ ἐπιτύχη καλὸν εἶναι μόλις τὸ ξυρίσουμε τὸ κεφάλι νὰ τὸ χαράξουμε στὸ μέρος τοῦ τριχοφάγου ὥστε νὰ θγάλη λίγο αἷμα).

Τριχόπτωση

278) Μαζεύουμε μερικὸς μαύρους μπάμπουρας τοὺς διαλύουμε μέσα σὲ σπέρτο τοῦ καμινέτου καὶ ἀφοῦ λυώσουν καλὰ μ' αὐτὸ κάνουμε ἐπαλείψεις τῆς κεφαλῆς.

Τριχοφυΐα

279) Λιώνουμε μὲ ξύδι: ρινίσματα. Ἄπο σίδηρο καὶ στίφι καὶ κτενιζόμαστε μὲ κτένι ἀλοιμμένο ἀπὸ αὐτά.

280) Ἄλλος τρόπος. Βράζουμε κουκούτσια ἀβριγυνιάς καὶ μὲ τὸ νερὸ αὐτὸ κάνουμε ἐντριβάς.

281) Ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε δέρμα σκαντζόχοιρου καὶ τὸ καίμε ἕως δτου γίνη στάχτη, τὴν ὁποία ἀνακατεύουμε μὲ κατράμι. Μὲ αὐτὴν τὴν ἀλοιφή ἀλοιφούμε τὰ μαλλιά μας.

Ἵπερμεγέθυσις καρδιᾶς

282) Πέρνουμε 2 χολές προβάτου, 50 δρμ. ἀλευρι ρεθιθοῦ, μιὰ πρέζα ἀλάτι, ἕνα αὐγό, θὰ ζυμωθοῦν καλὰ καὶ θὰ γίνουν 20 χάπια ἀπὸ τὰ ὅποια θὰ πέρνουμε ὑπὸ τὴν ἡμέρα πρωὶ καὶ βράδυ.

Φυματίωση (πρώτο στάδιο)

283) Ζυμώνουμε κατράμι, αλεύρι ριζιού και αυγό και κάνουμε από τη ζύμη αυτή χάπια από τα όποια πέρνουμε 2—3 κάθε ημέρα.

Φυματίωση οστών

284) Πέρνουμε 100 δράμια άψιφιά, μισά δκα πικραμύγδαλα και τὰ βράζετε σὲ μιά δκα νερό. Έπειτα βγάζετε τὰ πικραμύγδαλα και τὰ στουμπίζετε καλά έως δτου βγῆ τὸ γάλα τους, τὸ ὅποτον δάζετε νὰ βράση μὲ 50 δράμ. ζάχαρι και ἕνα κυπαρισσόμηλο. Πίνει ὁ ἀσθενὴς πρωί, μεσημέρι και βράδυ ἐπὶ 15 ἡμέρες ἀπὸ ἕνα ποτηράκι οὔζου.

Φυματίωση ἐπιδερμίδος

285) Πέρνουμε μερικά ξύλα ἀγριοκλήματος. τὰ καίμε ἔως δτου γίνουν κάρβουνο και τὰ κάνουμε σκόνη, κατόπιν πέρνουμε 50 δρμ. μογιατζίδικο λουλάκι, 50 δρμ. μπεζυρόλαδο, 50 δρμ. μαστίχη, 50 δρμ. θυμίαμα, 150 δρμ. κερὶ φαρμακευτικό, 1) 2 δκα λάδι και 50 δρμ. μοσχοκάρφια. Όλα αὐτὰ θὰ βράσουν, θὰ γίνουν ἀλοιφή και θὰ ἀλείφουμε τὸ πᾶσxonμέρος κάθε ἡμέρα.

Φυματίωση λάρυγγος

286) Πέρνουμε ἕνα κεφάλι σκύλου, τὰ κόκκαλα τὰ καίμε, τὰ κάνουμε σκόνη. Κατόπιν τὴν βράζουμε αὐτὴ τὴ σκόνη σὲ 3 δκαδες νερό και πίνουμε κάθε μέρα, πρωί, μεσημέρι και βράδυ, ἀπὸ 1 ραχοπότηρο (1).

(1) Βλέπε τίς παραστάσεις (γκραβοῦρες) ἀλοιφῶν στὸν «Έξοριστὴ» ἐκδόσεις «Λέων» 1974.

Φύστουλας

[Φύστουλας είναι μία πληγή παλαιά απ' την οποία τρέχει ένα υγρό διαφόρου είδους. Ο Φύστουλας γίνεται εις την γωνίαν των οφθαλμών, εις τόν άφεδρώνα και εις άλλα μέρη].

287) Πέρνουμε μία κουταλιά σκόνη από καμμένο κόκκαλο σκυλίσιου κεφαλιού, 50 δρμ. μαστίχη χιώτικη, 50 δρμ. θυμίαμα, 100 δρμ. κερι, 50 δρμ. μπεζυρόλαδο, 1 άρκουδόψωμο θα ξεραθθ στο φούρνο κατ' θα γίνη σκόνη, 50 δρμ. λοι λάκι μπουγιατζιδικο, 1) 2 δκα σουσαμόλαδο. Όλα αυτά θα γίνουν σκόνη, δσα γίνονται βέβαια. Κατόπιν βράζουμε τ' λάδι με τ' κερι και ύστερα ρίχνουμε όλα τ' άλλα μέσα. Αυτό θα γίνη άλοιφή με την όποία θα άλοιφουμε τόν Φύστουλα.

288) άλλος τρόπος. Βάζουμε όλα τ' άνωτέρω είδη και αντί για άρκουδόψωμο 50 δράμια σκόνη από Βαμπάκι καμμένο, από εκείνο που χρησιμοποιουn οι γανωτζήδες.

Φαγοῦρες

289) Πέρνουμε 50 δρμ. μαστίχη χιώτικη, 100 δρμ. μασούρι θειάφι και τ' ανακατεύουμε, ή άλοιφή που θα γίνη θα χρησιμοποιηθῆγια τ'ς φαγοῦρες.

Φαρυγγίτιδα

290) Βράζουμε 50 δρμ. πίσσα, τ' κάνουμε χάπια, τ' βάζουμε στο ξύδι και πέρνουμε από ένα πρωί και μεσημέρι.

291) άλλος τρόπος. Βράζουμε 100 δρμ. κατράμι. Κατόπιν βράζομε χωριστά 100 δρμ. νερό και μετά τ' βράσιμο ρίχνουμε τ' νερό στο κατράμι και τ' ανακατεύουμε καλά. Όταν τ' αφήσουμε θα δοῦμε ν' βγάλη επάνω λάδι. Πετᾶμε τ' λάδι και τ' κατράμι

και κρατάμε τὸκαθαρὸ νερό, ἀπὸ τὸ ὁποῖο πίνουμε κάθε βράδυ ἀπὸ ἓνα ρακοπότηρο.

Καλαγκάθι (χεριοῦ)

292) Τὸ καλαγκάθι πούδγαίνει: στὰ χέρια θεραπεύεται μὲ τὸ χόρτο ποὺ λέγεται καλαγκάθι. Αὐτὸ τὸ χόρτο τὸ στουμπίζουμε καλὰ και τὸ δένουμε στὸ καλαγκάθι, τὸ ὁποῖο σὲ 10—15 ὥρες ἐξαφανίζεται.

Δυνατὸ μνημονικὸ

293) Βράζουμε και πίνουμε ἑπὶ ἓνα φλυτζάνι τσαγιοῦ κάθε πρωὶ βασιλικό.

Ἄδιαθεσία

294) Βράζετε και πίνετε καθημερινῶς ἴσωπον ὅπως πίνετε τὸ τσαΐ. Δυὸ τρία κλωναράκια και μὲ ἀνάλογη ζάχαρι. Τὸ ποτὸ γίνεται: ἀρωματικώτατο και μὲ θαυμασίαν γεῦσιν.

Χταπόδι μύτης

295) Πιέρνουμε 15 ξερὰ λουλούδια κολοκυθίας και τὰ κάνετε σκόνι: σ' ἓνα κουτὶ ἀπὸ ταμπάκο και στάζετε μέσα τέσσαρες σταγόνες κανελλόγλαδο και ρουφᾶ ὁ ἀσθενής ἀπὸ τὴ μύτη ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν.

296) ἄλλος τρόπος. Τρίβουμε μόνο λουλούδι κολοκυθίας και τὴν σκόνην τὴν ρουφᾶμεσάν ταμπάκο. (Καὶ αὕτῃ ἡ συνταγὴ εἶναι: καλὴ ἀλλὰ πλέον ἀποτελεσματικὴ εἶναι: ἢ ἄνω ὑπ' ἀριθμ. 295).

Χελώνια

[Τὰ χελώνια εἶναι μερικοὶ ἀδένες (ἐληές) οἱ ὅποιοι βρίσκονται στὸ λαιμὸ, στοὺς μαστοὺς καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ σώματος, κατὰ τὸ πλεῖστον ὁμως πρισμένοι καὶ σκληροί. Λέγονται χελώνια γιὰτι μοιάζουν μὲ τὶς χελῶνες σχεδὸν πάντοτε παθαίνουν ἀπ' αὐτὸ τὰ παιδιὰ καὶ ἰδίως τὰ κορίτσια. Αὐτὰ προέρχονται ἀπ' τὴ γενικὴ κακοχυμία τοῦ αἵματος, ἀπὸ διεφθαρμένα ὑγρὰ καὶ αἵματα, ἀπὸ φύχραν καὶ ὑγρασίαν, ἀπὸ στέρησιν ἡλίου, ἀπὸ ζυματιστὰ φαγητὰ καὶ ἀπὸ ξαφνικὴ τρομάρια].

297) Πέρνουμε 1) 2 καρυδότσουφλο. τὸ γεμίζουμε μὲ ἀσβέστη, ὄχι σβύσμενη, θάζουμε μέσα λίγη σόδα σαπουνιοῦ καὶ τὸ δένουμε 24 ὥρες ἀπάνω στὰ χελώνια.

Χολόλιθος

298) Βράζουμε 100 δρμ. σκορπιδόχορτο μὲ 1) 2 ὄκα μαϊδανὸ μὲ τὶς ρίζες καὶ 10 ρεθύθια, μὲ ἄ ἀλόγο νερά. Ἀπὸ αὐτὸ πίνουμε δυὸ ποτήρια τὴν ἡμέρα, πρωὶ καὶ θράδυ.

299) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε μιά χολὴ προβάτου, λίγο ἀλεύρι ρεθυθιοῦ καὶ τὰ ζυμώνουμε χωρὶς νερό. Τὰ κάνουμε 12 χάπια καὶ πέρνουμε 1 τὴν ἡμέρα.

Χτύπημα χερσιῶ

300) Λιώνετε εἰς ἓνα τηγάνι 100 δρμ. κερὶ. Τὸ χύνετε ἐπὶ ἐνὸς τεμαχίου πανιοῦ καὶ οὕτω θὰ γίνῃ ἐμπλαστρον. Τὸ ἐμπλαστρον αὐτὸ τὸ θερμαίνετε καὶ τὸ ἐπιθέτετε ἐπὶ τῆς πονεμένης χειρός.

Ψαμιάσις

301) Πέρνουμε 100 δρμ. σκορπιδόχορτο, 1) 2 δκα μαϊδανό με τις ρίζες, τὰ βράζουμε σὲ 1 δκα νερό και ἀπὸ αὐτὸ πίνουμε δυὸ ποτήρια κρασιοῦ τὴν ἡμέρα, πρωὶ και βράδυ.

302) ἄλλος τρόπος. Πέρνουμε 1 δκα μαϊδανὸ χωρὶς ρίζες, 100 ἔρμ. κουκκούτσι:α κέδρου, τὰ βράζουμε σὲ 2 δκάδες νερό και πίνουμε 2 ποτήρια τὴν ἡμέρα.

Ψώρα

303) Πέρνουμε λίγα μελανθοκούχι:α και καρύδα και λίγο θειάφι: και κοπανίζουμε. Τὸ μίγμα δάλετο μέσα σ' ἓνα αὐγοτσόφλουδο, τύλιξέ τα ὅλα αὐτὰ με προζύμι και θάλε τα νὰ ψηθοῦν. Ἐπει:τα κοπάνισέ τα με λάδι και με τὴν ἀλοιφή πού θὰ γίνη ἀλοιφουμε τὰ διάφορα μέρη.

Ψωροφίτης

304) Πέρνουμε 50 δρμ. μαστίχη, 2 κουτάλια σούπας κατράμι, 50 ἔρμ. κερὶ, 25 δρμ. μασούρ: θειάφι, τὰ βράζουμε ὅλα αὐτὰ κάνουμε ἀλοιφή με τὴν ὁποία κάνουμε ἐπαλήψεις.

Συγχρόνως ρίχνουμε σὲ ἓνα μπουκάλι με 100 δρμ. λάδι 25 δρμ. μασούρ: θειάφι και πέρνουμε μιὰ κουταλιά μικρὴ κάθε πρωὶ.

**ΟΙ
ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ
ΚΑΙ ΤΑ
ΒΟΤΑΝΑ**

80

Ὅπως στὴν Ἑλλάδα ὁ καλόγηρος Γυμνάσιος, ἔτσι καὶ στὴν Ἑλ-
βετία ὁ ἱατρός - βοτανολόγος Ντρὸξ κυκλοφοροῦσε κι αὐτὸς λαϊκὰ
βιβλιαράκια μὲ ἀπλὲς συμβουλὲς γιὰ τὰ βότανα καὶ τὶς ἀρρώ-
στειες. Ἀπέδιδε σχεδὸν μαγικὲς ἱκανότητες στὰ 850 βότανα τῆς
πατρίδας του. Παντοῦ σκορποῦσε αἰσιοδοξία, τὸ ἴδιο ὅπως καὶ ὁ
καλόγηρος Γυμνάσιος. «Ἡ φύση εἶναι ὁ μεγάλος γιατρός», ἔλεγαν
καὶ οἱ δύο τους.

Αὐτὴ τὴν πλούσια ἑλληνικὴ φύση σὲ βότανα δίνουμε στὸν πα-
ρακάτω πίνακα. Στὴν ἀρχὴ περιλαμβάνονται τὰ βότανα ὅπως τὰ
περιγράφει ὁ Γυμνάσιος καὶ διάφορα ἄλλα προϊόντα ποῦ χρησιμο-
ποιοῦσε ὁ ἴδιος στὰ γιαιτροσόφια του. Σὲ συνέχεια τὰ βότανα τοῦ
Παχωμίου καὶ μετὰ πάνω ἀπὸ 100 ἀκόμη ἑλληνικὰ βότανα.

1) ΑΧΛΑΔΟΡΙΖΑ. — Ρίζα τῆς γνωστῆς ἀχλαδιάς (ἀπιδιάς).

2) ΨΑΡΟΚΟΛΛΑ (τουρκιστὶ τουτκάλι). — Τὴν χρησιμοποιοῦν οἱ μαραγκοί.

3) ΤΣΑΚΜΑΚΟΠΕΤΡΑ (τῶν ἀναπτῆρων). — Προτιμῆσατε
τοῦ βουνοῦ ἀντὶ τῆς πωλουμένης εἰς τὰ καπνοπωλεῖα.

4) ΚΙΝΑ. — Ζητήσατέ τὴν στὰ φαρμακεία.

5) ΦΛΟΥΔΑ ΚΑΡΑΓΑΤΣ (μαυροδένδρον). — Τουρκιστὶ λέ-
γεται Καραγάτς, εἶναι γνωστότατον εἰς τοὺς τουρκομαθεῖς. Τὸν
κορμὸν αὐτοῦ τοῦ δένδρου τὸν χρησιμοποιοῦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
διὰ καύσιμον εἰς τοὺς φούρνους. Εἶναι δένδρον μέγαλον καὶ ὑπάρ-
χει παντοῦ. Βραζομένη ἢ φλούδα του κοκκινίζει τὸ νερό.

6) ΣΚΟΡΠΙΔΙ. — Χόρτο κοινότατον ποῦ εὑρίσκεται παντοῦ
ἔπου ὑπάρχει πρασινάδα. Ἰδιαιτέραν ὀνομασίαν δὲν ἔχει. Λέγεται
σκορπίδι διότι εἶναι σκόρπιο παντοῦ. Ἔχει φύλλα πολὺ μικρὰ καὶ
μοιάζει πολὺ μὲ τὸν βασιλικό, μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι τὰ φυλλώματά
του εἶναι ἀραιά. Ὑψώνεται 2—3 πηθαμές. Ἀπλούστατο χόρτο χω-
ρὸς καμμία ξεχωριστὴ μυρωδιά.

7) ΑΡΚΟΥΔΟΨΩΜΟ. — Στὶς ἐπαρχίες Βόλου καὶ Θεσσαλο-

νίκης ἢ γενικώτερον στὴ Θεσσαλία καὶ Μακεδονία λέγεται τσι-
κλαμιά. Εἶναι μιά πατάτα πού φυτρώνει στὸ βουνό, κάτω ἀπὸ τὸ
χῶμα. Κορμὸν δὲν ἔχει ἀλλὰ ἀπλῶς δυὸ μικρὰ φύλλα ὅμοια μὲ
τὰ αὐτὰ τοῦ λαγοῦ. Ὅλοι οἱ χωρικοὶ τὸ γνωρίζουν.

8) ΡΕΒΕΝΤΙ. — Ὑπάρχει στὰ Ζαχαροπλαστεία.

9) ΑΨΗΦΙΑ. — Ἀψίνθιον. Στὰ φαρμακεία. Wormwood ἢ
ἀρτεμισία.

10) ΛΟΥΛΑΚΙ ΜΠΟΓΙΑΤΖΙΔΙΚΟ. — Τὸ λουλάκι πού χρη-
σιμοποιοῦν οἱ βαφεῖς τῶν ρούχων.

11) ΚΕΧΡΙΜΠΑΡΟΠΕΤΡΑ. — Κεχριμπάρι πού κάνουν πί-
πες κομβολόγια κ.λ.π.

12) ΜΥΓΓΗ ΧΟΙΡΟΥ. — Μουτσούνα τοῦ γουρουνιοῦ.

13) ΙΣΩΘΟΣ. — Ὑπάρχει παντοῦ τὸ δένδρον. Στὰ φαρμα-
κεία πωλεῖται μὲ τὸ ὄνομα Ἰσωπος.

14) ΔΥΟΣΜΟΣ. — Ὁ γνωστὸς δυόσμος (ἡδύσμος) πού πω-
λεῖται καὶ στὰ μανάβια.

15) ΚΑΛΑΜΙΔΙ. — Ἄγριος δυόσμος. Φυτρώνει στοὺς θάλ-
τους. Αἱ ρίζες του εἶναι σὰν φούντα ἀπὸ κλωστής.

16) ΜΠΑΛΣΑΜΟ ἢ ΒΑΛΣΑΜΟ ἢ ΚΟΠΑΪ. — Στὰ φαρ-
μακεία μὲ τὴ λέξι Copaid.

17) ΚΕΔΡΟΣ. — Ὑπάρχει παντοῦ. Στὰ φαρμακεία ζητήστε το
μὲ τὴν ὀνομασία (Juniper). Κέδρους εἶναι γεμᾶτα τὰ ἐλληνικὰ
βουνά. Εἶναι δένδρο ἕως 10 πόδια, ὁ κορμὸς του εἶναι σκληρὸς,
σκεπασμένος μὲ φλοῦδα κοκκινωπὴν. ἔχει πολλὰ κλωνάρια καὶ λε-
πτὰ, τὰ φύλλα του εἶναι ὀξέα μὲ μυρωδιὰ δυνατὴ, γεῦσι πικρὴ,
ἀρωματικὴ.

18) ΟΞΟΣ ΚΕΔΡΟΥ. — Ἡ φύχα τοῦ κορμοῦ τοῦ Κέδρου.

19) ΡΙΖΑ ΑΒΑΤΣΙΝΙΑΣ. — Ἀβαταινιά εἶναι τὸ ἀγκαθωτὸ
δενδρὺλλιο πού εὐρίσκεται στοὺς δρόμους τῶν βουνῶν, πού κάνει
τὰ βατόμουρα. Δηλαδή ἡ βατομουριά.

20) ΠΟΛΥΤΡΙΧΙ. — Φυτρώνει στὰ στόμια τῶν πηγαδιῶν καὶ
κοντὰ στὶς θρύσσες καὶ εἰς τὰ τεῖχη τῶν ἐρειπίων. Ἡ ρίζα του εἶναι
μαύρη καὶ τριχωτὴ. Τὰ φύλλα του εἶναι γυαλιστερά. Στὰ φαρμα-
κεία πωλεῖται μὲ τὴν ὀνομασίαν Ἀδίανθον τὸ Τρίβολον (Cuias).

21) ΠΕΝΤΑΝΕΥΡΟΝ. — Στά φαρμακεία λατινιστί (*Herba plantaginis*). Έν τούτοις φυτρώνει παντού. Πρὸ παντός εἰς τὰ πεζούλια τῶν αὐλογύρων. Εἶναι ἓνα φύλλο μὲ 5 νεῦρα. Τὸ βάζουν πολλάκις ἐπάνω στὶς πληγές.

22) ΑΣΚΑΜΝΙΑ — ΣΥΚΑΜΙΝΙΑ. — Ἡ γνωστὴ ἀσκαμνιά ἢ μωρέα (μὲ τὰ φύλλα τῆς ὁποίας τρέφονται οἱ μεταξοσκώληκες, ἀλλέως μωριά).

23) ΜΑΛΛΙΑ ΚΟΥΜΠΑΚΑΣ ἢ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙΟΥ. — Τὰ μαλλιά πού θγάζει τὸ ἀραποσίτι.

24) ΜΑΪΔΑΝΟΣ. — Μακεδονῆσι.

25) ΚΟΛΛΟΧΟΡΤΟ. — Ἐνα χόρτο πού δταν τὸ πιάνεις κολλᾷ στὰ χέρια. Μ' αὐτὸ πιάνονται οἱ μύγες. Διαφορετικὰ λέγεται ΚΟΛΤΣΟ.

26) ΠΟΛΥΚΟΜΠΟ. — Φυτρώνει στὰ βουνὰ καὶ τὰ κλωνάρια τοῦ δὲν ἔχουν φύλλα παρὰ μονάχα κόμπους καὶ ἀπλώνουν ἐπάνω σὲ ἄλλα δένδρα. Ὅταν κουνήσουμε τὸ δένδρο πέφτουν ἀπὸ αὐτὸ κάτι μικρὰ μικρὰ πράσινα πού τὰ πέρνει ὁ ἀέρας.

27) ΜΑΓΙΑΤΙΚΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ. — Ὅσα ἀνθοῦν τὸν Μάϊον.

28) ΕΛΑΦΡΟΠΕΤΡΑ. — Στά φαρμακεία λέγεται Κίσηρις (λατινικά *Lapis pumicis*).

29) ΜΕΛΙΣΣΟΧΟΡΤΟ. — Ὑπάρχει στὶς γλάστρες σὲ πολλὰ σπίτια. Τὸ ἀγαποῦν πολὺ οἱ μέλισσες. Στά φαρμακεία ὀνομάζεται *lemon balm*. Σὲ πολλὰς ἐπαρχίαις τὸ λέγουν λεμονιά, γιατί ἡ μωριδιά τοῦ ἀνθου αὐτοῦ ὀμοιάζει ἀπαράλλαχτα σὰν τῆς λεμονιάς.

30) ΡΙΖΑ ΔΡΑΚΟΝ΄ΓΙΑΣ. — Λατινικά στά φαρμακεία ὀνομάζεται *serpendaria*. Εἰς διαφόρους δὲ ἐπαρχίαις τὸ ὀνομάζουεν φειδόχορτο.

31) ΕΓΚΥΡΑ. — Ὑπάρχουν μέσα στοῦ κριθάρι.

32) ΣΚΑΡΦΗ. — Ἡ γνωστὴ Σκάρφη. Στά φαρμακεία ὀνομάζεται: *helleborus* (ὁ ἐλλέβορος τῶν ἀρχαίων).

33) ΜΠΕΖΙΡΟΛΑΔΟ. — Τὸ λάδι ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ βα-
φείς ἐπίπλων.

34) ΜΠΑΜΠΟΥΡΟΧΩΜΑ. — Μία σκόνη ποὺ θρίσκεται σὲ
τοίχους τῶν ἀποχωρητηρῶν οἱ ὁποῖοι εἶναι κτιστοί.

35) ΜΑΥΡΟΙ ΜΠΑΜΠΟΥΡΟΙ. — Τὰ μπαμπούρια ποὺ θρί-
σκονται στὰ ὑπόγεα κάτω ἀπὸ τὰ θαρέλια καὶ ψάθες.

ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΚΑΙ ΒΟΤΑΝΑ ΤΟΥ ΠΑΧΩΜΙΟΥ ΤΣΑΚΩΝΑ

Οι συνταγές και τὰ βότανα θεραπείας τῶν ἀσθενειῶν πού προσφέρει στὸν λαὸ ὁ καλόγηρος Παχώμιος Τσακῶνας εἶναι οἱ ἑξῆς:

Ὁ Παχώμιος προσφέρει «ἀδιακρίτως πρὸς πάντα ἄνθρωπον, ἰδιαιτέρως διὰ τοὺς ἀδελφοὺς ἐν Κυρίῳ...», τὰ κατωτέρω λέγει σ' ἓνα φυλλάδιό του ἀφοροῦν περιπτώσεις ἀσθενειῶν διὰ τῆς πρακτικῆς βοτανολογίας θεραπευομένας μετ' ἀπολύτου δεβαιότητος.

Δι' ἀμοιβάδες, σάκχαρον, πῖσιν — ὑπότασιν, δρεκτικόν, δυναμοτικόν, προφυματίωσιν (μόνον μέχρι σκιές στοὺς πνεύμονας) εἶναι τὸ πουργάρι· πρίνος· κοκκινοπούρναρον· κατὰ προτίμησιν τὸ φυόμενον ἄνωθεν τῆς θαλάσσης 700 μέτρα, ἡ ρίζα του.

Τρόπος παρασκευῆς του: Τὴν ρίζα τὴν τεμαχίζομεν σὲ πολὺ μικρὰ κομματάκια· 650 γραμμάρια ἐξ αὐτῶν, θὰ τεθοῦν σὲ πῆλινο τσουκάλι) προσθέτοντας δύο κιλά νερό. Ἀρχικῶς θὰ δράση (νὰ κοχλάση) καὶ ἔπειτα νὰ ἐλαττωθῇ ἡ φωτιά στὸ ἐλάχιστον, θράζοντας 2—3 ὥρες, νὰ μείνῃ δὲ ἀκριβῶς 650 γραμμάρια ὑγρὸν. Διὰ ἐκείνους (πού θὰ εἶναι καὶ οἱ περισσότεροι) νὰ μείνῃ 500 γραμμάρια, προσθέτοντας 25% οἰνόπνευμα καθαρὸν 95 βαθμῶν. Δηλαδή τρία μέρη ὑγρὸν πουργαρόριζα, ἓνα μέρος οἰνόπνευμα. Διατηρεῖται ἄνευ φυγείου, ἐπ' ἀόριστον. Δι' αὐτοὺς προβεβηκότας τῆ ἡλικίας, εἶναι προτιμωτέρα ἡ παρασκευὴ του οὕτως. Δόσις: Δι' ὄλας τὰς ἄνωτέρω διαλαμβανομένας περιπτώσεις, δι' ἐνηλίκους πρωί, μεσημέρι, βράδυ ἀπὸ ἓνα ποτηράκι τοῦ λικέρ καὶ ἀμέσως

φαγητόν. (Περιέχει πολύ άσβέστιον φυσικόν). Ἀποτελέσματα: Διὰ τίς ἀμοιβάδες θά λαμβάνεται ἐπὶ δίμηνον. Σάκχαρον ἐπὶ 20 ἡμέρας συνεχῶς. Ἄνευ οὐδεμιᾶς διαίτης. Πίεσιν — ὑπότασιν — ζαλάδες ἐπὶ μῆνας συνεχῶς, ἄνευ διαίτης. Ὁρεκτικόν — δυναμοτικόν. Δημιουργεῖ πολὺ μεγάλην δρεξίν καὶ τὸ άσβέστιον ποὺ ἐμπεριέχει εἶναι ἰδεῶδες δι' ἐξασθενημένους ὀργανισμούς, καὶ ἀναιμικά καὶ ἀδενικά παιδιά. Διὰ προφυματίωσιν (μέχρι σκιᾶς στὸν πνεύμονα). Λαμβανόμενον ἐπὶ μῆνα συνεχῶς, καὶ κατόπιν ἀκτινογραφίαις διαπιστοῦται οὐδέν.

Ἔλκος

.. Ἀπόλυτος θεραπεία, βεβαιωθέντος μετὰ δίμηνον δι' ἀκτινογραφίας. Ἡ σύνθεσις του εἶναι μαστίχα ξηρά (Χίου) καὶ σαχαροκάντιον λευκό. Νά γίνουιν κόνις λεπτοτάτη, ὅπως τὸ γάλα εἰς κόνιν. Νά ἀνακατευθῆ πολὺ καλῶς. Ἀπαιτουμένη διὰ τὴν ἐπὶ δίμηνον θεραπείαν εἶναι: Ἐνα κιλό μαστίχα ξηρά (στά εἶδη κιγκελαρίας καὶ ἀποικιακῶν θά τὰ θρῆτε) περίπου ἡ ἄξια της 120 δραχμῆς καὶ Ἐνα κιλό ζαχαροκάντιον λευκόν (στά ζαχαροπλαστεία πωλεῖται) περίπου 30 δραχ. τὸ κιλόν. Δώσατε προσοχή στὸν τρόπον τῆς λήψεως. Πρωί. μεσημέρι, θράδυ, ἀπὸ ἕνα κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ ἐκ τῆς κόνεως, πολὺ γεμάτο, τὸ θέτομεν σὲ καθαρὸ χαρτί σὲ σχῆμα σέσουλας. Παίρνομε (προσοχή) μισὴ ἀναπνοή, ὥστε νά παρατείνωμεν ἐπ' ἄρκετόν τὴν ἐκπνοήν. Τὴν θέτομεν στὸ βάθος τοῦ στόματος, ἀκολούθως λαμβάνομεν μισὴ γουλιὰ νερό, διὰ νά καταπιοθῆ κάμνοντας 3—4 καταπόσεις, καὶ ἀφοῦ βεβαιωθοῦμεν ὅτι κατῆλθεν ἡ κόνις, τότε ἀναπνέομεν, θά λαμβάνεται δύο ὥρας πρὸ ἐκάστου φαγητοῦ.

Τὸ ἴδιον δὲν θεραπεύει. Δημιουργεῖ μίαν προστατευτικὴν μεμβράνην, καὶ οὕτω καλύπτεται τὸ ἔλκος ἀπὸ τὰ ἐρεθίζοντα αὐτό, καὶ οὕτω θεραπεύεται. Μετὰ ἀπὸ 20 ἡμέρας θά διαπιστώνετε τὰ εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Προσοχή! Μὴ διακόψετε τὴν λήψιν. μόνον μετὰ δίμηνον.

Ἄνουρία

Ἄνουρία. Οὐρία τοῦ αἵματος· πόνος, λεύκωμα, πόνος νεφρῶν, βλενόρροια. Εἶναι τὸ περιφημον βότανον τὸ καλούμενον σκορπιδοχορτον· φέεται στὰς σχισμάς τῶν βράχων, σὲ μανδρότοιχους, πηγὰδια. Ἐπιστημονικῶς καλεῖται «Ἄσπληνιον».

Τρόπος παρασκευῆς τοῦ 200 γραμμάρια σκορπιδοχορτον, 100 γραμμάρια ἀγριάδα, σκοπὸν ἐχούσης ἐπὶ τῆς ἀνουρίας, τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς οὐρήσεως. Νὰ βράσουν ὁμοῦ σὲ 4 κιλά νερό. νὰ μείνουν στὰ δύο κιλά. Εἰ δυνατόν ἕνα κιλὸν τὴν ἡμέρα συνεχῶς ἐπὶ 6 ἡμέρας, κατὰ προτίμησιν τὶς βραδυνῆς ὥρες, ὅσον εἰ δυνατόν· δὲν βλάπτει καθόλου μὲ ἀνάλογον ζάχαριν. Ἀποτελέσματα: Μετὰ παρέλευσιν 12 ὥρῶν ἀπὸ τῆς λήψεως θὰ ἔχωμεν οὐρα. Μετὰ παρέλευσιν 48 ὥρῶν τὰ οὐρα θὰ ἔχουν ἀποβληθῆ ὄλα· ἡ οὐρία τοῦ αἵματος ὄση καὶ ἂν εἶναι πέντε (5) τοῖς χιλίοις, 25 (6) τοῖς χιλίοις, θὰ πέσῃ στὸ μηδὲν διὰ παντός. Διὰ τὸ πόνον καὶ λεύκωμα νεφρῶν, ἀπατεῖται λήψις ἐπὶ 6 ἡμέρας, ὡς καὶ ἡ βλενόρροια. Διὰ αἱματοουρίαν καὶ δυνατόν πόνον στὰ νεφρὰ ἀποτελέσματα μετὰ διήμερον.

Τὸ μυστικόν του εἶναι νὰ πίνεται καυτόν. Πολὺ ζεστόν. Μισὸ -μισὸ κουτάλι τῆς σούπας.

Πνώθεις ἀμυγδαλῆς — οὐλίτιδα

Παίρνομε ἀκριδῶς 100 γραμμάρια στύφι χημικῶς καθαρῆ. Θέτομεν 400 γραμμάρια ἀκριδῶς νερό. Νὰ βράσουν ὁμοῦ. Ἄφοῦ δεδαιωθῶμεν διὰ ἔλιωσιν ἢ στύψιν, ἐλαττώνομεν τὴν φωτιά, στὸ ἐλάχιστον. Θέτομεν εἰς ποτήριον νεροῦ, τὸ περιεχόμενον ἀφοῦ δεδαιωθῶμεν διὰ τοῦ δακτύλου μας διὰ εἶναι ἀνεκτόν, παίρνομε βαθεῖαν ἀναπνοὴν κάμνοντες γαργαρισμοὺς καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ ἴδιον τὸ καταβιάζομεν στὰ δόντια ὀλίγον διάστημα. καθαρίζοντας οὕτω τὴν οὐλίτιδα καὶ σφίγγοντας καὶ τὰ δόντια.

Προηγουμένως ἀπατεῖται ὅπως πατήσωμεν τὶς ἀμυγδαλῆς ὥστε

νά δημιουργηθῆ ἑρέθεις, καὶ οὕτως εἰσέλθῃ τὸ ὑγρὸν διὰ τοῦ γαργαρισμοῦ καὶ τὶς καθαρίσει. Ἐπὶ 24ωρον πρὸς στιγμὴν θὰ αἰσθανώμαστε ἄγευστα τὰ φαγητὰ καὶ τὸ νερό. Ὅταν τὸ ὑγρὸν κρυώσῃ, θὰ συμπληρώσωμεν στὸ ποτήρι ἐκ τοῦ ζεστοῦ ὑγροῦ, ὥστε πάντοτε ἡ γαργάρα νὰ εἶναι ζεστή, ποτὲ κρύα. Αὐτὸ εἶναι διὰ μεγάλους ἀπὸ 12 ἐτῶν καὶ ἄνω. Διὰ μικρά: 30 ἑκατοστὰ μελάκι εἰς κόνιν χημικῶς καθαρῆ, τὴν λεγομένην «Μπλέ ντέ Μεθυλέν» καὶ εἴκοσι (20) γραμμάρια ροδομέλι, καὶ δι' αὐτοῦ θὰ γίνωνται ἐπαλήψεις στὰ μικρά, καὶ οὕτω τὸ στόμα δὲν στεγνώνει, ἐπιφέροντας ἀνακούφισιν στὸ μικρό.

Ἐσωτερικὲς αἱμορροΐδες

Κατὰ μῆνα Αὐγούστου ὠριμάζει ἡ λεγομένη δρᾶκοντειά. Νὰ εἶναι κατακόκκινη — μαραγκιασμένη (ὅπως ἡ σταφίδα). Στὴν ἀρχὴ ἐπὶ 10 ἡμέρες, πρωί, μεσημέρι, βράδυ, ἀπὸ ἕνα σπυρί. Μετὰ τὰς 10 ἡμέρας, ἐπὶ μῆνα· δύο τὸ πρωί, δύο τὸ μεσημέρι, δύο τὸ βράδυ. Τὰς θεραπεύει διὰ παντός.

Ἐσωτερικὴ αἱμορραγία

Ὅποθενδῆποτε προερχομένη ἐσωτερικὴ αἱμορραγία (γαστρορραγία, αἱμορραγία μήτρας, ἐγκεφαλικὴ αἱμορραγία, αἱμοπτύσεις ἐκ φυματίωσης). Τὸ ὑπέροχον καὶ θαυματουργὸν δότανον Καμέντριον ἢ Γούδερο ἢ λατινιστὶ «Τεύκτριουμ φλάδουμ», 1 ματσάκι (50 γρμ. περίπου) νὰ δράσῃ σὲ 2 κιλά νερό. Νὰ μείνῃ τὸ μισό. Πρωί, μεσημέρι, βράδυ ἕνα φλυτζάνι τσαγιοῦ, ἄνευ σακχάρους. Διὰ τοὺς αἱμοπτύοντας ἐκ φυματίωσης νὰ λαμβάνεται συνεχῶς ἐπὶ μῆνα. Ὡς γνωστόν, μετὰ μακρὰν χρῆσιν (Ριμιφόν) προσβάλλονται τὰ νεφρά, μὲ πόνους δυνατοὺς καὶ μὲ προοδευτικὴν ἀνοουρίαν. Ἄμα ἐκδηλωθῇ ἡ ἀνωτέρω περίπτωσις, νὰ δράσετε σκορπιδόχορτον ὡς εἰς ἄλλον σημεῖον ἀναφέρω, καὶ μετὰ διήμερον θὰ ἔχε-

τε τελείαν ανακούφισιν ἐκ τῶν πόνων καὶ καθάρισμα τῶν νεφρῶν.

Χολή

Μία φορά τὴν ἑβδομάδα καὶ τέσσαρες φορές τὸν μῆνα ἀκολουθεῖτε ἐπακριδῶς τὰ ἑξῆς:

Φῆρ' εἰπεῖν τὴν Δευτέρα τὸ πρωὶ δὲν τρώγομε τίποτα τὸ μεσημέρι ἕνα πιάτο φιδδὲ στεγνὸ τὸ βράδυ τίποτα. Στάς 9 (τὸ βράδυ) ἔχομε σὲ ἕνα ποτήρι τοῦ νεροῦ κατὰ τὰ 3) 4 ἔλαιον φαγητοῦ ἄνευ ὀξέων εἰ δυνατόν τὸ ὑπόλοιπον 1) 4 βάζωμεν, ἀφοῦ προηγουμένως βράσωμεν φύλλα σιναμικῆς, ὥστε νὰ βγάλουμε τὸ χρῶμα τοῦ κοινιάκ. Τὸ ἀνακατεύομε (ἔλαιον καὶ σιναμικῆς ὑγρὸν) καὶ τὸ πίνωμεν, καὶ ἀμέσως κατακλινώμεθα στὸ δεξιὸν μέρος, μέχρις τὰς 5 τὸ πρωί. Ἀμέσως στάς 5 πίνωμεν μίαν λεμονάδα καθαρτικῆ. Μετὰ 1—2 ὥρας περίπου θὰ ἐνεργηθοῦμε. Θὰ προτιμήσωμεν ἕνα ἰδιαίτερον δοχεῖον, ὥστε μετὰ τὸ πέρας τῆς κενώσεως νὰ συμπληρώσωμεν νερὸ καὶ τὰ ἀναδεύομεν. Αὐτὰ ποὺ βγήκαν ἀπὸ τὴν χολὴν θὰ ἔλθουν στὴν ἐπιφάνειαν εἶναι κάτι πράσινα (ὅπως οἱ παστίλιες μπαλντά) στὴν ἀρχὴ ὀλίγα. Τὴν ἐπομένην ἑβδομάδα ἐπανάληψις. Τὰ ἑξαχθέντα θὰ εἶναι τὰ περισσότερα. Τὴν τρίτην ἑβδομάδα περισσότερα ἀπὸ τὴν πρώτην. Τὴν δὲ τετάρτην ἑβδομάδα ὀλιγώτερα ἀπὸ τὴν πρώτην. Τοιοτοτρόπως καθαρίζεται ἡ χολὴ τελείως. Ἐξοδα θεραπείας 50 δραχμαί.

Βρογχικά

Παίρνουμε λιναρόσπορο. Ἀφοῦ τὸν φρεσκοαλέσωμεν παίρνουμε ἐξ αὐτοῦ, ἕνα κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ — κοφτό. Τὸ θέτομεν σὲ ἐνάμισυ φλυτζάνι νερό. Νὰ βράση 4—5 λεπτά. Ρίχνομε σάκχαρι κατ' ἀρέσκειαν καὶ τὸ πίνομε ζεστό. Καθαρίζει τοὺς βρόγχους καὶ ἀποβάλλει, κάτωθεν, ἅπαντα. Αὐτὸ νὰ γίνεται: πρωί, μεσημέρι, βράδυ.

Ὀνειρώξεις

Διὰ τὴν καθ' ὑπνοῦς ρεῦσιν κ.λ.π. Βράζομεν φύλλα ροδακινιάς ὅπως τὸ τσαΐ καὶ πίνομε ἐπὶ 10ήμερον.

Ἐγκράτεια

Ὡς καϊάνωτέρω, καὶ δι' ἐγκράτειαν, μισὸ κουταλάκι τοῦ γλυκοῦ κοπανισμένοι σπόροι λυγαριάς ὡς τὸ τσαΐ μὲ μέλι ἢ πετιμέζι (εἶναι πικρὸν στὸν λαιμόν).

Βήχας

Τὰ ἰδιεωδέστερα χάπια γιὰ τὸν βήχα εἶναι τὰ Νοσκαλάντε. Γαλλικά, δραχ. 18. Καταστέλλουν τὸν βήχα, καὶ τὸν πῖθ ἔντονον, ἀμέσως. Δύο τὸ πρωί, δύο τὸ βράδυ, δύο ὥρες πρὸ φαγητοῦ. Τὰ μικρὰ πρωί καὶ βράδυ ἀπὸ ἓνα.

Ἐκζεμα

1. 6% Μπενζόϊκ ἀσίτη, 12% Σαλιςουλὰτ ἀσίτη, 82% βαζελίνη καθαρή.

2. Πρεσιπιτὲ Μπλάνς ντὲ Μερκούρ 0,30. Ὀλεουμ Ἀμιγδαλάτουμ ντοῦλτς 1,0. Συμπγαλλάτ ντὲ βισμοῦθ 0,75. Ἰχθύος 0,75. Λανολίνη — Βαζελίνη ἀνά 40,0. Μιθόλη 0,01.

Ἀσθμα

Θίτομεν σὲ χάλκωμα (τέτσηρη) μισὸ κιλὸ λουμίγια φύλλα (ἀπ' αὐτὰ ποὺ δάζουν στὰ κανδήλια, τὰ ἀνθάκια) καὶ καλύπτομεν μὲ

κρασί μαύρο (μπρούσκο) 5—7 κιλά. Νά βράση 2 ώρες. Νά σουρωθῆ. Ἐξ αὐτοῦ νά πίνωμεν πρωί, μεσημέρι, βράδυ ἀπὸ ἓνα ποτηράκι τοῦ κρασιοῦ. Μετὰ 20 ἡμερῶν λήψιν θά ἴδετε ἀποτελέσματα. Ἐκ τοῦ ἄσθματος αἰσθητὴν βελτίωσιν. Ἐκ τῆς ὑδροπικίας βαθμιαία ὑποχώρησις τοῦ ὑγροῦ. Μετὰ δίμηνον ριζικὴ θεραπεία.

Ρευματισμοὶ — Ἀρθριτικά

8 γραμμάρια κινίνο, 1 φλυτζάνι τοῦ καφέ βενζίνη, 1 κουταλιὰ σούπας λάδι, γὰ γίνουιν ἀλοιφή. Θά προηγήται ζεστὸ λουτρὸ εἰς τὸ ἀσθενὲς μέρος. Νά γίνεταί ἐντριβὴ εἰς ὄλας τὰς κλειδώσεις μὲ τὴν ἀλοιφή καὶ φάσκιωμα μὲ φανελλένια φασκιά δι' ὄλον τὸ 24ωρον, συνεχῶς τὰ ἴδια μέχρι θεραπείας.

Ἀρθριτικά — Ἰσχυαλγία

Βράξεις 20 ἀκαθάριστα σκόρδα σὲ τρία κιλά ζυδι ζως ὅτου νά λουώσουν καὶ χλιαρὸ μπιανάρης ἐπὶ μία ὥρα τὸ ἀσθενὲς μέρος. Εἰς τὸ ἴδιον τὰ ἴδια ἐπὶ 3 ἡμέρες συνεχῶς.

Πέτρες νεφρῶν

Στίβομε καθαρὰ ἄβραστα ἄσπρα κρεμμύδια φαγητοῦ, 2 ρακοπότηρα ζωμὸ πίνεις τὴν ἡμέρα.

Ὀραση

Νά τρώγης ὠμὰ ἢ καὶ βραστὰ καρότα, ἀν βάλῃς καὶ λάδι δὲν βλάπτει. Σαρδέλλες φρέσκιες (ὄχι τηγανητὰ ἢ ἀλμυρά) καὶ δυναμωτικά.

Τριχοφάγος

Χαράξεις τὸ γυμνὸ μέρος νὰ βγάλη αἷμα κοντὰ - κοντὰ, τὸ τρίβεις μὲ κομμμένο σκόρδο, βάζεις μπαρούτι μαύρη, σὲ 15 ἡμέρες θὰ ἔβγουν τρίχες ἢ γένια πυκνά.

Οἱ σπανοὶ

Ἐάν εἰς ἡλικίαν 15—20 ἐτῶν κάνουν ἐνέσεις ὁρμόνης βγάλουν γένια καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι.

Τὰ στείρα ἀνδρόγυνα

1) Τεκνογονοῦν ἔάν ὁ σύζυγος κάνει εἰς ἡλικίαν 15—20 ἐτῶν ἐνέσεις ὁρμόνης εἰς γεννητικὰ ὄργανα.

2) Ἐάν μὲ πίστιν τὸ ἀνδρόγυνο φάγη ξηραμένην σταφυλὴν τῆς κλιματαριᾶς ἀπὸ Ἰ. Μονῆς Χιλ:ανδαρίου Ἁγίου Ὀρους.

3) Ἐάν τὸ ἀνδρόγυνον ζῆ μὲ γησίαν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν πίστιν, ὅ,τι ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Θεὸ θὰ τοῦ τὸ δώσει.

Οἱ ἔγγαμοι θὰ σωθοῦν διὰ τῆς τεκνογονίας ἔάν μείνωσιν ἐν πίστει, ἀγιασμῷ καὶ σωφροσύνῃ (Α' Τιμ. β' 15).

Καταρράκτης ματιῶν

Πλύνουμε τὰ μάτια μὲ κάτουρο ἀγελάδος. Ἀμέσως σφάζομε ἕνα κοτόπουλο καὶ τὸ βάζομε στὸ κεφάλι μὲ τὰ αἷματα ζεστά ὅπως θὰ εἶναι, ἀφοῦ προηγουμένως βγάλουμε γρήγορα τὰ ἔντερα. Τὸ ἀφήνομε ἕως ὅτου κρυώσει.

Πολυομυελίτις

Πέρνουμε φρέσκη κόπρο αγελάδος ή οποία πρέπει να βόσκη σε ανοικτό μέρος δια να τρώγη διάφορα χόρτα. Τήν κόπρον αυτήν τήν επιθέτομεν εις παχύ στρώμα επί των παραλυμένων μερών του πάσχοντος και κατόπιν τὰ δένουμε εν είδει φασικιώματος. Αυτό γίνεται τήν ημέρα. Τήν νύκτα τὰ ξεφασκιώνουμε και κάνουμε επαλείψεις με τήν ακόλουθον αλοιφή: Πέρνουμε 1) 2 τής οκάς κατράμι, 50 δράμια κερι και μία σκόνη Σκάρφης, τὰ οποία αναμιγνύουμε και κάνουμε αλοιφή. Αυτή ή αλοιφή μένει δλη τήν νύκτα. Αυτό επαναλαμβάνεται έως δτου ίατρευθη τελείως.

Συρίγγιον

Άλείφομεν τὸ συρίγγιο με κατράμι. ρίχνουμε ἐπάνω σκόνη από ζαμπούρι και μετά τὸ καυτηριάζουμε αὐτὸ με τὸ κεφάλι καμμένης καρφοβελόνας.

Σπλήνα

Θά βράσουμε με 2 οκάδες κρασί ἀνάλογη φλούδα μηλιάς με κάπαρι και ένα κομμάτι στίψι και μόλις ζυπνήσουμε θά πίνουμε ένα κρασοπότηρο.

Πόνος καρδιάς

Βράζουμε 50 δράμια μελισσόχορτο, 50 δράμια ἀφηφιά σε μισή οκά νερό και θά πιούμε επί τρεῖς ημέρας μιά φορά τήν ημέρα.

Ἀγγύλωση

Όταν ἡ ἀγγύλωσις εἶναι στὰ πόδια, παίρνομε τρεῖς ὀκάδες ξύδι, τρεῖς ὀκάδες νερό, μία ὀκᾶ πλεξίδες σκόρδου καὶ τὰ βάζομε νὰ βράσουν σκεπασμένα καλά. Ἄφου βράσουν βάζομε τὰ πόδια νὰ ἀχνισθοῦν καλά.

Χελώνια

Παίρνομε 1) 2 καρυδόφλουδο, τὸ γεμίζομε μὲ ἀσβέστη, ὄχι σθημένη, βάζομε μέσα λίγη σόδα σαπουνιοῦ καὶ τὸ δένομε 24 ὥρες ἐπάνω στὰ χελώνια.

Ψώρα

Παίρνομε λίγα μελανθοκούκια καὶ καρύδια καὶ λίγο θειάφι καὶ κοπανίζομε. Τὸ μίγμα βάζομε μέσα σ' ἓνα αὐγοτσόφλουδο, τὰ τυλίγομε δλα αὐτὰ μὲ πρόζυμι καὶ τὰ βάζομε νὰ ψηθοῦν. Ἐπειτα τὰ κοπανίζομε μὲ λάδι καὶ μὲ τὴν ἀλοιφή πού θὰ γίνη ἀλείφουμε τὰ διάφορα μέρη.

Μπαλώματα προσώπου

Χορτάρι πού μυρίζει σὰν μέντα, αὐτὸ πού βάζουν στὸ σιτάρι νὰ μὴ ψειριάσῃ, τὸ βράζεις καὶ μὲ τὸ ζωμό του πλένεις τὸ μπάλωμα 5—6 φορές.

Προφυματίωση

Ζυμώνομε κατράμι, ἀλεύρι ριζιοῦ καὶ αὐγὸ καὶ κάνομε ἀπὸ τὴ ζύμη αὐτὴ χάπια ἀπὸ τὰ ὁποῖα παίρνομε 2—3 κάθε ἡμέρα.

Μνημονικό

Βράζουμε και πίνουμε από ένα φλυτζάνι τσαγιού, κάθε πρωί, βασιλικό.

"Αλατα

Βράζουμε σέλινα και πίνουμε κάθε μέρα από ένα ποτήρι του νερού.

Πόννοι στη ράχη

Παίρνουμε πρόβιο κρέας το κάνουμε κυμά και το δένουμε στη ράχη. Το αφήνουμε εκεί δυο μέρες, κατόπιν το θγάζουμε και κάνουμε ένα εμπλαστρο από βρασιμένο κατράμι, ρίχνουμε και λίγη σκόνη από ψημένα κοχύλια θαλάσσης.

Κάπνισμα = θάνατος

Εάν κάνωμε μία ένεση με 50—60 χιλιοστά γραμμ. νικοτίνης σιγαρέτων θα πεθάνωμε.

Όσοι δέ ιδετε αποτελέσματα, έχετε υποχρέωσιν να δοηθήσετε στηνάνατύπωσιν,ώστε και άλλοι να γίνουιν καλά. Μή φανήτε άχάριστοι!!! Άς το διαβάσουν όλοι. Εδχου δια συγχώρησιν κοιμηθείσης ψυχής Σωτηρίου.

Μέση (πόννοι)

Βράζουμε τά φλούδια ένός ή δύο μήλων σέ δύο ποτήρια νερού έως ότου μείνουιν τό μισό (δηλ. ένα ποτήρι). Πίνουμε κάθε πρωτ νηστικοί. Να συνεχισθή για 15 ήμέρες. Σταματάμε για 10 μέρες. και άρχίζουμε πάλι.

Άλλος τρόπος. Χυμός από νεράτζια. Πίνουμε κάθε πρωί νηστικοί. Την πρώτη μέρα πίνουμε 2 δάκτυλα σε ένα ποτηράκι του κρασιού μισή ώρα πριν αρχίσουμε το πρωινό μας. Η δόση αυξάνεται σιγά - σιγά μέχρι να φθάσουμε στις 15 ημέρες να πίνουμε ένα ποτήρι του κρασιού. Σταματάμε 15 ημέρες και ξαναρχίζουμε.

Διάρροια

Βράζουμε φλούδες από ρόδι σε νερό δύο ποτήρια, τόσο ώστε να μείνη το μισό. Αυτό το πίνουμε σε τρεις δόσεις ημερησίως, και επί 15 ημέρες. Διακόπτομεν 10 ημέρες και αρχίζομεν πάλι.

Πίση

Πέρνουμε φύλλα φασκομηλιάς και τα βράζουμε όπως το τσάι. Το πίνουμε πάντα πρωινές ώρες.

Κύστη (πόνος)

Βράζουμε 15 - 20 γραμμάρια ρίζα αγριάδας σε ένα κιλό νερό και πίνουμε 1 - 2 φλυτζάνια του τσαγιού την ημέρα.

Άλλος τρόπος. Μέντα. 20 - 30 γραμμάρια μέντας, να βράση όπως το τσάι. Ένα φλυτζάνι του τσαγιού την ημέρα.

Κάψιμο

Πέρνουμε μια κουταλιά της σούπας άσβεστη. Τον ρίχνουμε σε ένα ποτήρι νερό το ανακατεύουμε καλά και τον αφήνουμε να κατασταλάξη. Βάζουμε σε ένα φλυτζάνι το κατασταλαγμένο άσβεστόνερο και ρίχνουμε λίγο - λίγο λάδι: ενώ συγχρόνως ανακατεύουμε με ένα ξύλινο κουτάλι: μέχρις ότου γίνη αλοιφή. Βάζουμε σε μια γάζα και σκεπάζουμε το καμένο μέρος. Θεραπεύει γρήγορα χωρίς να αφήνη σημάδια.

Σκάσιμο δέρματος

Πέρνουμε ένα φλυτζάνι λάδι. Το βάζουμε σε ένα τηγανάκι και μέσα σ' αυτό ρίχνουμε ένα κρεμμύδι τριμένο στον τρίφτη και τρεις σπόρους κοπανισμένους από λιγαριά. Ἐφού ροδίση τὸ κρεμμύδι τὸ ἀποσύρουμε ἀπὸ τὴν φωτιά, στραγγίζουμε τὸ λάδι και τὸ βάζουμε σ' ἕνα πῆλινο δοχεῖο μέσα στὸ ὁποῖο ρίχνουμε τρία χαρτάκια μαστίχα Χίου κοπανισμένη και ἕναν δόλο κερὶ καθαρὸ (περίπου σὺν καρύδι). Ἀνακατεύουμε μὲ τὸ λάδι μέχρι νὰ πήξη και νὰ γίνῃ ἀλοιφή. Τὴν τοποθετοῦμε σὲ γυάλινο δοχεῖο και τὴν χρησιμοποιοῦμε σὲ κάθε δερματίτιδα.

Δυσκοιλιότητα

Φύλλα Αἰγύπτου ποὺ ἀγοράζουμε ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο. Κάθε μεσημέρι βάζουμε 13 φύλλα σὲ ἕνα ποτήρι νερό. Τὰ ἀφίουμε μέχρι τὸ δράδυ, ὁπότε πετάμε τὰ φύλλα και μετὰ τὸ βραδυνὸ φαγητὸ πίνουμε τὸ νερό.

Ἄγχος και Ἀϋπνία

Βράζουμε λίγα φύλλα φλαμουριάς ὅπως τὸ τσάι και τὸ λαμβάνουμε πρὸ τοῦ ὕπνου.

Ἄλλος τρόπος. Βράζουμε λίγο τίλιο ὅπως τὸ τσάι και μέσα στὸ φλυτζάνι ρίχνουμε μιὰ κουταλιὰ τοῦ γλυκοῦ πασιφλορίνη (τὴν ἀγοράζουμε ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο). Πίνουμε τὸ ρόφημα μισὴ ὥρα πρὸ τοῦ ὕπνου.

Νευρασθένεια — Δαιμονισμένοι

Ἀπὸ τῶν πολλῶν μας ἁμαρτιῶν ἀσθενεῖ τὸ σῶμα και ἡ ψυχὴ και εἰς θάνατον καταλήγουν (Ἰακ. Α'). Ἐὰν κάνωμεν προσεκτικὴ αὐτοεξέταση προγόνων μας και ζωῆς μας θὰ διαπιστώσωμεν

διτιμόνον στον Ἅγιον Ἰωβ ἀνήκει τὸ «ὄν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει·
 μαστιγεί δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται» (ἔβρ. ιβ'). Μὲ ελλεικρινὴ
 συντριβὴ καὶ μετάνοια = ἀφήσει ἁμαρτίαν (Κανὼν 90 Μ. Βασι-
 λείου), λεπτομερειακὴν, ὄλα εἰς ἴδιον ἐξομολόγησιν ἄνω τῶν 10
 ἐτῶν, ὀλοκλήρου τῆς οἰκογενείας, κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ συγγενείας
 τοῦ ἀσθενοῦς ἕως βαπτισμοῦ, μὲ τὸ «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκο-
 λουθεῖν» (Μάρκ. η) εἰς πνευματικόν, πρὸς ἐνθύμησιν ἄς τὰ γρά-
 φουμεν, μία ἁμαρτία ἂν τοῦ κρύψωμεν ὁ Θεὸς δὲν συγχωρεῖ καὶ τὰς
 ἄλλας, δλέπε τὸ διδλilon (Μέγα τὸ τῆς Μετανοίας καὶ Ἐξομολο-
 γήσεως Μυστήριον). Μὲ προσευχὴ τὸ: (Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Γιὲ
 τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με), μετὰ Σταυροῦ καὶ Ἐξορκισμῶν Ἐκκλη-
 σίας καὶ νηστείας (Ματθ. ιζ' Ρωμ. ι 13). Ἄνευ οἰνελαίου,
 ἕως θεραπείας πάσης ἀσθενείας καὶ Θ. Μεταλήψεως στὸ κάθε (Με-
 τὰ φόβου Θεοῦ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε) «ὃ τρώγων μου
 τὴν Σάρκα καὶ πίνων μου τὸ Αἷμα — συνεχῶς νὰ μεταλαμβάνω-
 μεν (Ἰωάν. ζ' 54) καὶ μετὰ τὴν θεραπείαν ἂν θέλῃ ὁ Πανάγαθος
 Θεός, νὰ ζῶμεν μὲ τὸ θέλημά του (Α. Θεοσ. Δ) ἕως θανάτου μας
 διὰ νὰ μὴ ἐπανεῖλθῃ ὁ πονηρὸς καὶ γίνουιν τὰ δευτέρα χειρότερα
 τῶν πρώτων. (Ματθ. ιβ.). Τὸν εὐχόμενον δι' ὀλους ἀκούει ὁ Θε-
 ὸς), (Ι. Χρυσ.). Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ Γιὲ τοῦ Θεοῦ καὶ Ἅγιον
 Πνεῦμα, διὰ τῆς Θεοτόκου τοῦ Σταυροῦ Σου καὶ πάντων Σου τῶν
 Ἁγίων Ἐλέησον ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἔνωσε μὲ ἀκρίβειαν
 Ἱερῶν Κανόνων Ὁρθόδοξον ἐκκλησίαν Σου. Τὰ ἀρχαῖα ἔθη κρα-
 ταίτω (Κανόνες μς ἀγ. Ἀποστ. ζ' Α' Οἰκ. Συν.).

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐδέδεται, ἔργον ποιῆσον εὐαγγελιστοῦ (Β.
 Τομ. β' 8) ἢ ἀσυμφωνία ἀτόμων, οἰκογενείας, κρατῶν ὀφείλεται εἰς
 τὸ διτι δὲν ἀγαποῦμε ἐξ ὀλης τῆς καρδίας μας Κύριον τὸν Θεὸν μας
 καὶ τὸν πλησίον μας ὡς ἑαυτὸν μας (Λουκ. ι) δι' αὐτὸ φωνάζει: ὁ
 Ἅγ. Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς 99 φορές κάθε δυσκολία θὰ λύεται μὲ τὸν
 πόλεμον καὶ 1 μὲ τὴν εἰρήνην (Ἀπ. ζ' 4), καὶ ἄλλοι προφήτες γρά-
 φουν τὴν ἐξαφάνεισιν τοῦ Πάπα, τῶν αἰρέσεων, τῆς Τουρκίας τελεί-
 ως ἀπὸ τὸν χάρτην καὶ τὸ κάθε μισὴ ὄρα ἄνθρωπος εἶναι εἰς τοὺς
 καιροὺς μας, ἔάν δὲν ἀκολουθήσομε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ (Α' Θεοσ.
 8) διὰ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ὀρθοδοξία ποὺ κινδυνεύει, δι' ὀράματος

'Αγ. 'Ανδρέου Πατρῶν τὴν 23ην Ἰανουαρίου 1965 εἰς θεοσεβὴν
 κόρη 63 ἐτῶν ἔλπει νὰ ἐξέρχεται 1 ὑπερφυσικὸς ἱερεὺς ἀπὸ Ἰ.
 Ναόν Του, ἔφερε Στέφανον ἐκ χρυσοῦ, τὰ ἱμάτιά του ἐξέπεμπον ἀ-
 κτίνας, κατέβη ἐξ ὕψους 5 μέτρων καὶ εἰς ἀπόστασιν 1 μοῦ λέγει μὲ
 γνωρίζεις; Διάβασα εἰς τὸ Στεφάνι του «ΑΝΔΡΕΑΣ Ο ΠΡΩΤΟ-
 ΚΛΕΙΤΟΣ». Μοῦ εἶπε θέλω νὰ μεταδώσης τοὺς λόγους μου διὰ τῆς
 Ἰ. Συνόδου Ἐκκλησίας, τῶν Ἐφημερίδων, νὰ φθάσουν μέχρι τελευ-
 ταίας καλύψεως. 1 φορὰ μὲ ἐσταύρωσαν οἱ εἰδωλολάτραι, τώρα καθη-
 μερινῶς μὲ σταυρώνουν οἱ χριστιανοί, ποὺ ἔγιναν ἄθεοι κομμουνιστὰί
 (Ψαλ. ζς 31). Μετανοεῖτε ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιὰ, ἀπὸ τοῦ ἀνω-
 τάτου ἄρχοντος μέχρι τελευταίου θνητοῦ, διότι εἶναι ἔτοιμη νὰ ξε-
 σπάσῃ ἡ ὀργὴ τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ. Μετανοεῖτε, ὁ κόσμος θὰ
 πενθηφορήσῃ, τὸ αἷμα θὰ ρεῖσῃ ποταμῆδόν, ὁ κλῆρος θὰ μαρτυρή-
 σῃ, ἡ ὀρθοδοξία κινδυνεύει. Μετανοεῖτε. ἐξέλθετε εἰς Λιτανείας με-
 τὰ τῶν Λειψάνων Ἀγίων καὶ Εἰκόνων, προσευχηθεῖτε θερμῶς μὲ
 θρηνο. Αἱ δοξολογίαι τοῦ Κυρίου θὰ παύσουν, θ' ἀντηχοῦν αἱ βλασ-
 φημίαι, αἱ ὕβρεις, αἱ εἰρωνεῖαι, αἱ αἰσχρολογίαι, αἱ ἐκκλησίαι θὰ
 μεταβληθοῦν εἰς κινήματογράφους, καζίνα, θέατρα, ταβερνεῖαι, οἱ
 2 ναοὶ μου θὰ καταστήσουν κέντρα διαφθορᾶς καὶ πορνείας. Ὡ...
 οὐαὶ θρηνο. σπεύσατε σὲ μετάνοια, διότι δὲν δύναμαι νὰ φέρω τὴν
 εἰρήνην στὴν οἰκουμένην ποὺ μοῦ ζητεῖτε, δὲν δύναμαι μόνος ν' ἀπο-
 σπῶ τὴν τρομερὰν ὀργὴν τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ καὶ Διδασκά-
 λου μου». Καὶ ἐξηφανίσθη. Ἀντίγραφα δράματος ἐστάλθησαν εἰς
 Σύνοδον, Ζωή, 10 Μητροπόλεις, 2 Μονὰς, 2 Ἐφημερίδας Πατρῶν,
 3 Ἀθηνῶν. Νηστεία, ἀγρυπνία, προσευχή. Οὐράνια χαρίσματα νὰ
 ζητῶμεν παρὰ Κυρίου μὲ φυσικὸ σεμνὸ ντυμένο τὸ σῶμα μας 1 καὶ
 ταπεινὴ ψυχὴ 1=2 καὶ ὄχι τὸ τρισύνθετον τοῦ ἀφορισθέντος Μακρά-
 κη διαφεύδοντος τὴν Ἀγ. Τριάδα (Γεν. α—6). Οἱ ὀρθόδοξοι κλη-
 ρικοί ἢ λαϊκοὶ ὀφειλομένον νυχθημερόν νὰ ἐκκλησιαζώμεθα ἢ τ' ἀργό-
 τερον ὄλα εἰς ὄρθρον, λειτουργία, ἐσπερινόν ἀπ' ἀρχῆς. Δι' ἐδῶν
 σκοπὸς τοῦ ἐκκλησιασμοῦ εἶναι ἡ διὰ προετοιμασίας — ἐξαγορεύσει
 = ἐξομολόγησιν ἁμαρτιῶν εἰς κατὰ Θεὸν ἱερέα πνευματικόν καὶ ὄχι
 εἰς διαβολοκινήτους ἢ γυναικάρια ὡς ἄγγελοι φωτὸς (Λευιτ. ε,
 πράξ. κ. Κανὼν Θ', ἀγλ' Ἀπόστ. εβ ὑποσ. 1 σαρδικῆς Β' τῆς Α'

και D' Συν.) . Εις συνεχή Θ. Μετάληψιν είμεθα δλοι τὸ ἴδιον (1 Χρ.) . Βάσιν Ἄγ. Γραφῶν ὀρθοδόξων κειμένων (Ρωμ. αβ,ζ 14 Ι. Παραδόσεις (Β. Θεσ. 6') Ι. Κανόνων ἐκκλησίας ἐντός Ι. Πηδαλίων Ἄγαπίου, Νικοδήμου τῶν ἁγίου ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκθεσιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν, τότε εἶπεν ὁ ἁπ. Παῦλος τὸ πείθεσθαι τοῖς ἡγουμένοις Ι. Χριστὸς πάντοτε ὁ ἴδιος (Ἑβρ. ιγ) ἡ λεγομένη ὡς ἁγία ἐπιστολή εἶναι ψεύτικη (Καν. ξ ὑποσ. 1 ἁγ. Ἄποστ.) . Βλασφημία οὔτε τῷ δαίμονι ἢ κατάρεις, ὅχι τεκνοφυγία, οὔτε διαζόγιον, ὄρκιο, ἔχθρα, φόνο εἰς οὐδένα, ὁ λέγων μωρὸ=δλάκα κ.λ.π. εἰς γέεναν πυρός, ἢ κακὴ ἐπιθυμία ἴδιον μοιχίας αὐτῆς και ἄλλες ἁμαρτίες ἐμποδίζουν τὴν Θ. Μετάληψιν (Ματ. ε. Α. Κορ. ι, Α. Τιμ. 6 15) ὁ ἀναξίως τρώγων ἢ πίνων ἀσθένειες, θάνατον (Κορ. ια) . Πάντας τοὺς λόγους οὗς ἐλάλησε Κύριος ποιήσομεν και ἀκουσόμεθα (Ἐξοδ. κδ) . Αὐται αἱ ἔορται τῷ Κυρίῳ κληταὶ ἄγιοι ἄς καλέσετε αὐτάς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν (Λευιτ. κγ) ὁ ἀγαπῶν ἀδικία μισεῖ τὴν ψυχὴν του (Ψαλ. ο) . Σχιματικοὶ εἶναι οἱ διαφέροντες ὅχι διὰ δόγματα πίστεως, ἀλλὰ διὰ κάποια ζητήματα ἐκκλησιαστικὰ κὶ ἐκκολοιότρευτα. Τὸ σχίσμα κακῶς διαμένον γίνεται αἵρεσις λόγω χωρισμοῦ τῆς ἐκκλησίας. Ι. Αὐγουστίνος (Κανον. α Μ. Βασ.) .

ΑΛΛΑ ΒΟΤΑΝΑ

ΑΒΡΩΝΙΑ ή **ΒΡΥΩΝΙΑ**: για έγκαυματα.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ: για τον βήχα, τη δυσπεψία, την πλευρίτιδα.

ΑΓΓΟΥΡΙ ή **ΑΓΓΟΥΡΙΑ**: για τη δυσκοιλιότητα, τη λιθίαση, τη νεφρίτιδα, τα πρηξίματα, την ψαμμίαση.

ΑΓΙΟΚΛΗΜΑ ή **ΑΙΓΟΚΛΗΜΑ**: για την άσπνια και την φαμμίαση.

ΑΓΚΙΝΑΡΑ: για το ήπαρ, ρευματισμούς, φαγούρα, αρτηριοσκλήρωση, άτονια.

ΑΓΡΙΑΔΑ: για την κυστίτιδα, χολολιθίαση, ψάμμιαση, δυσουρία.

ΑΓΡΙΜΟΝΙΟ: για την αιματουρία, βήχα, άσθμα, διάρροια, δυσπεψία, έκτερο, στραμπούλιγμα, φαρυγγίτιδα.

ΑΓΡΙΟΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ: για την άσπνια, συνάχι.

ΑΔΙΑΝΤΟ: για τον βήχα και την τριχόπτωση.

ΑΪΛΑΝΘΟΣ: για την βαρυκοκία.

ΑΚΑΝΘΟΣ: για αιμορραγίες, δυσουρία, φυματίωση.

ΑΚΟΝΙΤΟ: ισχιαλγία, νευραλγία, πόνοι δοντιών.

ΑΚΟΡΟΣ: για τον προστάτη, την δυσουρία και την δυσπεψία.

ΑΛΙΜΙΑ: για τους σπασμούς.

ΑΛΟΗ: για την ναυτία.

ΑΛΥΣΣΟΝ: για τις φακίδες και τον πυρετό.

ΑΜΑΜΕΛΙΣ: για αιμοπτώσεις, κισσούς, οδλίτιδα και ζωχάδες.

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ (άγριόβλητο): για τον βήχα και την βρογχίτιδα.

ΑΜΠΕΛΙ: για την παχυσαρκία.

ΑΜΥΓΔΑΛΙΑ: για την γαστρίτιδα, έγκαυματα, καθυστέρηση έμμηων, έκζεμα, ναυτία, τριχόπτωση.

ΑΝΙΘΟ: για την άνεμοβλογιά, άτονια, ήλαρά, κράμπα, πάχος, τέτανο.

- ΑΝΤΡΑΚΛΑ:** για τις άμοιβάδες, κολίτιδα, χολή.
- ΑΠΗΓΑΝΟΣ:** για όρχιτιδα και δυσμηνόρροια.
- ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ:** για δυσκοιλιότητα, δυσουρία, λιθίαση.
- ΑΡΕΝΑΡΙΑ:** για την δυσουρία.
- ΑΡΚΕΥΘΟΣ:** για άτονία και δύσπνοια.
- ΑΣΠΕΡΟΥΛΑ:** για άτονία, άσπνία, δερματοπάθειες και διάρροια.
- ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΣ:** για την ισχιαλγία.
- ΑΣΦΟΔΕΛΟΣ:** για τὰ άποστήματα.
- ΑΦΙΟΝΙ:** καυσίπονο, ναρκωτικό, ύπνοτικό, τοξικό. Άπαγορεύεται ή χρήση και καλλιέργειά του.
- ΑΧΙΛΛΕΙΟΣ:** άτονία, δυσκοιλιότητα, ρευματισμοί,
- ΑΨΙΘΙΑ:** για την άναιμία, δηλητηριώδη δαγκώματα, διαβήτη, ήπατικές παθήσεις, παχυσαρκία, πυρετό.
- ΒΑΛΕΡΙΑΝΑ:** για τὸ άσθμα, καρδιακές παθήσεις, δηλητηριάσεις, έπιληψία, παχυσαρκία, σπασμοί, τέτανος.
- ΒΑΛΩΤΗ:** για δηλητηριώδη δαγκώματα, για κονδυλώματα.
- ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ:** για άτονία, δυσκοιλιότητα, ζαλάδες, σπασμούς, τέτανο.
- ΒΑΤΟΣ:** για αιμορροίδες, άναιμία, διαβήτη, στηθάγχη, καρδιοπάθειες.
- ΒΕΡΒΕΡΙΔΑ:** δυσεντερία, σκορβοβοτο, στηθάγχη.
- ΒΕΡΟΝΙΚΗ:** για πόνους στομάχου, δυσπεψία, κυστίτιδα.
- ΒΙΒΟΥΡΝΟ:** για δυσμηνόρροια, έλεφαντίαση, κυστίτιδα, πρηξήματα.
- ΒΙΓΚΑ:** για τις αιμοπτύσεις, άμυγδαλίτιδες, έκχυμώσεις, στηθάγχη.
- ΒΡΩΜΗ:** για αιμόπτυση, βήχα, κρυολόγημα.
- ΓΑΛΑΤΣΙΔΑ:** για έλκος στομάχου, δωδεκαδακτύλου, ταινία.
- ΓΑΛΙΟ:** για κυστίτιδα, λιθίαση, ύστερία.
- ΓΕΝΤΙΑΝΗ:** για δηλητηριώδη δαγκώματα.
- ΓΕΡΑΝΙΟ:** για άμυγδαλίτιδες, διάρροια, μαστίτιδα, όφθαλμίτιδα, στειρότητα.
- ΓΚΛΟΜΠΟΥΛΑΡΙΑ:** για μητρίτιδα, πυρετό, ισχιαλγία.

ΓΛΥΚΑΝΙΣΟ: για δυσπεψία, εκχύμωση, μαστίτιδα, τέτανο.
ΓΛΥΚΟΡΙΖΑ: για τόν βήχα, βρογχίτιδα, πλευρίτιδα, πνευμονία.
ΔΑΦΝΗ: για άτονια, έντερίτιδα, έρπης, όρχίτιδα, ρευματισμούς, ώτίτιδα.

ΔΑΦΝΟΚΕΡΑΣΙΑ: άσθμα, βρογχίτιδες, νευρώσεις.

ΔΕΛΦΙΝΙΟ: για εκζέματα, φαγούρα, άσθμα.

ΔΕΝΔΡΟΛΙΒΑΝΟ: για αιμορροΐδες, αναιμία, κοκκύτη, λιποθυμία, παράλυση, άσθμα.

ΔΙΚΤΑΜΟΣ ή ΔΙΚΤΑΜΟ ή ΕΡΩΝΤΑΣ: για άμηνόρροια, άτονια, σπασμούς, εκχύμωση.

ΔΡΑΚΟΝΤΙΑ: για άρθρίτιδες, άσθμα, άπνίες, βήχας, όρχίτιδα.

ΔΥΟΣΜΟΣ: για δερματοπάθειες, ρευματισμούς, τέτανο.

ΕΛΙΑ: για άρθρίτιδες, δηλητηριάσεις, πυρετούς, ύπέρταση.

ΕΡΙΓΚΕΡΟ: για την κυστίτιδα.

ΕΡΕΙΚΗ: για την άπνία, βήχα, κρυολογήματα.

ΕΡΥΓΓΙΟ: για ήπατικές παθήσεις.

ΕΡΥΘΡΑΙΑ (φλουσκοϋνι, κοκκινόχορτο) : για την δυσπεψία, και τόν πυρετό.

ΕΥΚΑΛΥΠΤΟΣ: για βρογχίτιδες, δυσπεψία, φυματίωση.

ΕΥΦΡΑΖΙΑ: για όφθαλμίτιδα, κριθαράκι.

ΕΥΩΝΥΜΟ: για δηλητηριάσεις, δυσκοιλιότητα, χολοκυστίτιδα.

ΕΦΕΔΡΑ: για τό άσθμα.

ΗΡΑ ή ΖΙΖΑΝΙΟ: για την γάγγραινα, και τις δερματοπάθειες.

ΘΥΜΑΡΙ: για άμηνόρροια, βήχα, βρογχίτιδα, δυσπεψία, ρευματισμούς, φυματίωση.

ΙΕΡΟ ΒΟΤΑΝΟ: για τις νευραλγίες.

ΙΠΠΟΚΑΣΤΑΝΙΑ ή ΠΙΚΡΟΚΑΣΤΑΝΙΑ: για τις αιμορροΐδες, άρθρίτιδες, πυρετούς.

ΙΡΙΣ: για άτονια, κυστίτιδα, ταινία, φαμμίαση.

ΙΤΙΑ: για τις αιμοπτώσεις, δυσεντερία, πυρετό, για τούς ρευματισμούς και τή γάγγραινα.

ΚΑΛΑΚΑΝΘΗ: για την δυσκοιλιότητα, κριθαράκι ματιών και όφθαλμίτιδα.

ΚΑΛΕΝΤΟΥΛΑ: για την άκμή, το έκζεμα, Έλκος στομάχου και δωδεκαδακτύλου, ΐκτερο, έρυσίπελας, κίρσοδες κρεατοελιές.

ΚΑΝΕΛΛΑ: για αιμορραγίες δυσπεψία, ρευματισμούς, σεξουαλική άνικανότητα.

ΚΑΝΝΑΒΙ: γαλακτόρροια, δυσουρία, πρηξίματα, σπασμοί, τέτανος, ύστερία.

ΚΑΡΔΑΜΟ: δρεκτικό, διουρητικό.

ΚΑΡΟΤΟ: για άρθρίτιδες, άτονίες, διαβήτη, έγκαύματα, ΐκτερο, νευρώσεις.

ΚΑΡΠΟΥΖΙ: για άρθρίτιδες, διαβήτη, φαμμίαση και ψωρίαση.

ΚΑΡΥΔΙΑ: για την τριχόπτωση. λειχήνες προσώπου, κρεατοελιές.

ΚΑΣΤΑΝΙΑ: για αιμορραγίες, άτονία, βήχα, διάρροια, δυσεντερία, κοκκύτη.

ΚΑΥΚΑΛΙΘΡΑ: για τη δυσπεψία, ΐκτερο, κυστίτιδα, φαμμίαση.

ΚΗΛΟΧΟΡΤΟ: για την κήλη, κυστίτιδα και φαμμίαση.

ΚΙΣΣΟΣ: για τον κοκκύτη και την παρωτίτιδα.

ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ: για έγκαύματα και πόνους της σδρήθρας.

ΚΟΥΚΙΑ: για τη λιθίαση, όρχίτιδα, σεξουαλική άνικανότητα και χολοκυστίτιδα.

ΚΟΥΜΑΡΙΑ: για αιματοουρία, αιμόπτυση, διάρροια.

ΚΡΕΜΜΥΔΙ: άρτηριοσκλήρωση, άτονία, βρογχίτιδες, λαρυγγίτιδες, χιονίστρες, ώτίτιδες.

ΚΡΙΘΑΡΙ: για τις δυσπεψίες, σκορβούτο, υπέρταση.

ΚΡΟΚΟΣ: ύστερίες και γαστραλγία.

ΚΥΔΩΝΙΑ: για αιμόπτυση, αιμορροΐδες, βήχα, διάρροια, μαστίτιδες, στηθάγχη, ούλιτιδες και χειλίτιδες.

ΚΥΜΙΝΟ: για θαρυκία και όρχίτιδα.

ΚΩΝΕΙΟ: για το άσθμα, τόνκοκκύτη και τις νευραλγίες.

ΛΑΠΠΑ Ή ΚΟΛΛΗΤΣΙΔΑ: για διάρροια, δυσεντερία, σπασμούς.

ΛΑΧΑΝΟ: για βρογχίτιδες, έγκαύματα, έκζεμα, εδλογία, Ιλαρά, δοθιήνες, μητρίτιδες, νευρίτιδες, παράλυση, πλευρίτιδα, σκορβούτο.

ΛΕΒΑΝΤΑ: για τὸ ἄσθμα, γρίπη, κοκκύτη, λαρυγγίτιδα, νευρώσεις, ταχυκαρδία.

ΛΕΜΟΝΙΑ: για αἱμορραγίες, ἀτονία, γρίπη, διφθερίτιδα, ἔρπης, ἴκτερο, πυρετό, στηθάγχη.

ΛΕΥΚΑ: για τὴν ποδάγρα.

ΛΙΝΑΡΙ: για τὴ βρογχίτιδα, γαστρίτιδα, ἐντερίτιδα, λειχήνες, νεφρίτιδες.

ΛΟΥΪΖΑ: για αἱμορραγίες, ἀτονία, διάρροια, νευρώσεις, παχυσαρκία.

ΛΥΓΑΡΙΑ: για δαγκώματα δηλητηριώδη, για δερματοπάθειες.

ΛΥΚΙΣΚΟΣ: για τὴν ἀτονία, δυσπεψία, πριαπισμό.

ΜΑΪΝΤΑΝΟΣ: για τὴν ἀκμή, τὴν ἀμοιβάδωση, τὴν βρογχοκλήλη καὶ τὴν ἀτονία, τὸν ἴκτερο καὶ τὴν διάρροια, τὴν λιθίαση, τὴν ὑπέρταση καὶ τὴν χολολιθίαση.

ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑ: για τὴν ἐπιληψία, τὸν τέτανο καὶ τὴν ὠτίτιδα.

ΜΑΡΑΘΟ: για τὴν ἀνεμοβλογιά, τὴν δυσουρία, τὴν ἰλαρά καὶ τὴν ὕδρωπικία.

ΜΑΡΟΥΛΙ: για τὸν βήχα, τὴν βρογχίτιδα, τὴν γρίπη, τὰ ἐγκαύματα, τὴν χρυσή.

ΜΕΛΟΦΥΛΛΟ: για ἀμοιβάδες, ἀτονία, σεξουαλικὴ ψυχρότητα.

ΜΕΛΙΤΖΑΝΑ: για τὴν καχεξία καὶ τὰ ἐγκαύματα.

ΜΕΝΕΞΕΣ: για τὸ ἄσθμα, τὸν βήχα, τὴν βρογχίτιδα, τὴν πνευμονία.

ΜΕΝΤΑ: για δηλητηριάσεις, τὴν βουσηνόρροια, τὴς ἥπατικὲς παθήσεις, τὴν χολολιθίαση.

ΜΗΝΥΑΝΘΟΣ: για ἀτονία.

ΜΟΛΟΧΑ: για τὸν βήχα, δερματοπάθειες, ἔλκος στομάχου, δωδεκαδακτύλου.

ΜΟΥΡΙΑ: για διάρροιας, ταινία, ὀδοντόπονος.

ΜΠΑΜΙΑ: για ἀρθρίτιδες, κυστίτιδες, παχυσαρκία.

ΜΠΕΛΛΑΝΤΟΝΑ: για ἄσθμα, δυσκοιλιότητα, ἐπιληψία, κοκκύτη.

ΜΥΡΤΙΑ: για αἱμορραγίες, δερματοπάθειες, διάρροια, ὀδον-

τόπονοι.

ΠΑΝΣΕΣ: για τὸ ἔκζεμα, τὶς λειχήνες τοῦ προσώπου, τοὺς ρευματισμούς.

ΠΑΝΤΖΑΡΙ: για πιτυρίδα καὶ ἀλωπεκία.

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ: για τὸν βήχα.

ΠΑΣΙΦΛΟΡΑ: για τὸ ἀγγχος, τὴν ἀυπνία, τὴν μελαγχολία, τὶς νευρώσεις, τὴν ὑπέρταση.

ΠΑΤΑΤΑ: για ἀποστήματα, ἔξανθήματα, ρευματισμούς, χει-
λίτιδες, χιονίστρες καὶ ξεκούρασμα τῆς σακούλας στὰ μάτια.

ΠΕΠΟΝΙ: για τὶς αιμορροΐδες, ἀρθρίτιδες, δυσκοιλιότητες,
κυστίτιδες, λιθίαση, νεφρίτιδες.

ΠΕΥΚΟ: για τὸν βήχα, τὶς δηλητηριάσεις, τὴν νευραλγία, τὴν
φυματίωση.

ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗ: για δερματοπάθειες καὶ καρδιοπάθειες.

ΠΙΠΕΡΙΑ: ἀντιαλκοολικό.

ΠΙΤΤΟΣΠΟΡΟ ἢ ΑΓΓΕΛΙΚΟΥΛΑ: για ἀτονία, παράλυση,
χολολιθίαση.

ΠΟΥΓΑΛΑ: για βρογχίτιδες.

ΠΟΥΚΟΜΠΙ: για τὴν αιμόπτυση, αιμορραγία, διαβήτη καὶ
διάρροια.

ΠΟΥΡΟΚΑΛΙΑ: για ἀρθρίτιδες, βήχα, βρογχοκήλη, δυσκοι-
λιότητα, οὐλίτιδα.

ΠΟΥΡΝΑΡΙ: για τὸ ἄσθμα, ἀτονία, ἔλκη στομάχου καὶ δωδε-
καδακτύλου, χρυσή, φακίδες, φυματίωση.

ΠΡΑΣΟ: για τὴν ἀρτηριοσκλήρωση, ἀρθρίτιδα, βρογχοκήλη,
λιθίαση, φαρυγγίτιδα.

ΡΑΔΙΚΙ: για ἥπατοπάθειες, λειχήνες, πυρετό.

ΡΑΜΝΟΣ: για τὶς δηλητηριάσεις καὶ τὴν δυσκοιλιότητα.

ΡΕΤΣΙΝΟΛΑΔΙΑ: για τὴν κήλη, μητρίτιδα καὶ περιτονίτιδα.

ΡΙΓΑΝΗ: γι ἀτὸ ἄσθμα, χλώρωση καὶ ὀδοντόπονους.

ΡΟΔΑΚΙΝΙΑ: για τὶς ὄνειρώξεις.

ΡΟΔΙΑ: για τὴν ἀτονία.

ΣΑΜΠΟΥΚΟΣ: για τὴν γρίπη, τὰ ἐγκαύματα, τὸν ἐρυσίπε-
λα, τὰ ἥλιοεγκαύματα, κρυολόγημα, στηθάγχη, φακίδες.

ΣΑΠΩΝΑΡΙΑ ἢ **ΣΤΡΟΥΘΙΟ**: γιὰ τίς αἱμορραγίες, τὴ δυσκοιλιότητα καὶ τὴν στηθάγχη.

ΣΕΛΙΝΟ: γιὰ τὸν διαβήτη, τὴν διάρροια, τὸν ἔκτερο, τὴ λιθίαση, τὴν σεξουαλικὴ ἀκκανότητα καὶ ψυχρότητα, τὴν ὑπέρταση καὶ τίς χιονίστρες.

ΣΙΛΥΒΟ ἢ **ΓΑΪΔΟΥΡΑΓΚΑΘΟ**: γιὰ τὴ δυσεντερία.

ΣΙΝΑΠΙ: γιὰ τὸ σκορβοῦτο.

ΣΚΟΛΟΠΕΝΔΡΙΟ ἢ **ΧΡΥΣΟ ΧΟΡΤΟ**: γιὰ τίς αἱμορραγίες καὶ τὴν χολοκυστίτιδα.

ΣΚΟΡΔΟ: γιὰ τίς ἀμοιβάδες, τὴν ἀρτηριοσκλήρωση, τὴν ἀρθρίτιδα, τὴν βρογχικήλη, τίς κευρώσεις, τὴν παχυσαρκία, τὰ τριχώματα, τὴν ὑπέρταση, τὸν τυφοειδῆ πυρετό, τὴν φυματίωση.

ΣΚΡΟΦΟΥΛΑΡΙΑ: γιὰ τίς αἱμορροΐδες, τὴν φαγούρα καὶ τίς χοιράδες.

ΣΠΑΝΑΚΙ: γιὰ τὴν ἀναιμία καὶ ἀτονία.

ΣΠΑΡΑΓΓΙ: γιὰ βρογχίτιδες, δηλητηριώδη δαγκώματα, ρευματισμούς, φυματίωση, ταχυκαρδία.

ΣΠΑΡΤΟ: γιὰ τὴν χολολιθίαση καὶ τὴν ὕδρωπικία.

ΣΤΡΥΧΝΟΣ: γιὰ ἐγκαύματα, λειχήνες προσώπου, μητρίτιδες, πρηξίματα, φαγούρα.

ΣΥΚΙΑ: γιὰ τίς βρογχίτιδες, δυσκοιλιότητα, εὐλογιά, κοκκύτη, κρεατοελιές, οὐλίτιδα, συνάχι, φαρυγγίτιδα.

ΣΥΜΦΥΤΟ: γιὰ τὴν αἱμόπτυση, τὸν ἔθχα, τὸ ἔλκος τοῦ στομάχου καὶ τοῦ δωδεκαδακτύλου, τὴν κήλη καὶ τὴν μαστίτιδα.

ΣΧΙΝΟΣ: γιὰ τίς διάρροιες.

ΤΑΝΑΤΣΕΤΟ ἢ **ΑΘΑΝΑΣΙΑ** ἢ **ΚΑΡΥΟΦΥΛΛΙ**: γιὰ τὰ ἐξανθήματα, τὴν νεφρίτιδα, τὸν πυρετό, τὸ κριθαράκι, τὴν ταχυκαρδία, τὴν χολοκυστίτιδα.

ΤΑΡΑΣΑΚΟΣ ἢ **ΠΙΚΡΑΛΙΔΑ**: γιὰ τὸν ἔθχα, τὸν διαβήτη, τὴν παχυσαρκία, διόγκωση σπλήνας, χολολιθίαση.

ΤΟΜΑΤΑ: γιὰ τὴν ἀναιμία, δυσκοιλιότητα, ρευματισμούς καὶ σκορβοῦτο.

ΤΟΥΣΙΔΑΓΚΟ ἢ **ΧΑΜΑΙΔΕΥΚΗ**: γιὰ τὸ ἄσθμα, ἔθχα, βρογχίτιδα, πλευρίτιδα, πνευμονία.

ΤΡΙΦΥΛΛΙ: για τὸ ἄσθμα, τὶς λειχήνες τοῦ προσώπου.

ΤΡΟΠΑΙΟΛΟ ἢ ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ: για τὸ ἔλκος.

ΤΣΟΥΚΝΙΔΑ: για τὴν ἀναιμία, τὰ ἀποστήματα, τὴν ἀρθρίτιδα, τὴ γάγγραινα, τὴν κυστίτιδα, τὴν παράλυση, τὴν σεξουαλικὴ ἀνικανότητα καὶ ψυχρότητα καὶ τὴν ὑπέρταση.

ΥΟΣΚΥΑΜΟΣ ἢ ΔΑΙΜΟΝΑΡΙΑ ἢ ΣΤΡΟΥΜΠΑΡΑ ἢ

ΓΛΥΚΥΑΜΟΣ: για τὸ ἔσθμα, τὴν ἐπιληψία, τὴν νευραλγία, τοὺς σπασμούς, τὴν ὑστερία.

ΥΠΕΡΙΚΟ ἢ ΒΑΛΣΑΜΟ ἢ ΣΠΑΘΟΧΟΡΤΟ: για τὴν αἰμόπτυση, τὴν δυσεντερία, τὴν δύσπνοια, τὴν θρόμβωση.

ΦΑΣΚΟΜΗΛΙΑ: για τὴν ἀμηνόρροια, καὶ τὸν πυρετό.

ΦΛΑΜΟΥΡΙΑ: για τὴν ὑστερία, τὶς φακίδες, τὴν γρίπη, τὴν γαστρίτιδα, τὴν ἀρτηροσκλήρωση.

ΦΛΙΣΚΟΥΝΙ: για τὶς δηλητηριάσεις, δυσμηγόρροια, ἥπατοπάθειες, χολολιθιάσεις.

ΦΟΥΜΑΡΙΑ ἢ ΚΑΠΝΙΤΗΣ: για τὴν δυσπεψία, ἥπατοπάθειες, λειχήνες προσώπου, ψωρίαση.

ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑ: για τὶς δερματοπάθειες.

ΦΡΑΓΚΟΣΤΑΦΥΛΛΟ: για τὸν ἐθήχα, τὸ κρυολόγημα, τὴν ποδάγρα.

ΦΡΑΞΙΝΟΣ ἢ ΜΕΛΙΟΣ ἢ ΦΡΑΞΟ: για τὸν ἐθήχα.

ΦΡΑΟΥΛΑ: για τὶς αἱμορραγίες, τὴ διάρροια καὶ τὴ στηθάγχη.

ΦΤΕΛΙΑ: για ἔκζεμα.

ΦΤΕΡΗ: για ἀμοιβάδωση, για ταινία.

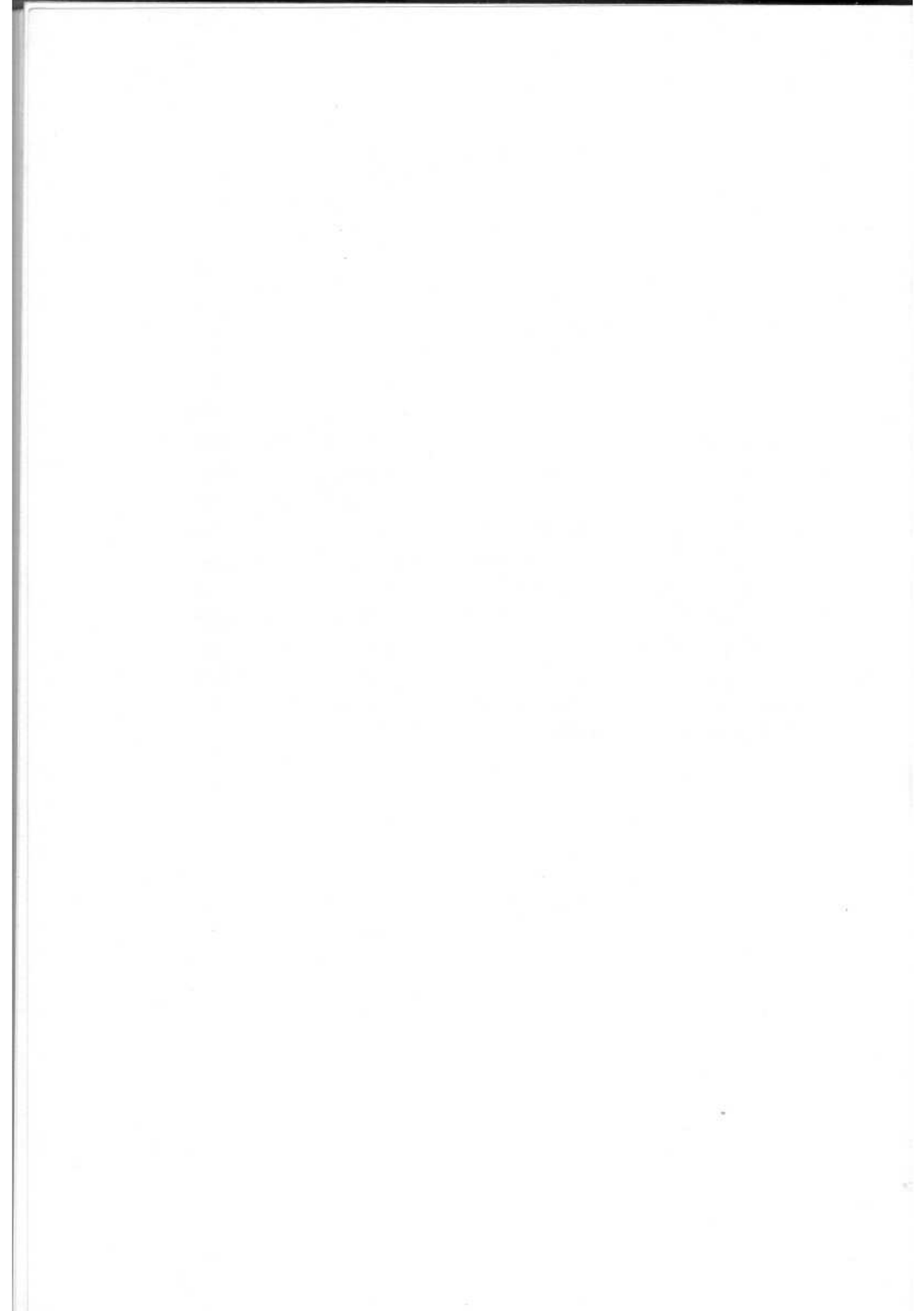
ΧΑΜΟΜΗΛΙ: για τὶς δυσμηγόρροιες, τὸ ἔλκος, τὴν παχυσαρκία, τὴν ὑστερία, τὴν ἀρθρίτιδα, τὴν γρίπη.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟ: για τὶς αἱμορροΐδες, τὸν ἔκτερο, τὶς λειχήνες, τὴν χοιράδωση.

ΧΗΝΟΠΟΔΙ: για τὴν ὑστερία.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Πέρασαν 117 χρόνια από την γέννησή του. Και εξακολουθεί ακόμη να απασχολεί τον κόσμο. Πριν από λίγους μήνες κυκλοφόρησε ένα τραγουδι για τον Γυμνάσιο σε στίχους Κ. Βίρβου και μουσική Γιάννη Μαρκόπουλου, παλαιά διβλιαράκια με τις 100 αρχικές συλλογές του πωλούνται όπου βρεθούν. «Πολλοί με εκμεταλλεύθηκαν, έλεγε, εγώ δέν πείραξα κανέναν». Είχε μάθει να γνωρίζει 20.000 δότανα και να ξεχωρίζει τις θεραπευτικές ιδιότητες του καθενός. Γνώριζε να εφαρμόζει με κάθε λεπτομέρεια τις συνταγές του μεγάλου γιατρού Ίπποκράτη, χωρίς ο ίδιος να έχει διαβάσει ποτέ γι' αυτόν ούτε μια λέξη. Ήταν η φύση που μίλαγε. Και αυτήν εκμεταλλεύονταν ο Γυμνάσιος.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Π ρ ό λ ο γ ο ς	5
Ἡ μεγάλη περιπέτεια	7
Οἱ συνταγές καὶ τὰ βότανα	15
Τὰ βότανα καὶ οἱ ἀσθένειες	79
Συνταγές καὶ βότανα τοῦ Παχόμιου Τοῦκωνα	85
Ἄλλα βότανα	101
Ἐπίλογος	109

